

Vaksdal kommune

MØTEINNKALLING KONTROLLUTVALET

Møtedato: 27.04.2016
Møtested: Heradshuset, Dale
Møtetid: 15:00

Eventuelle forfall / melding om møtande varamedlem må meldast til Roger Erlandsen epost roger.erlandsen@askoy.kommune.no Tlf 56158040/47628925

SAKSLISTE

SAKSNR	TITTEL
07/2016	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
08/2016	GODKJENNING AV MØTEBOK
09/2016	REFERATSAKER OG MELDINGAR
10/2016	ORIENTERING OM OMSORGSBOLIGER
11/2016	REKNESKAP OG ÅRSMELDING VAKSDAL KOMMUNE FOR 2015 - UTTALE FRÅ KONTROLLUTVALET
12/2016	REKNESKAP OG ÅRSMELDING VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS- OG OPPLÆRINGSSENTER KF FOR 2016 - UTTALE FRÅ KONTROLLUTVALET
13/2016	FØRESPURNAD I SAMANHENG MED BOGE 3 KRAFTVERK
14/2016	ANDRE SAKER/DRØFTINGAR

25.04.2016

Boris Groth
Leiar

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
07/2016	Kontrollutvalet	PS	27.04.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Roger Erlandsen		16/592

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
08/2016	Kontrollutvalet	PS	27.04.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Roger Erlandsen		16/592

GODKJENNING AV MØTEBOK

Vedlegg:

Protokoll - Kontrollutvalet - 27.01.2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

MØTEPROTOKOLL KONTROLLUTVALET

Møtedato: 27.01.2016
Møtestad: Heradshuset, Dale
Møtetid: 13:00 - 16:37

Møtedeltakarar:

Medlemmer	Parti	Rolle
Boris Groth	FRP	Utdvalsleiar
Bente Jorunn Sundheim	H	Nestleiar
Björg Aase Nottveit Hop	AP	Medlem
Odd Jøran Oldervik	SV	Medlem
Terje Davidsen	AP	Medlem

Andre møtande:

To representantar frå Deloitte
Roger Erlandsen, sekretær

Saksliste

SAKSNR	TITTEL
01/2016	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
02/2016	GODKJENNING AV MØTEBOK
03/2016	ORIENTERING OM OMSORGSBOLIGER
04/2016	PROSJEKTPLAN FOR UTARBEIDING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON, OG PROSJEKTPLAN FOR UTARBEIDING AV PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL: PROSESSMØTE 1
05/2016	FØRESPURNAD I SAMANHENG MED BOGE 3 KRAFTVERK
06/2016	ANDRE SAKER/DRØFTINGAR

01/2016: GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

Kontrollutvalet 27.01.2016

Behandling:

Rådmannen kunne ikkje møte, og sak 03/16 blei derfor ikkje behandla.

Sak 05/16 blei behandla før sak 04/16.

Samrøystes vedtak.

KONT - sak 01/2016 Vedtak:

Innkalling og saksliste vart godkjent.

02/2016: GODKJENNING AV MØTEBOK

Framlegg til vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

Kontrollutvalet 27.01.2016

Behandling:

Samrøystes vedtak.

KONT - sak 02/2016 Vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

03/2016: ORIENTERING OM OMSORGSBOLIGER

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek informasjonen om omsorgsboliger til orientering.

Kontrollutvalet 27.01.2016

Behandling:

KONT - sak 03/2016 Vedtak:

Saken vert utsett til neste møte.

**04/2016: PROSJEKTPLAN FOR UTARBEIDING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON, OG
PROSJEKTPLAN FOR UTARBEIDING AV PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL: PROSESSMØTE 1**

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet 27.01.2016

Behandling:

I arbeidet med prosjektplan for utarbeiding av plan for forvaltningsrevisjon, og prosjektplan for utarbeiding av plan for selskapskontroll skal det utføres to prosessmøter. Det første prosessmøte blei gjennomført i dette møtet.

Det blei bli brukt eit risikospel som har ein oversikt over dei ulike tjenesteområda i kommunen. Ved bruk av farga spelbrikker fekk kontrollutvalsmedlemene høve til å vurdere risiko knytt til ulike tenesteområde. Før plasseringa av brikkene skulle vala ikkje diskuterast mellom medlemene.

Medlemmene fekk anledning til å grunngje vala.

Deloitte rettleia medlemene i dette arbeidet.

I prosessmøte 2 skal endeleg prioritering til Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for selskapskontroll gjennomførast. I dette møtet vil data som blei samla inn i prosessmøte 1 bli presentert.

KONT - sak 04/2016 Vedtak:

05/2016: FØRESPURNAD I SAMANHENG MED BOGE 3 KRAFTVERK

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet 27.01.2016

Behandling:

Terje Davidsen og Bjørg Åse Nottveit Hop ba om habilitetsvurdering for sak 03/16.

Terje er leder i idrettslaget som fekk økonomisk støtte frå T. Mohn. Bjørg er medlem i Formannskapet som behandla saka.

Begge blei einstemmig rekna som inhabile, og fråtredde i saka. Bjørg blei etter ein vurdering av Deloitte ikkje rekna som inhabil i saka, men omsynet til korleis innbyggerane kan oppfatte dette, førte til at ho blei rekna som inhabil.

I samband med at formannskapet sommaren 2015 tilrådde konsesjon til Boge 3 kraftverk, blei det spekulert i regions- og rikspressa om mogleg kopling mellom at formannskapet (etter fullmakt frå kommunestyret) snudde kommunestyret sitt vedtak i saka og likevel rådet til konsesjon, og at Trond Mohn gir pengegåver til formål i kommunen.

Kontrollutvalet har tatt i mot melding frå ordførar i kommunen og ein innbygger om å sjå på dette.

I ettertid har nytt kommunestyre i vedtak av den 14.12.2015 endra kommunens tilråding til å likevel gå imot konsesjon for Boge 3.

Kontrollutvalet har i utgangspunktet ikkje til oppgave å ta opp saker som er behandla i kommunestyret. Det som behandles i kontrollutvalet i denne saka er behandlinga i *formannskapet*.

Saka blei diskutert i møtet. Kontrollutvalet ønsker å få svar på om formannskapet hadde alle dei nødvendige fullmakter til å foreta eit endelig vedtak, eller om vedtaket skulle være ein innstilling til kommunestyret. Det er ønskelig å få klarlagt tidslinjene i saka.

Det blei bestemt at kontrollutvalet inviterer ordførar og rådmann til neste møte, slik at dei kan gi orientering rundt saksgang, og bakgrunn for at formannskapet valde å endre tilrådinga i saken.

KONT - sak 05/2016 Vedtak:

Kontrollutvalet inviterer ordførar og rådmann til neste møte slik at dei kan gi orientering rundt saksgang og bakgrunn for at Formannskapet valde å endre tilrådinga i saken.

06/2016: ANDRE SAKER/DRØFTINGAR

Det blei i KU-møtet 25.11.15 foreslått at kontrollutvalet kan be om å få omvisning/få informasjon om diverse einingar i kommunen foretatt av einingene sjøl. KU kan diskutere kven som kan kontaktes.

Kontrollutvalet 27.01.2016

Behandling:

Kontrollutvalet ønskjer å få omvising og informasjon om diverse einingar i kommunen, utført av einingane sjølv. Det blei bestemt at leiar, rådmann og sekretær lager ein plan for denne aktiviteten med forslag til møteplan og kven som skal besøkas.

Sekretariat for kontrollutvalet v/Hordaland Fylkeskommune inviteras til å informere om deira tilbod til sekretariattenester.

Kontrollutvalsboka bestillas til medlemmene, ordførar og rådmann.

KONT - sak 06/2016 Vedtak:

Meldingar:

Ingen

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
09/2016	Kontrollutvalet	PS	27.04.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Roger Erlandsen		16/592

REFERATSAKER OG MELDINGAR

Kontrollrapport 2015 vedkomande skatteoppkrevjarfunksjonen for Vaksdal kommune.

Fråsegn om årsrekneskapen 2015 for Vaksdal kommune, frå Deloitte.

Revisjonsrapport Vaksdal kommune 2015, frå Deloitte.

Uttalelse om særregnskapet 2015 for Vaksdal kommunale arbeids og opplæringscenter, frå Deloitte.

Fagkonferanse Kontroll og tilsyn 7. - 8. juni 2016.

Kommunestyret i Vaksdal kommune
Konsul Jebsensgata 16
5722 DALEKVAM

Kontrollrapport 2015 vedkomande skatteoppkrevjarfunksjonen for Vaksdal kommune

1. Generelt om fagleg styring og kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen

Skatteoppkrevjaren sitt ansvar og mynde følger av "Instruks for skatteoppkrevjarar" av 8. april 2014.

Skattekontoret har fagleg ansvar og instruksjonsmakt overfor skatteoppkrevjarane i saker som vedkjem skatteoppkrevjarfunksjonen, og plikter å yte rettleiing og hjelp i faglege spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å leggje til rette for best mogeleg resultat for skatteoppkrevjarfunksjonen. Grunnlaget for skattekontoret sin styring av skatteoppkrevjarfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkrevjarfunksjonen vert utøvd tilfredsstillande i høve til gjeldande regelverk på følgjande områder:

- Intern kontroll
- Rekneskapsføring, rapportering og avlegging av skatterekneskapen
- Skatte- og avgiftsinnkrevjing
- Arbeidsgjevarkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkrevjarfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgåvene med kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen.

2. Om skatteoppkrevjarkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkrevjarfunksjonen iht. skatteoppkrevjaren sine årsrapportar:

Tal årsverk 2015	Tal årsverk 2014	Tal årsverk 2013
0,5	0,5	0,5

2.2 Organisering

Skatteavdelinga består av skatteoppkrevjar i 50% stilling. Arbeidsgjevarkontrollen vert utført av Hordaland kommunale rekneskapskontroll.

3. Måloppnåing

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatterekneskapen for Vaksdal kommune viser per 31. desember 2015 ein skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorane (etter frådrag for avsetjing til margin) på kr 355 534 770 og uteståande restansar² på kr 12 041 782, av dette krav stilla på vent kr 0. Skatterekneskapen er avlagt av kommunen sin skatteoppkrevjar 20. januar 2016.

3.2 Innkrevjingsresultat

Vi har gått gjennom innkrevjingsresultata per 31. desember 2015 for Vaksdal kommune.

Resultata viser følgjande:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) førre år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlege skattytarar 2013	5,7	97,2	94,5	93,7	95,8
Arbeidsgjevaravgift 2014	51,1	99,4	99,9	99,6	99,9
Forskotsskatt personlege skattytarar 2014	10,2	96,7	99,0	97,6	99,4
Forskotstrekk 2014	94,5	99,8	99,9	99,9	100,0
Forskotsskatt upersonlege skattytarar 2014	22,0	100,0	99,8	99,5	100,0
Restskatt upersonlege skattytarar 2013	1,6	87,5	99,0	95,1	99,2

3.3 Arbeidsgjevarkontroll

Skatteoppkrevjaren for Vaksdal kommune er tilslutta Hordaland kommunale rekneskapskontroll.

Resultat for kommunen per 31. desember 2015 viser i følge skatteoppkrevjaren sin resultatrapportering:

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorane

² Sum opne (ubetalte) forfalne debetkrav

Tal arbeidsgjevarar	Minstekrav tal kontrollar (5 %)	Tal utførte kontrollar i 2015	Utførte kontrollar 2015 (i %)	Utførte kontrollar 2014 (i %)	Utførte kontrollar 2013 (i %)	Utført kontroll 2015 region (i %)
125	6	6	4,8 %	2,7	5,0 %	4,0 %

4. Kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen

Skattekontoret har i 2015 gjennomført stadleg kontroll av skatteoppkrevjarkontoret for områda skatterekneskap og innkreving. Siste stadlege kontroll vart halden 3. desember 2015.

Skattekontoret har i 2015 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkrevjarkontoret for områda intern kontroll, skatterekneskap og arbeidsgjevarkontroll.

5. Resultat av utført kontroll

- *Intern kontroll*

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at skatteoppkrevjaren sin overordna interne kontroll i det alt vesentleg er i samsvar med gjeldande regelverk.

- *Rekneskapsføring, rapportering og avlegging av skatterekneskapen*

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at rekneskapsføringa, rapporteringa og avlegginga av skatterekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk og gjev eit rettvisst uttrykk for skatteinngangen i rekneskapsåret.

- *Skatte- og avgiftsinnkreving*

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfølginga av restansane i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk.

- *Arbeidsgjevarkontroll*

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at utføringa av arbeidsgjevarkontrollen i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk og vert utført i tilstrekkeleg omfang.

6. Ytterlegare informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlingar for 2015 verken gjeve pålegg eller tilrådingar, jf. rapport av 16. desember 2015.

Venleg helsing

Arnulf von Mehren
avdelingsdirektør
Skatt vest

Jan Kåre Strøm
fagansvarleg

Kopi til:

- Kontrollutvalet for Vaksdal kommune
- Skatteoppkrevjaren for Vaksdal kommune
- Riksrevisjonen

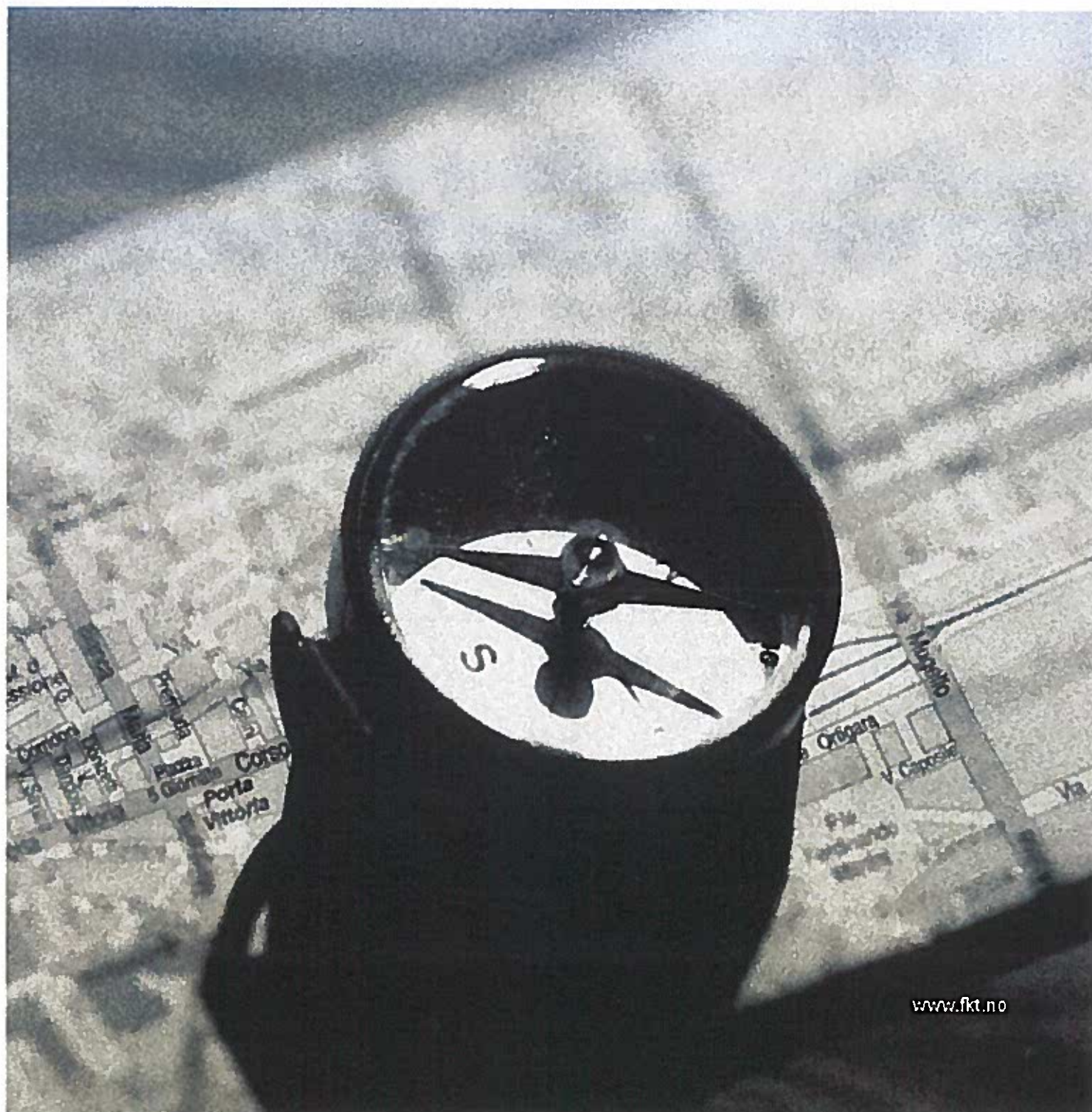

FAGKONFERANSE | KONTROLL OG TILSYN

Gardermoen | 7 - 8 juni 2016

Arsmøte i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) | 7. juni 2016

#fkt2016

www.fkt.no

Dag 1	Tirsdag 7. juni 2016
09.00 – 10.00	Registrering med mat
10.00 – 10.15	Velkommen til fagkonferansen Styreleder Per Rune Vereide , FKT
10.15 – 10.45	Åpning Statssekretær Grete Ellingsen (H), Kommunal- og moderniseringsdepartementet
10.45 – 11.00	Spørsmål og kommentarer fra salen
11.00 – 11.30	Overordnet om kontrollutvalgets rolle og oppgaver – herunder om lederrollen og om hvordan heve status og synliggjøre kontrollutvalget Kontrollutvalgsleder Dag Robertsen (Ap), Moss kommune
11.45 – 12.00	Spørsmål og kommentarer fra salen
12.00 – 12.15	Pause (Kaffe)
12.15– 12.45	Offentlige anskaffelser – hva bør kontrollutvalget være oppmerksom på? Sekretariatsleder Anneline Vingsgård , KOFA
12.45 – 13.00	Spørsmål og kommentarer fra salen
13.00 – 14.00	Lunsj
	ÅRSMØTE 2016 I FKT
14.00 – 14.30	Registrering til årsmøte 2016
14.30 – 15.30	Årsmøte 2016
17.00 – 23.00 (ca.)	Felles utflukt m/Skibladner, inkl. middag

Dag 2	Onsdag 8. juni 2016
09.00 – 09.45	Korrupsjon Partner Erling Grimstad , BDO AS
09.45 – 10.00	Spørsmål og kommentarer fra salen
10.00 – 10.15	Pause/utsjekking
10.15 – 11.10	Samspill og dialog – politisk ledelse, administrativ ledelse og kontrollutvalg Ordfører Nina Sandberg (Ap), Nesodden kommune Rådmann Anne Skau , Oppegård kommune Nestleder Roar Thun (Ap), kontrollutvalget i Ski kommune
11.10 – 11.30	Spørsmål og kommentarer fra salen
11.30 – 12.30	Lunsj
12.30 – 13.15	Offentlighet, innsyn, åpenhet og åpne/lukkede møter – juridiske utfordringer for kontrollutvalget Avd.dir./advokat Tor Allstrin , KS Advokatene
13.15 – 13.30	Spørsmål og kommentarer fra salen
13.30 – 13.45	Pause
13.45 – 14.45	Mennesket er det viktigste verktøyet Uansett hvem vi er og hva vi gjør, så er vi folk i møte med andre folk. Hvordan tolke og takle hverandre i en utfordrende arbeidsdag. Motivator Thor Brekkeflat , daglig leder Hva skal til AS og nestleder av kontrollutvalget i Bergen kommune
14.45 – 15.00	Avslutning Avtroppende styreleder Per Rune Vereide og påtroppende styreleder NN i FKT

PRAKTISK INFORMASJON

INFORMASJON OM ÅRSMØTE

Årsmøtet er kun for medlemmer i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT).

Medlemmer som har saker til årsmøtet, eller forslag om vedtektsendringer, må sende disse til sekretariatet innen 6 uker før årsmøtet, altså innen 26. april 2016.

Styret sender ut sakspapirene 2 uker før årsmøtet, innen 26. mai 2016.

Dersom din kommune/ditt sekretariat ikke er medlem i FKT, men ønsker å møte på årsmøtet med stemmerett, må innmelding skje innen 26. mai 2016.

Leder i valgkomiteen: Anne-Karin Femanger Pettersen, daglig leder i Østfold kontrollutvalgssekretariat | akfp@fredrikstad.kommune.no | Mobil: 414 71 166 | Tlf.: 400 05 206

Ønsker du mer informasjon eller medlemskap i FKT? Se nettsiden www.fkt.no eller kontakt sekretariatet.

KONTAKTINFORMASJON TIL SEKRETARIAT

Bjørn Bråthen: Tlf. 403 90 775

E- postadresse: fkt@fkt.no

PÅMELDING

Påmelding via særskilt skjema på FKTs nettside: www.fkt.no

Bindende påmelding innen **tirsdag 5. april 2016**. Det tas forbehold om endringer i programmet.

Ved avbud etter at påmeldingsfristen har gått ut, blir det belastet et administrasjonsgébyr på kr 500 i tillegg til eventuelle kostnader FKT får til hotellet. Avbud siste 14 dager før konferansen gir full deltakeravgift.

DELTAKERAVGIFT

- Deltakelse med overnatting (helpensjon): Kr 5 900 (Ikke medlem kr 6 350)
- Deltakelse uten overnatting, felles utflukt og middag (dagpakke): Kr 4 800 (Ikke medlem kr 5 200)
- FKT har reservert rom på konferansehotellet. Tildeling ut fra mottatt påmelding (først til mølla).
- Ekstra overnatting fra 6. – 7. juni 2016: Kr 1 115

ANNEN INFORMASJON

Utflukt med Skibladner

Bussavgang fra hotellet kl. 17.00 til Eidsvoll. Skibladner legger fra kai kl. 18.00 for nostalgisk båttur på Mjøsa med verdens eldste hjuldampere i drift. Utflukten inkluderer kveldens middag, og vi beregner å være tilbake på hotellet ca. kl. 23.00.

Thon Hotel Oslo Airport - Shuttlebuss S22

Shuttlebuss fra Oslo Airport går fra nedre plan (utenfor ankomsthallen og til venstre) – holdeplass 36.

- Bussen er merket S22.
- Rutetabell finner du [her](#). Reisetid 14 min.
- Bussen passerer Scandic Gardermoen og Thon Hotel Gardermoen. Du går av på tredje stopp: **Thon Hotel Oslo Airport**.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
03/2016	Kontrollutvalet	PS	27.01.2016
10/2016	Kontrollutvalet	PS	27.04.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Roger Erlandsen		16/102

ORIENTERING OM OMSORGSBOLIGER

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek informasjonen om omsorgsboliger til orientering.

Kontrollutvalet - Sak 03/2016

KONT - Behandling:

KONT - Tilråding/Vedtak:

Saken vert utsett til neste møte.

Saksopplysningar:

Det blei i KU-møtet 25.11.15 vedteke å invitere rådmannen til å gi ein orientering om omsorgsboligene i kommunen.

Kontrollutvalet ønsker ein oversikt over antall boliger, kor dei fins, og informasjon om kven som kan bu i dei.

Rådmannen skulle gi denne orienteringa i forrige møte 27. januar, men vart forhindra.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
11/2016	Kontrollutvalet	PS	27.04.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Roger Erlandsen	FE - 210, TI - &14	16/511

REKNESKAP OG ÅRSMELDING VAKSDAL KOMMUNE FOR 2015 - UTTALE FRÅ KONTROLLUTVALET

Vedlegg:

Vaksdal kommune Årsmelding 2015.docx
Melding frå revisor, rekneskap Vaksdal kommune 2015
Revisjonsrapport Vaksdal kommune, rekneskap 2015

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet har behandla Vaksdal kommune sin årsrekneskap for 2015. Grunnlaget for behandlinga var den avlagte årsrekneskapen for 2015, rådmannen sin årsmelding for 2015, og revisor si beretning for 2015.

Kontrollutvalet meiner at presentasjonen av årsrekneskapen med tilhørande spesifikasjonar og noter tilfredsstillar brukarenes informasjonsbehov, og gir uttrykk for Vaksdal kommune si økonomiske situasjon for år 2015.

Kontrollutvalet viser for øvrig til revisjonsrapporten, og har ut over dette ingen merknader til kommunens rekneskap for året 2015.

Årsmeldinga vert teken til etterretning.

Saksopplysningar:

Gjennomgang av rekneskapen v/administrasjonen og Deloitte.

Vaksdal kommune

Årsmelding 2015

Innhold

Politisk organisering	3
Økonomi	6
Rekneskapsresultat	6
Finansinntekter og utgifter.....	9
Aksjar og obligasjonar	10
Pensjonskostnader og premieavvik.....	11
Lånegjeld	12
Fond.....	12
Investeringar.....	13
Organisasjonen og kommunen som tenesteytar	14
Hovudtal drift	21
Vedlegg 1: Tenesteområde og einingar.....	23
Tenesteområdet oppvekst	23
Tenesteområde helse og omsorg.....	29
Tenesteområdet samfunnsutvikling.....	37
Vedlegg 2: Økonomisk oversyn	43
Vedlegg 3: Noter rekneskap 2015	49
Vedlegg 4: Kommunestyre 2015 – saker.....	66
Vedlegg 5: KOSTRA	69
Vedlegg 6: Meldingar	70

Politisk organisering

Vaksdal kommune er organisert med:

- Kommunestyre
- Formannskap/plan- og økonomiutval
- Levekårsutval
- Kontrollutval
- Administrasjonsutval og arbeidsmiljøutval
- Eldreråd, ungdomsråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne

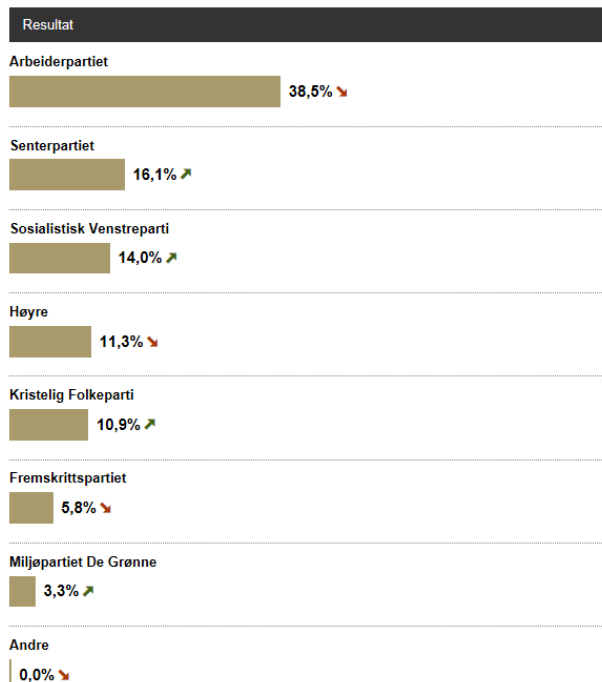

Kommunestyret er det øvste politiske organet i kommunen.

Det vert vald direkte av innbyggjarane for fire år om gongen. Kommunestyret gjer vedtak på vegner av kommunen i alle saker der vedtaksmyndet ikkje er delegert vidare til andre. Kommunestyret vert leia av ordføraren, med varaordføraren som stadfortredar.

Kommunestyret vel formannskap og mellom medlemmene i formannskapet, ordførar og varaordførar. Kommunestyre kan opprette og legge ned faste utval og fastset sjølv arbeids- og ansvarsområde for slike utval. Alle saker som er av prinsipiell natur skal avgjerast av kommunestyret sjølv. Dette gjeld m.a. budsjett, økonomiplan og overordna planar for den kommunale verksemda.

I 2015 var det kommuneval. Valdeltakinga i Vaksdal kommune var 64,6%. Oppsummering av deltaking og resultat er vist under:

Kommunestyre 2011 - 2015

Eirik Haga (Ap), ordførar
Irving Sæterdal (Ap)
Anders Jin Risnes (Ap)
Magne Hestad (Ap)
Bjørn Øyvind Krogsrud (Ap)
Heidi Rongved (Ap)
Helge Risnes (Ap)
Bjørge Aase N. Hop (Ap)
Brita Hesjedal Lunde (Ap)
Jan Hansen (Ap)
Arne Normann (Krf)
Helge Gullbrå (Krf)
Sigmund Simmenes (Sp)
Karin Nordheim Flatekval (Sp)
Dag Brekke (Sp)
Boris Groth (Frp)
Anneli Vatle Lilletvedt (H)
Silje Stien (H)
Svein Arvid Boge (H)
Åge Johan Fanebust (H)
Kjartan Haugsnes (Sv)

Kommunestyre 2015 – 2019 (bilete)

Eirik Haga (Ap), ordførar
Anne Christin Eide (Ap)
Anders Jin Risnes (Ap)
Magne Hestad (Ap)
Bjørn Øyvind Krogsrud (Ap)
Heidi Rongved (Ap)
Brita Hesjedal Lunde (Ap)
Jan Hansen (Ap)
Arne Normann (Krf)
Jan Erik Bernes Roe (Krf)
Sigmund Simmenes (Sp)
Hege Eide Vik (Sp)
Jarle Audestad (Sp)
Line Eide Vik (Sp)
Boris Groth (Frp)
Anneli Vatle Lilletvedt (H)
Bjørn Roald (H)
Kjartan Haugsnes (Sv)
Evelyn Boge (Sv)
Line Kydland (Sv)
Tom Charles Johnsen (MDG)

Kontrollutval 2011-2015

Boris Groth (leiar)
Linda U. Fossmark
Anny Bjordam Leiren
Olav Jarl Bruvik
Evelyn Boge

Kontrollutval 2015 - 2019

Boris Groth (leiar)
Bente Jorunn H. Sundheim, nestleiar
Bjørge Aase N. Hop
Odd Jøran Oldervik
Terje Davidsen

Formannskapet er på vegne av kommunestyret kommunen sitt sentrale styringsorgan, med eit særleg ansvar for økonomi- og plansaker. Det gjer i tillegg vedtak i ei rekkje saker etter fullmakt frå kommunestyret. Formannskapet har også mynde å gjera vedtak i saker som skulle vore avgjort av anna kommunalt organ, når det ikkje er tid til å innkalla dette, jf. kommunelova § 13.

Formannskap/plan/økonomiutval 2011-2015

Eirik Haga (Ap)
Heidi Rongved (Ap)
Bjørge Aase N. Hop (Ap)
Sigmund Simmenes (Sp)
Helge Gullbrå (Krf)
Anneli Vatlø Lilltvedt (H)
Svein Arvid Boge (H)

Formannskap/plan/økonomiutval 2015-2019

Eirik Haga (Ap)
Heidi Rongved (Ap)
Anne Christin Eide (Ap)
Sigmund Simmenes (Sp)
Jan Erik Bernes Roe (Krf)
Kjartan Haugsnes (SV)
Bjørn Roald (H)

Levekårsutvalet har 7 medlemmer, kommunestyret vel leiar og nestleiar. Levekårsutvalet sitt arbeids- og ansvarsområde er helse og omsorg, folkehelse, oppvekst og opplæring og andre saker som naturleg fell innfor utvalet sitt ansvarsområde.

Levekårsutvalet 2014-2015

Magne Hestad (Ap) (leiar)
Brita Hesjedal Lunde (Ap)
Helge Risnes (Ap)
Silje Stien (H)
Karin Norheim Flatekvål (Sp)
Arne Normann (Krf)
Kjartan Haugsnes (Sv)

Levekårsutvalet 2015 - 2019

Magne Hestad (Ap) (leiar)
Hege Eide Vik (SP), nestleiar
Brita Hesjedal Lunde (Ap)
Anders Jin Risnes (Ap)
Anneli Vatlø Lilltvedt (H)
Evelyn Boge (SV)
Tom Charles Johnsen (MDG)

Administrasjonsutval: Formannskapet sine 7 medlemmar frå arbeidsgjevarsida og 3 medlemmer frå arbeidstakarorganisasjonane
Arbeidsmiljøutvalet: 4 frå arbeidsgjevarsida (2 politikarar, rådmann og HR)
4 frå arbeidstakersida (HVO, 3 frå fagorganisasjonane)

Økonomi

2015 har vore eit krevjande år for Vaksdal kommune. Folketalsnedgang og endring i eigne inntekter frå vasskraft har gitt kommunen eit inntektsbortfall som har krevd rask omstilling. Gjennom inntektssystemet får kommunen reduserte inntekter, både som følgje av reduksjon i talet på innbyggjarar og som følgje av endringar i alderssamansetjinga. Inntekter frå eigedomsskatt og sal av konsesjonskraft har vorte tilført drifta, og dette ha hatt ein reduksjon på nær 4,7 mill frå 2014. Samla har dette gitt den kommunale organisasjonen utfordringar med å tilpasse seg dei økonomiske rammene. Tenesteytinga er arbeidsintensiv og tilpassing av drift til økonomiske rammer må difor medføre at lønsutgiftene må reduserast. Heile organisasjonen har arbeidd med å effektivisere drifta og tilpasse driftsnivået til dei økonomiske rammene.

Rekneskapsresultat

Vaksdal kommune har sett seg langsiktige mål for sunn økonomi:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter: 3 %
- Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter : under 50%
- Disposisjonsfond minst 10%

Driftsrekneskapen viser eit overskot på kr 1.479.329,-. Netto bruk av bundne fond er kr 119.219,- i 2015. Bruk av bundne avsetjingar er mellom anna finansiering av mobildekning på 1,5 mill og overføring til næringssselskapet på 1 mill. Bruk av sjølvkostfond var 1,1 mill. Avsetjing til bunde fond var mellom anna avsetning av konsesjonsavgifter på 3,3 mill.

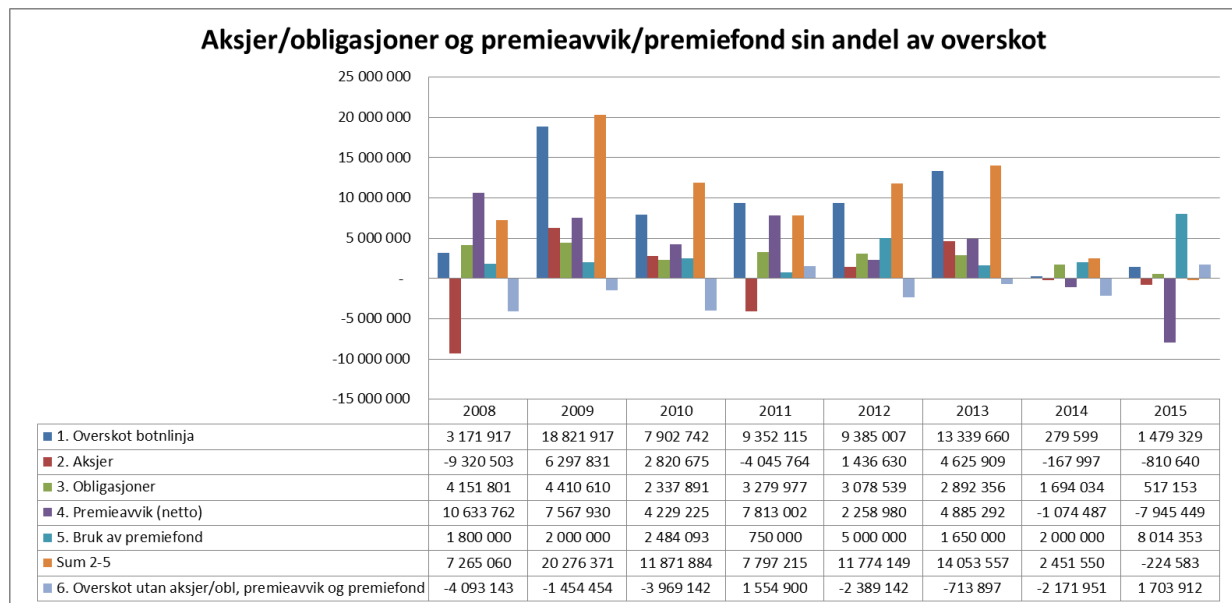
Brutto driftsresultat viser eit overskot på kr 8.875.225,-. Brutto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter (inkl avskrivingar), og viser kommunens økonomiske ordinære driftsresultat inkl kapitalkostnader før ein tek omsyn til finanspostar. Dette viser at kommunen har eit driftsnivå inkl avskrivingar som er lavare enn inntektsnivået i 2015. I 2014 var brutto driftsresultat eit underskot på kr 963.668,-.

Netto driftsresultat viser eit overskot på kr 9.499.886,-. Netto driftsresultat er brutto driftsresultat korrigert for finanstransasjonar (rente og avdrag), samt at ein korrigerer for «motpost avskrivingar». Netto driftsresultatet er 2,4% av brutto driftsinntekter, mot 2% i 2014. Bruk av premiefond gjorde at pensjonsutgiftene vart tilsvarende redusert, og reelt netto driftsresultat er 0,8%. I planperioden er dette målet under press gjennom reduserte inntekter og behov for tilpassing av utgiftene i samsvar med dette. Dette krev omstillingar og utvikling i perioden.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter pr 31.12.2015 er 51,3%, medan landet, fylket og kommunegruppa ligg høgare (i overkant av 70%). Langsiktig gjeld pr 31.12.2015 er kr 257.967.341,- . Lånegjelda har auka noko meir enn det som var føresett i budsjettet, både pga auka investeringsramme og mindre overføring frå drift enn opprinneleg budsjettert.

Disposisjonsfond var pr 31.12.2014 17,1% som er reknar som eit sunt nivå. Grunna eit stort oppsamla premieavvik er det i seinare år sett av midlar tilsvarende premieavviket til eit amortiseringsfond for å dekke negativt premieavvik, avskriving og ev tap på verdipapir. Dette fondet utgjør ein stor del av disposisjonsfondet vårt.

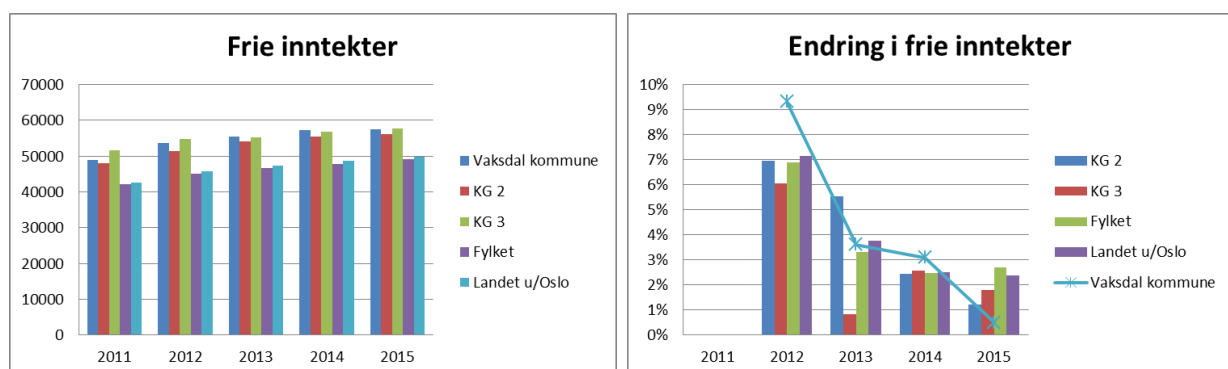
Reelt resultat er positivt . I 2015 var det eit stort negativt premieavvik, men dette vart kompensert av tilsvarande stort bruk av premiefond. 2015 har vore eit dårleg år for aksjar og obligasjonar, og det er her eit samla tap.

Frie inntekter

Frie inntekter er rammetilskot og skatteinntekter på inntekt og formue. Desse inntektene disponerer kommunen fritt til både lovpålagte og andre oppgåver. Rammetilskotet består av innbyggjartilskot, utgiftsutjamning, distriktstilskot og skjønsmidlar. I tillegg vert det gjennom rammetilskotsordninga gjort ei inntektsutjamning.

Dei frie inntektene pr innbyggjar har hatt redusert vekst, og frå 2014 til 2015 var veksten på 0,5%, noko som er lavare enn landet, fylket og Kommunegruppe 2 og 3. For 2015 ligg kommunen om lag på same nivå som Kommunegruppe 2 og 3.

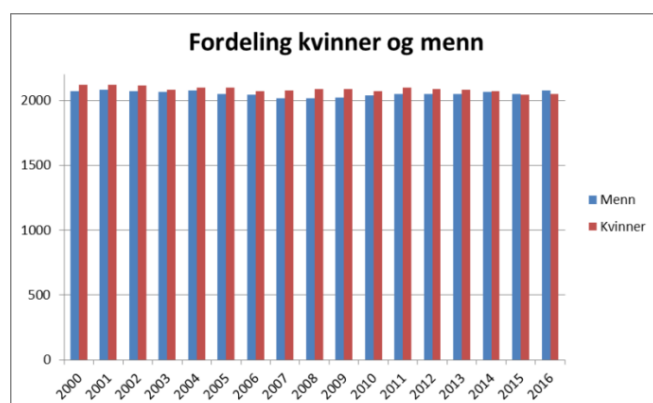

Veksten i frie inntekter har avtatt også for resten av landet, fylket og kommunegruppa. Vi ser at kommunegruppa i 2014 har hatt reduksjon i frie inntekter pr innbyggjar. Vaksdal kommune tilhører Kommunegruppe 3, som er *små kommunar med middels bundne kostnader per innbyggjar, høge frie disponible inntekter*. I samanlikning mot andre kommunar er det naturleg og også vurdere opp mot Kommunegruppe 2, som er *små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter*. Endring i frie inntekter viser at det er mange andre kommunar som har omstillingsbehov som følgje av reduksjon på inntektssida.

Folketal og inntekter er knytt nært saman. Dei største delene av rammeoverføringane er innbyggjartilskot og utgiftsutjamning. Innbyggjartilskotet er det same pr innbyggjar for alle kommunar.

Gjennom utgiftsutjevninga vert innbyggjartilskotet omfordelt mellom kommunane ved bruk av behovsindeksen. Midler vert omfordelt frå kommunar med lavt beregna utgiftsbehov til kommunar med høgt beregna utgiftsbehov. Utgiftsutjevninga skal gje kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunane ikkje kan påverke sjølv. Behovsindeksen fortel noko om kor dyr ein kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Den samla behovsindeksen er utrekna ved hjelp av eit sett kriterier og vektorer som seier noko om kvifor kommunane sine utgifter varierer, og vert nytta til å berekne kommunen sitt trekk eller tillegg i utgiftsutjamninga.

Samla har Vaksdal ein behovsindeks som er 1,185, dette betyr at kommunen får meir pr innbyggjar en landsgjennomsnittet. Indeksen i 2015 har auka noko frå 2014. Store deler av utgiftsutjamninga er knytt til alderssamansetjinga i kommunen. Som vist er det spesielt for innbyggjarar over 67 år at Vaksdal kommune skil seg ut, og vert kompensert deretter.

Frå 2000 har det vore ei mindre auke i tal menn. Det er auke i aldersgruppa 20-67 år, men elles reduksjon. Talet på kvinner har vorte redusert, og her er det stor reduksjon i aldersgruppa 67 år og over. Også for kvinner er det auke i aldersgruppa 20-67 år.

Frå 2000 til 2016 har det vore ei betydeleg endring i befolkningssamansetninga, noko som medfører store endringar i behov og tenesteproduksjon.

	År 2000		År 2016		Folketal	% endring
	Folketal	Fordeling	Folketal	Fordeling		
0-5 år	305	7,3 %	264	6,4 %	-41	-13,4 %
6-15 år	550	13,1 %	508	12,3 %	-42	-7,6 %
16-19 år	217	5,2 %	211	5,1 %	-6	-2,8 %
20-66 år	2 234	53,3 %	2 344	56,8 %	110	4,9 %
67 år eller eldre	886	21,1 %	798	19,3 %	-88	-9,9 %
Sum	4 192		4 125			

Rammetilskot og skatt

I 2015 har det vore stor uvisse knytt til skatteinntektene. Nedgangen i den petroleumsbaserte delen av økonomien har gitt redusert aktivitet og auka arbeidsløyse. Dette er forhold som påverkar den kommunale skatteinngangen, både direkte og gjennom inntektsutjamninga.

Ved tertialrapportar har det vorte varsla mogeleg inntektssvikt, og regjeringa kompenserte noko for bortfall av inntekter. Mot slutten av året var det ei positiv utvikling i skatteinntektene, og samla vart det eit positivt avvik på om lag 0,36 mill.

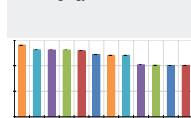
Eigedomsskatt har eit overskot på om lag 0,3 mill

Finansinntekter og utgifter

	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014	Avvik 2015
Renteinntekter og utbytte	2 911 984	1 798 000	1 798 000	4 858 358	1 113 984
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 539 654	2 000 000	2 000 000	5 134 335	2 539 654
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	6 466 589	9 320 000	9 320 000	6 816 749	2 853 411
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 317 731	-	-	2 945 256	-4 317 731
Avdrag på lån	12 078 588	11 900 001	11 900 001	10 777 454	-178 587
Netto finansinnt./utg.	-15 411 270	-17 422 001	-17 422 001	-10 546 766	-2 010 731

Grunna lave renter har kommunen hatt lavare renteutgifter enn budsjettet. Det er gjennomført rammeavtale på kommunalt låneopptak, og fleire lån er refinansierte med lavare rente.

Utvikling i gjennomsnittsrente

Vaksdal kommune nytter seg av tenester frå Bergen Capital Management (BCM) i samband med låneopptak. Til tross for auka lånegjeld har renteutgiftene vorte redusert frå 2014, og det er eit positivt budsjettavvik på 2,85 mill,-

Renteinntekter har vore 0,53 mill betre enn budsjettet. Utbytte frå andre selskap har vore 0,58 mill betre enn budsjettet.

I budsjett 2015 er det sett opp netto gevinst på finansielle instrument på 2 mill. Netto gevinst har vore i overkant av 0,2 mill, og det er såleis eit negativt budsjettavvik på om lag 1,8 mill.

Avdrag har vorte betalt i samsvar med vedteke budsjett. 5-årige leasingavtalar vert klassifisert som finansiell leasing og skal førast som avdrag i rekneskapen. Kostnadene til dette er kr 178.587,- og utgjer avviket på avdragsutgiftene.

Det vert vist til finansrapport frå BCM for ytterlegare detaljar.

Aksjar og obligasjonar

Bergen Capital Management forvalter kommunen sine aksjar og obligasjonar. I 2015 har det vore tap på aksjar og obligasjonar. Historisk har kommunen oppnådd god avkastning samanlikna med kursutviklinga elles, men i 2014 og 2015 var avkastninga dårlegare enn benchmark. Amortiseringsfondet kan nyttast til å dekkje tap, men har ikkje vore nytta i 2015.

Kursene på obligasjonane er i 2015 nedskrive mykje. Porteføljen består av obligasjonar i norske sparebanker der det er antatt å vere lav tapsrisiko. Kursjustering i 2015 vil derfor alt annet like komme igjen som høgare avkastning i neste periode.

Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark som er Oslo Børs (OBX), fordi Vaksdal kommune sin aksjeportefølje har en annan sammensetning. Oljeprisen har det siste året falt frå USD 115 pr. fat til USD 30 pr. fat. Sektorer som seismikk, drilling og shipping har som følge av dette falt 60 til 80 % siste halvår, og avvik mot benchmark skyldes at deler av aksjeporteføljen har vore eksponert mot nevnte sektorar. Eksponering mot sektoren vil verte redusert gradvis fremover. Ca. 10 % av porteføljen består av slik aksjer, som siste tertial i snitt har falt over 50 % i verdi. Posisjoner innan denne sektoren vert avvikla løpande ved anledning.

AKTIVAKLASSE	MARKEDSVERDI NOK	I PROSENT
Bankinnskudd	3 973 022	5 %
Sertifikat/obligasjoner	69 765 308	80 %
Aksjer	13 141 894	15 %
Totalt	86 880 224	100 %

Det vert vist til finansrapport frå BCM for ytterlegare detaljar.

Aksje og eideelar (finansielle anleggsmidler) er opplista i note 5.

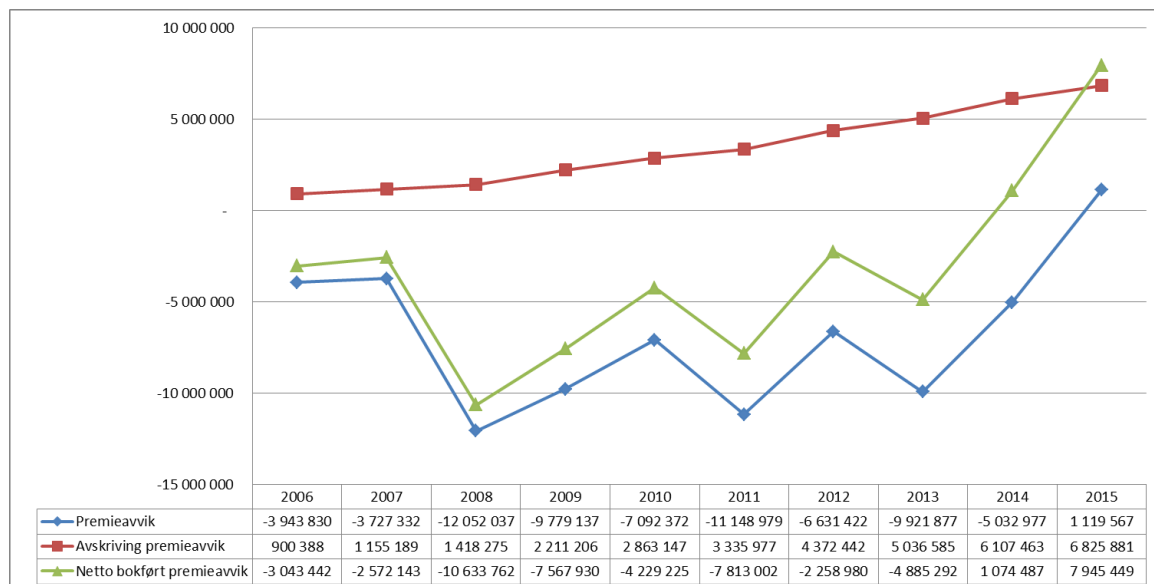
Pensjonskostnader og premieavvik

Premieavvik er differanse mellom årets betalte pensjonspremie og berekna pensjonskostnad. Pensjonspremier skal dekke dei auka pensjonsforpliktingane som har påløpt i løpet av året, og vert berekna etter ordinære aktuarmessige prinsipp.

Årets premieavvik var negativt, og har saman med amortisering i året gitt reduksjon i oppsamla premieavvik. Pr 31.12.2015 har kommunen eit oppsamla premieavvik på kr 45.703.205,- som skal avskrivas over hhv 15, 10 og 7 år.

Kommunen har eit stort oppsamla premieavvik samanlikna med andre kommunar, men oppbygging av eit amortiseringsfond for å dekke inn dette har vore eit godt strategisk grep. Amortiseringsfondet vart oppretta i 2007, og pr 31.12.2015 er dette fondet kr 44.473.114,-. Det er soleis eit mindre avvik mellom oppsamla forplikting og avsett fond. Premieavvik og amortisering av tidlegare års premieavvik medfører ingen likviditetsmessige endringar, og amortiseringsfondet er difor eit fond utan likvide midler.

Fram til 2013 gav premieavvik ei resultatbetring for kommunen, men i 2014 og spesielt i 2015 har dette medført dårlegare resultat.

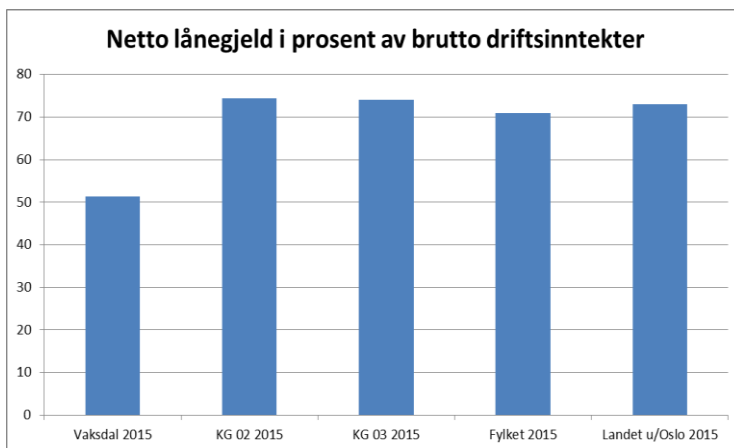
Det vert elles vist til note 3 om pensjonsforplikting.

Lånegjeld

Den langsiktige lånegjelda har auka med kr 7.698.441,- i løpet av 2015.

	Pr 31.12.12	Pr 31.12.13	Pr 31.12.14	Pr 31.12.15
Husbanken	40 958 081	37 847 456	38 507 097	38 012 144
Kommunekreditt/KLP	12 995 000	10 785 908	10 075 000	-
Kommunalbanken	134 930 992	165 374 638	152 668 554	161 365 536
Sertifikatlån	-		45 810 000	55 560 000
Sum lån i bank	188 884 073	214 008 002	247 060 651	254 937 680
Andre lån	8 070 441	7 910 482	3 208 249	3 029 661
Sum lån	196 954 514	221 918 484	250 268 900	257 967 341

Andre lån er forskottering av FV 569, der lån til Modalen er på kr 2.375.758. Det er lån til Vaksdal Næringssselskap på kr 624.096,-. I tillegg er det finansiell leasing som er oppført som langsiktig lån, dette er kr 29.807,-.

Kommunen har som målsetting at netto lånegjeld ikkje skal vere høgare enn 50% av brutto driftsinntekter. For 2015 var netto lånegjeld 51,3% av brutto driftsinntekter. Dette er ei auke frå 2014. Med venta reduksjonen i driftsinntekter dei kommande åra, er det viktig å finansiere større deler av investeringar gjennom årlege driftsresultat.

Note 6 viser langsiktig gjeld og avdrag på lån.

Fond

Fondstype	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Disposisjonsfond	46 678 646	56 539 011	67 533 681	67 423 402
Bundne driftsfond- k.to 2.51	24 539 031	28 350 136	37 198 718	37 079 499
Ubundne investeringsfond – k.to 2,53	70 353 178	42 143 911	39 786 674	39 561 643
Bundne investeringsfond – k.to 2.55	6 275 883	8 488 193	4 007 774	4 629 879
Totalt fond pr. 31/12	147 846 738	135 521 251	148 526 846	148 694 423

Investeringar

Investeringar pågår ofte over fleire år, samla oversikt over aktivitetar/prosekt i året ligg som vedlegg. Det vert vist til note 12 som viser oversikt over investeringer pr prosjektnr.

Kort om investeringane i 2015:

Helse og omsorg

Forprosjektet i samband med omleggingane i tenestene går over 2015-2016. Det vart skifta ut 16 terrassar på omsorgsbustadene på Vaksdal, samtidig blei alle aldersbustadane malt. I Elvavegen ventilasjonen bygd om og nye kjøkkenventilatorar montert. To bustader i Elvavegen vart rehabilitert . Samlokalisering av folkehelse og familie går over 2 år.

Oppvekst

Rentekompensasjonsordninga for lån til rehabilitering og nybygg av skular går ut 2016. Kommunen har sidan 2010 årleg budsjettert med investeringar til skule innafor denne ordninga. Av ei ramme på 11,6 mill gjenstår 3,9 mill som er lagt inn i 2015-2016. Noko midlar er brukt til tilstandsvurdering av Dale barne- og ungdomsskule og mogelegheitsstudie for et ev nybygg.

Samfunnsutvikling

Investeringar innan veg og grønt, vøla av Toskedalsvegen, investeringar innan vatn og avlaup, utbyggingsprosjekt Tettaneset og investeringar innan kommunale bygg er hovudpostane i 2015. Investeringane er nærare gjennomgått av eininga jf. vedlegg 1.

Felles

Investeringane innan IKT og datasikkerheitsløyising er knytt til digitaliseringsstrategien og datatryggleik. I 2015 vart m.a varslings- og alarmssystem innan helse og omsorg ferdigstilt og implementering av fellesmodular knytt til elektronisk reiserekning og fråværsbehandling, eHandel og kvalitetssystem prioritert. Eit større prosjekt knytt til sikkerheit og nettverk pågår og vert ferdig i 2016. Investeringar i kyrkja er overført Kyrkjeleg Fellesråd, datakabling og prosjekt for ombygging Kundetorg pågår.

Organisasjonen og kommunen som tenesteytar

Mål- og resultatstyring er viktige reiskap for å styre verksemda. Dei einingsvise måla skal sjåast i samanheng med dei overordna måla, og vere sektorvise bidrag til å utvikle organisasjonen heilskapleg. I tillegg skal dei einingsvise måla vere reiskap for å styre verksemda i retning av å stadig bli betre til å kvalitetssikre at ein løyser si faglege hovudoppgåve. Dei overordna måla er vidareføring av siste års budsjettarbeid.

Overordna strategiske mål for organisasjonen:

- Auke det økonomiske handlingsrommet med eit årleg overskot på 3%
- Realisere potensialet som er synleggjort i analyse av PwC
- Gjennomføre prosjekt organisasjonsutvikling med mål om ein organisasjon som er rusta til å gje eit best mogeleg kvalitetsmessig og kostnadmessig tilbod.
- Gjennomføre utviklingsarbeid som styrker tverrfagleg ressursutnytting og heilskapelege tenester
- Effektivisere og forbetre tenestene gjennom bruk av IKT som verkty for organisasjonsutvikling og arbeide for å implementere *Digitaliseringsplattformen*
- Gjennom god plankompetanse og planstrategi styrke heilskapleg samfunnsbygging med vekt på folkehelse, kulturelt mangfald og miljø.
- Gjennom styrka kompetanse og ansvar for arbeid i høve politisk leiing sikre gode politiske prosessar frå informasjon til initiering av saker til vedtak; « *Demokrati heile vegen* »

Prosjekt: Organisasjonsutvikling (OU)

Organisasjonsutviklingsprosjektet (OU) skal gå over fire år frå 2013 - 2016. Prosjektet byggjer på funn i organisasjonsanalysen som vart gjennomført i 2012 og har fire hovudpilarar: Organisering, leiing, kompetanse og system. Under kvart tema er det ulike prosjekt og satsingar. Arbeidet er basert på kontinuerleg fortbetring og innovasjon gjennom samskapte læringsprosesser.

Gjennom prosjektet skal organisasjonen arbeide for mellom anna å sikre at me organiserer arbeidet på best mogeleg måte, slik at me leverer rett teneste til rett mottakar til rett tid til lågast mogeleg kostnad.

Viktige satsingsområde er:

- Forenkle organisasjonen
- Tydeleg plassering av ansvar, funksjonar og oppgåver
- Utforme gode arbeidsprosessar
- Fleksibel bruk av kompetanse og ressursar
- Skape ein dynamisk organisasjon i utvikling
- Involvere brukarar, pårørande og frivillige
- Prioritere fagutvikling for å rekruttere og behalde gode medarbeidarar
- Utvikle utfordrande leiarskap

Prosjektet er eit program med fleire delprosjekt og prosessar under tema *organisering, leiing, kompetanse og system*.

Organisering: Hovudprosjekta under tema organisering er fullført i 2013-2014. Organisasjonsmodell, einings- og avdelingsstruktur, styringsdokument og roller og fullmakter er klarlagt.

Einingsvise delprosjekt er fullført og dannar grunnlag for våre utviklingsplaner. Arbeidet med å utvikle og effektivisere tenestene gjennom heilskapleg arbeid og betre samhandling på tvers pågår i

alle einingar. Sentrale styringsdokument er revidert og gjort kjent på alle nivå og leiaravtaler er inngått. Prosessar/dokument vert publisert på intranettet [Skyttelen](#).

Heilskapleg systematikk for klarare prioritering av oppgåver og ressursar er ein viktig målsetnad. Analysegrunnlaget bak prioriteringane i budsjettarbeidet er blitt betre og vil betre seg ytterlegare framover for å gje eit tilstrekkeleg avgjerdsgrunnlag for økonomiplanarbeidet.

System: Hovudprosjekta i 2015 under tema system var internkontroll, kvalitetssystem, endringar i økonomistrukturar og HRM, kommunikasjon/ informasjon og digitalisering.

Vi har deltatt i KS programmet for rådmanns interkontroll og holder på med å innføre eit moderne kvalitetssystem som inkluderer risiko- og sårbarheitsanalyser (ROS) og avvikssystem. Det er utarbeida ein kommunikasjonsstrategi og kommunen har tatt i bruk sosiale media i informasjonsarbeidet. Kommunen ønskjer openheit og innsyn i forvaltninga. I dei siste åra er det tatt i bruk ny teknologi for å kunne imøtekomma dette på ein betre og sikrere måte. Elektronisk dokumentutveksling (EDU) er tatt i bruk og KS Svar Ut er under arbeid.

Digitalisering for å legge til rette for digitalt førsteval, digital dialog og effektive arbeidsprosesser er eit viktig strategisk mål for kommunen. God og sikker infrastruktur og velfungarande IKT drift er plattformen for ei slik utvikling. I 2015 har vi tatt nye steg for å nå måla. Helse og omsorg har tatt i bruk ulike varslingsystem, mobile løysingar og prøver ut ulike former for velferdsteknologi. Oppvekst har tatt i bruk ulike digitale pedagogiske verktøy og DBU har fått trådløst nett på skuleområdet. Samfunnsutvikling har fått på plass system for FDV adm. eHandelsplattformen vert stadig betre og fleire manuelle prosessar er erstatta med elektroniske verktøy som arbeidsflyt og digital godkjenning/signatur, digital post, elektronisk reiserekning og fráværsbehandling for å nemne noko. Fleire andre prosjekt er under arbeid.

Justering og forenkling av organisasjons- og ansvarsstrukturar i økonomisystemet i samsvar med delegeringsreglement og fullmakter har vore eit prioritert område i 2015. HRM og Økonomisystemet er sentrale styringssystem for sentrale prosessar og andre fagsystem. Systema er og basis for internkontrollen i kommunen. Endringane skal på sikt gje betre oversikt og vera grunnlag for effektivisering og betre styring.

Kompetanse og fag ligg som grunnmuren for prosjektet og for organisasjonen som tenesteyter og serviceorganisasjon. Menneska som utgjer organisasjonen er til ei kvar tid den viktigaste ressursen vi har for å løyse vår faglege hovudoppgåve. I 2015 har fagopplæring og leiaropplæring vore viktige satsingar. Ulike program for fagutvikling pågår innafor alle tenesteområde. Eige opplæringsprogram for alle leiarar er eit populært tiltak, i 2015 har fokuset vore på basiskunnskaper innan personal, sjukefráværsoppfølging og økonomi. Strategisk kompetanseutvikling og utvikling av kvalitetsstandardar er arbeid som heldt fram. Så også gevinstrealisering av tiltak, prosjekt og prosessar.

Leiing: Godt leiarskap er avgjerande for å hente ut potensialet i organisasjonen. Etter ny organisering skal det vere tydelege leiarnivå og kven som kan ta avgjerder på desse nivåa. I leiarprogrammet har klargjering av ansvar og mynde og rolleforståing stått sentralt. Kunnskap om relevante tema innan HR og økonomi er faste tema i tillegg til leiing av endringsprossessar og omstilling.

OU-dagen vart gjennomført i september med over 300 tilsette tilstades. Hovudtema var arbeidet med verdiar for organisasjonen og det var stort engasjement i gruppene. Fleitalet samla seg om dei fire verdiane respekt – tillit – kompetanse – løysningsorientert.

HRStillingar/Årsverk

Tala er frå HRM systemet 31.12.2015 med utgangspunkt i alle som ligg i HRM med stillingsprosent og mottok fast løn pr 31.12.15. Det vil sei at vakante stillingar og ringevikarar ikkje er medrekna.

Personale som mottok fast løn pr. 31.12.2015: 443 personar, 329,91 årsverk

Antal årsverk og personar pr. 31.12.2015 utan vakante stillingar og vikariat:

	2015		2014		2013	
	Årsverk	personar	årsverk	personar	årsverk	personar
Rådmann/stab/ PPT, lærlingar, HTV og Frivillighetssentralen*	25,1	31	23,95	33	23,31	30
Skule	68,52	86	74,02	92	78,31	99
Barnehage	44,5	47	44,4	48	38,5	42
Heimetenesta	59,29	82	65,67	92	69,6	98
Sjukeheimstenesta	60,91	107	66,82	120	69,9	126
Folkehelse og familie	22,11	28	19,8	25	21,8	27
Samfunnsutvikling	49,48	62	47,95	58	47,73	66
samla	329,91	443	342,61	468	349,15	488

*endra frå 2014/2013

Rekruttering

Antall faste tilsetjingar: Kommunen har tilsett i 14 faste stillingar og klarer generelt å rekruttere godt kvalifisert personar. Det er likevel tidvis vanskar med å rekruttere til natt- og helgestillingar i pleie og omsorg samt personar med høgare utdanning innan alle sektorar.

Vikarhenting er krevjande både innafor barnehage, skule og helse og omsorg,

Det var 47 tilsette som slutta i Vaksdal kommune i 2015, (mot 30 tilsette som slutta i 2014). Ved endringar i drifta som skaper overtalligheit har dei som er berørt vorte omstilt til andre stillingar i kommunen.

Uønska deltid

I tillegg til stillingsutvalet har kommunen gjennomført eit prosjekt om Heitidskultur i regi av Kommunal og regionaldepartementet med mål å bidra til å auke stillingsstørrelsane. Det er halde informasjonsdager med alternative arbeidstidsordningarsom tema og det er gjennomført kartlegging. I tillegg har ein prøvd ut alternative turnusar i heimetenesta avdeling Elvavegen. Her er den gjennomsnittlege stillingsstorleiken auka til 92%. Sjukeheimstenesta og heimetenesta var dei einingane med mest uønska deltid. Derfor har det vore stort fokus på auking av stillingar her. Prosjektet vart avslutta i desember 2015, men Heitidskultur er tatt med vidare i Lev Vel prosjektet.

Ved utgangen av året var gjennomsnittleg stillingsstorleik 74 %, ei auke frå 67% i 2010.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kommunen samla	0,67	0,72	0,72	0,73	0,74	0,74
Heimetenesta	0,62	0,71	0,66	0,70	0,71	0,72
Sjukeheimstenesta	0,50	0,54	0,55	0,55	0,56	0,56

Gjennomsnittleg stillingsstørrelse

	2013	2013	2014	2014	2015	2015
Under 40% stilling	86 pers	17,8 %	80 pers	17,0%	91 pers	20,54
Mellom 40% og 99% stilling	216 pers	44,6 %	196 pers	41,7%	180 pers	40,63
100% stilling	182 pers	37,6 %	194 pers	41,3%	172 pers	38,82

Alder:

55 år og eldre: 141 personar som utgjer 109,6 årsverk = 31,82 % av totalt antall tilsette

Under 30 år: 34 personar som utgjer 16,92 årsverk = 7,67 % av totalt antall tilsette

Seniorpolitikk: Det er 37 personar som har mottatt seniorbonus i 2015.

KLP:

AFP 62-65: Det er 1 person som har tatt ut delvis AFP og 4 personar som har tatt ut full AFP i 2015.

AFP 66-67: Det er 1 person som har tatt ut full AFP i denne aldersgruppa i 2015

Alderspensjon: Det er 6 personar som har gått av med alderspensjon gjennom KLP i 2015

Statens Pensjonskasse (SPK):

AFP 62-67: Det er 1 person som har teke ut delvis AFP i 2015

Alderspensjon: Det er 2 personar som har gått av med alderspensjon gjennom SPK i 2015.

Likestilling:

Som arbeidsgjevar har ein plikt til å arbeide aktivt, målretta og planmessig for å fremje likestilling og hindre diskriminering. Av totalt 443 tilsette (vakante stillingar/ringevikarar er ikkje med) er 359 kvinner og 84 menn. Kvinnene utfører 257,33 årsverk og mennene 72,58 årsverk. I alt 329,91 årsverk (346,77 i 2014)

Kvinner	359	81,03 %	257,33 årsverk
Menn	84	18,96 %	72,58 årsverk
Sum	443	100 %	329,91 årsverk

Rådmannsnivå/Einingsleiarar	Menn: 30 %	Kvinner: 70 %
Alle tilsette	Menn: 18,96 %	Kvinner: 81,03 %

Kompetanse

Vaksdal kommune arbeidar med å auke kompetansen på fleire område. Det er utarbeida kompetanseplanar innan helse og omsorg og på oppvekstområdet. Innan helse og omsorg er det 4 lærlingar i omsorgsarbeidarfaget, 5 sjukepleiar er i desentral utdanning. Kommunen har også 3 lærlingar innan oppvekstområde i barne og ungdomsarbeidarfaget og 1 i kontorlag.

(Tal frå 2014 i parents)

Kompetansefordeling	Personar	Årsverk
Ufaglært	112 (124)	59,91 (66,63)
Fagutdanning	143 (145)	112,31 (112,03)
Høgskule/Universitetsutdanning	188 (201)	157,69 (168,04)
Total sum	443 (470)	329,91 (346,7)

HMT planen for 2015 viser overordna aktivitetane inna helse, miljø og tryggleiksarbeidet i kommunen. Lokale aktivitetar innan tenestekområde, einingar og avdelingar kjem i tillegg.

Kartlegging av arbeidsmiljøet skjer systematisk gjennom årlege vernerundar og medarbeidarundersøking kvart 2. år. Handlingsplaner etter desse kartleggingane vert utarbeida lokalt i einingane og lagt fram for arbeidsmiljøutvalet. Medarbeidarundersøkinga omhandlar også kompetanse, og er saman med medarbeidersamtalar eit verktøy for utarbeiding av kompetanseplanar.

Medarbeidarundersøkinga i 2015 gav eit snitt på 4,4 (1-6 der 6 er best) med resultat jevnt på 4-talet for heile organisasjonen. Svarprosenten var 74%. Samla resultat viser (samandrag rapport):

- Sett under eitt har vi godt nøgde arbeidstakarar i Vaksdal kommune
- Generelt høg trivsel og godt samarbeid med kollegaer
- Tilsette er veldig nøgd med inngaldet i arbeidet
- Pilane for organisering av arbeidet og fagleg /personleg peikra oppover
- Fysiske arbeidsforhold og især standarden på arbeidslokala kritiserast

Oppfølging av sjukefråver er sentralt i HMT planen og er tema på alle møter i AMU. Kommunen har eit høgt sjukefråver og AMU vedtok i mars-15 å utarbeide ein eigen handlingsplan for arbeid med sjukefråver, jf. eige sak. Planen tek utgangspunkt i IA –avtalen og er delt inn i førebygging, oppfølging og tilrettelegging basert på IA-måla. Tilbakemeldingane frå arbeidsplassane er at dette er ei naturleg inndeling. I samsvar med planen er det laga lokale handlingsplaner og det er etablert arbeidsmiljøgrupper i einingane. Tilbakemeldingane frå einingsleiarane er at det har tatt noko tid å etablere gruppene, men at arbeidet no er i god gjenge. Gjennomføring at tiltak på handlingsplanen og fortløpande evaluering av effektar av tiltaka er viktige oppgåver for dei lokale arbeidsmiljøgruppene.

Prosjektet om Heiltidskultur vart avslutta i desember 2015. Arbeidet med å bygge ein heiltidskultur er tatt inn som ein viktig del av Lev Vel i Vaksdal – prosjektet. Fleire tiltak tatt inn i drifta i samband med t.d turnusarbeid.

Bedriftshelsetenesta har vore ein aktiv medspelar gjennom heile fjoråret og har bidratt både i avdelingar og i individuelle saker. Barnevern, bufellesskapet og heimebaserte tenester er arbeidsplasser der bedriftshelsetenesta har vore med i utviklings –og arbeidsmiljørelatert arbeid.

Kommunen fekk ny pensjonsleverandør i fjor då DNB avslutta sine kundeforhold på offentlig pensjonar. Ny leverandør KLP (som allereie var pensjonsleverandør for sjukepleiarane) overtok porteføljen og overføringa var gjennomført innan september. Kundekontakt for noverande og tidlegare tilsette vart prioritert i overgangsfasen. Seniordagen planlagt i mai vart utsatt til i hausten, til gjengjeld fekk vi 2 dagar slik at det var god tid til generell informasjon og individuelle samtaler.

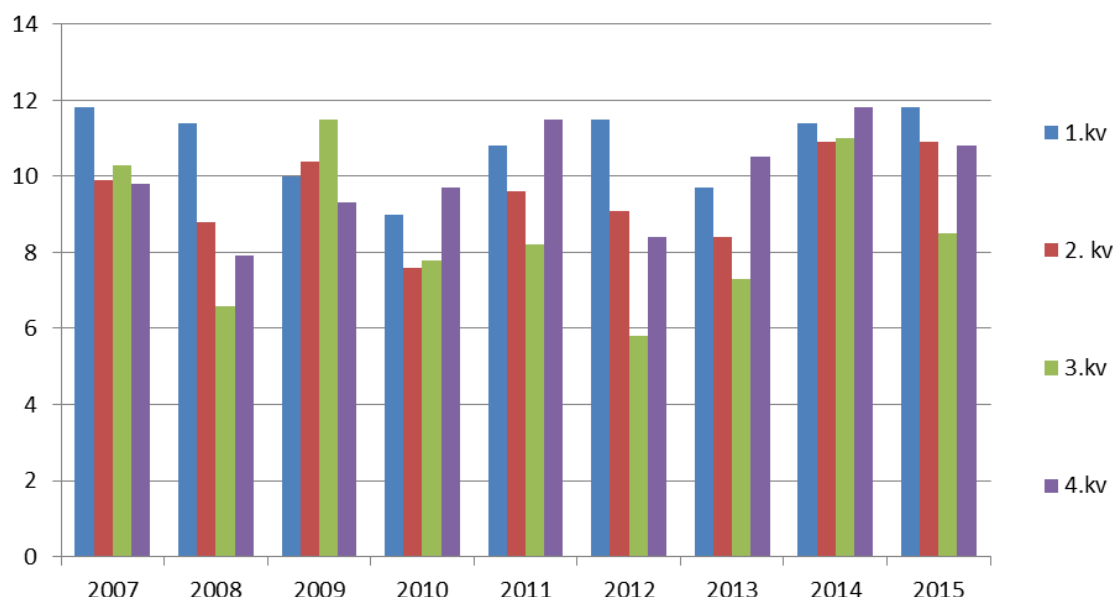
Rådmann har innført leiarprogram med fast månadleg halvdagsamling for leiarane i kommunen. I samarbeid med NAV Arbeidslivssenter har det vore to lokale kurs i tema relatert til sjukefråværsoppfølging.

Sjukefråveret for 2015 er framleis svært høgt og på tilsvarande nivå som tidlegare. Andre halvår er det ei viss reduksjon målt mot 2014.

Eining	1 kv	2 kv	3 kv	4 kv	2015	2014	Måltal
Barnehage	7	10	12,7	14,4	13,3	10,2	8
Skule	6,1	5,5	1,6	5,6	4,8	7,8	5
Folkehelse/familie	17,4	14,9	6,7	5,8	11,3	11,5	7,5
Samfunnsutvikling	15,9	10,5	8,3	11,6	11,5	8,5	7
Heimetenesta	14,5	14,3	12,9	13,8	13,8	14,4	9,5
Sjukeheimstenesta	19,2	17	15,4	18,3	17,5	15,8	9,5
Rådmann*	2,2	1,3	2,3	2,9	2,2	1,9	2,5
Kommunen samla	11,8	10,9	8,5	10,8	10,9	11	7

Barnehage har hatt eit stigande fråvær i året medan Folkehelse og familie har hatt ein gledeleg nedgang. Resten har relativt stabile tal, berre skule og rådmann når måltalet. Heimetensta og sjukeheimstenesta har framleis eit svært høgt sjukefråvær.

Sjukefråvær kvartal og året frå 2007 -2015

Kartlegging av sjukefråvær

Forsking viser at årsakene til sjukefråvær er samansette. I samband med satsinga «Saman om ein betre kommune» har FAFO på oppdrag av Kommunal og regionaldepartementet laga rapporten Kunnskapsstatus sykefravær (2013). Lenke til rapporten

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/prosjekter/saman_om_ein_betre_kommune/kunnskapsstatus_sykefravaer.pdf

Om årsaker til sjukefråvær skriv FAFO: «Sykefravær er et komplekst felt som bestemmes av mange ulike faktorer på ulike nivåer og som påvirker hverandre på ulike måter, og med ulik styrke» og «sykefravær kan ha sine årsaker både i individet, i virksomheten og i samfunnet»

Kartlegging av sjukefråvær på individnivå er interessant for å finne mønstre og setje i verk målretta tiltak. Fråveret i organisasjonen har over tid primært vore knytt til langtidsfråvær, korttidsfråveret er lågt.

Langtidsfråver gir stor risiko for varig fråfall frå arbeidslivet og uførheit. Tidleg og tett oppfølging av den sjukemeldte er derfor avgjerande for å hindre lengre fråver. Våre funn krev tidegare og hyppigare dialog med den sjukemeldte enn det som er lagt til grunn i NAV sine retningslinjer for oppfølging.

Rådmann har nyleg presentert funn og behov for tett samarbeid i møter med både Nav og fastlegane. Både legane og Nav er positive og det er avtalt samarbeid og nødvendig bistand for å kunne arbeide målretta med oppfølging og tilrettelegging av tilsette som er sjukemeldt. Rutinene våre vert justert i samsvar med dette.

Hovudtal drift

Under Fellesområde økonomi er all føring av avskrivning og motpost avskrivning vist. Sal av konsesjonskraft er ført her. Felleskostnader administrasjon/politisk og alle tilskot til andre vert ført her, det same gjeld premieavvik, amortisering av tidlegare års premieavvik og bruk av premiefond .

Kommunen nytta kr 6,2 mill frå premiefondet og 1,9 mill frå fond i samband med skifte av pensjonsleverandør og egenkapitalinnskott i KLP. Føringa har medført eit større negativt avvik mot budsjett innan fellesområde, medan pensjonskostnadane er redusert i einingane tilslutta KLP. Dette er særskilt for 2015.

Fellesområde økonomi / politisk	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Sum	20 811 150	15 580 992	21 980 992	-5 230 158	12 713 610

Tenesteområde helse og omsorg

Tenesteområdet vart tilført 6 mill i styrking av budsjettet i 2. tertial 2015. Den økonomiske utviklinga i 3.tertial var positiv og tiltaka som var sett i verk hadde effekt. Lågare pensjonskostnader enn budsjettet har og virka positivt i 2015. Tenesteområde fekk eit overskot på 3,8 mill og nytta såleis om lag 2,2 mill av ekstraløyvinga på 6 mill.

Tenesteområde helse og omsorg	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Felles helse og omsorg	2 108 730	5 000 000	3 000 000	2 891 270	11 028 819
Folkehelse og familie	25 124 070	26 149 885	24 129 885	1 025 815	24 200 875
Heimetenesta	51 353 618	51 945 135	51 999 999	591 517	52 973 177
Sjukeheimstenesta	50 690 487	50 015 010	48 015 010	-675 477	52 359 356
Sum	129 276 905	133 110 030	127 144 894	3 833 125	140 562 227

Sjukeheimstenesta fekk tilført 2 mill i budsjettstyrking, og hadde i underkant av 0,7 mill i meirforbruk i 2015. Føresetnadene for å kome i budsjettbalanse i 2015 var at kapasiteten og lønnskostandene skulle reduserast til gitt ramme. Dette har tatt lenger til å få gjennomført, og avvik skuldast høgare lønnskostnader enn budsjettet

Folkehelse og familie fekk justert budsjetttramma med 2 mill grunna underskot innan barnevern, sosial og legeteneste. Positivt avvik i 2015 kjem i frå ekstra integreringstilskot mot slutten av året. Det har dekkja inn store delar av meirkostnader i andre tenester.

Heimetenesta hadde eit positivt avvik på omlag 0,6 mill. Eininga gjorde tilpassingar i løpet av året og kombinert med auka refusjon for ressurskrevjande brukarar gav dette eit mindreforbruk i 2015.

Overføring til AO-senteret ligg under felles helse og omsorg. Utgifter til samhandlingsreformen vart frå 2015 overført frå kommunar til helseføretaka. Dette medførte ein reduksjon på om lag 6,6 mill i forhold til 2014.

Tenesteområde oppvekst

Tenesteområde fekk eit overskot på kr 604.721 i 2015. Dette skuldast i hovudsak større refusjon frå andre kommunar enn venta og noko redusert bemanning på PPT gjennom året.

Tenesteområde oppvekst	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Felles oppvekst / PPT	2 995 279	3 600 000	3 600 000	604 721	7 138 861
Skule	50 142 706	50 100 002	50 100 002	-42 704	47 875 120
Barnehage	22 182 970	22 224 999	22 224 999	42 029	21 899 663
Sum	75 320 955	75 925 001	75 925 001	604 046	76 913 644

Einingane Skule og Barnehage hadde mindre avvik i 2015. Avviket på Felles oppvekst/PPT kjem frå mellombels vakanse.

Tenesteområde samfunnsutvikling

Innafor tenesteområdet Samfunnsutvikling var det eit lite mindreforbruk innafor den ordinære drifta.

Tenesteområde Samfunnsutvikling	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Samfunnsutvikling	29 978 473	30 084 862	29 959 998	106 389	32 041 092
Samfunnsutvikling - sjølvkost	-3 008 447	-	-	3 008 447	-2 890 372
Sum	26 970 026	30 084 862	29 959 998	3 114 836	29 150 720

Innafor sjølvkostområdet (vatn, avlaup, renovasjon, slamtømming) viser rekneskapen her eit mindreforbruk på i overkant av 3 mill, men sjølvkostområdet sin del av avskrivningane utgjer i overkant av 2,5 mill. Det er utarbeidd eigen kalkyle for sjølvkostområdet.

Vedlegg 1: Tenesteområde og einingar

Tenesteområdet oppvekst

Tenesteområde oppvekst omfattar barnehagar, skular og PPT.

Eining barnehage har 4 kommunale barnehagar i sentra Stamnes, Dale, Stanghelle og Vaksdal. Barnehagen har ansvar for det pedagogiske tilbodet til det einskilde barn i barnehagen – i forståing og samarbeid med foreldre, jf Lov om barnehage. Kommunen betaler kompensasjon etter statleg sats til andre kommunar når born frå Vaksdal går i private barnehagar der. I tillegg betaler kommunen etter kommunestyrevedtak tilskot til Modalen kommune for borna frå Eidsland og Eksingedalen som nyttar barnehage i Modalen.

Eining skule har 5 skular fordelt på Dale, Stanghelle, Vaksdal, Stamnes og Eksingedalen. For elevane frå Eidsland krins kjøper kommunen skuleplassar i Modalen for dei som ynskjer det.

PPT er lagt direkte inn under kommunalsjef i organisasjonen med eigen fagleiar. PPT har òg ansvaret for Modalen kommune og Samnanger kommune. Kontoret er lokalisert på Dale.

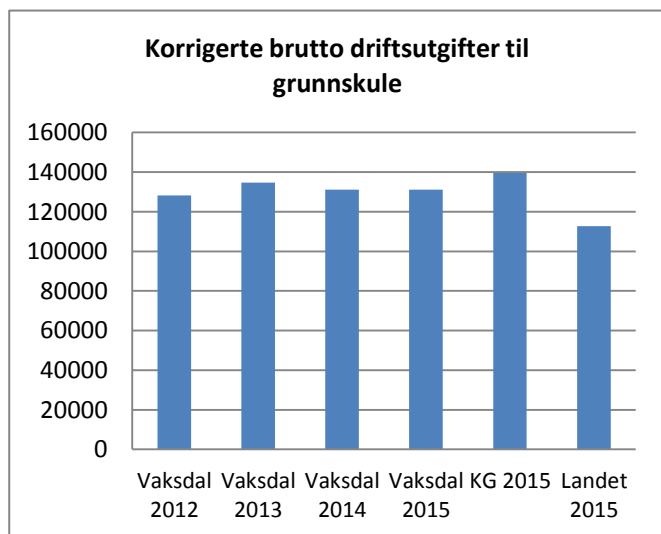
Tenesteområde oppvekst	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Felles oppvekst / PPT	2 995 279	3 600 000	3 600 000	604 721	7 138 861
Skule	50 142 706	50 100 002	50 100 002	-42 704	47 875 120
Barnehage	22 182 970	22 224 999	22 224 999	42 029	21 899 663
Sum	75 320 955	75 925 001	75 925 001	604 046	76 913 644

Tenesteområde har eit regnskapsmessig overskot på kr. 604.046,-. Dette er høgare enn forventa ut frå rapportering i desember. Årsaka til dette skuldast i hovudsak større refusjon frå andre kommunar enn venta og noko redusert bemanning på PPT gjennom året.

Framover blir det viktig å kvalitetssikre budsjettet så godt som mogeleg og vidare gjennom god økonomistyring avdekke ev. avvik og justere drifta for å gå i balanse.

Førebels KOSTRA-tal viser at skulane i Vaksdal nytta om lag like mykje i driftsutgifter pr. elev som i 2014. Samanlikna med kommunegruppa nyttar vi noko mindre, medan vi nyttar meir enn landet elles.

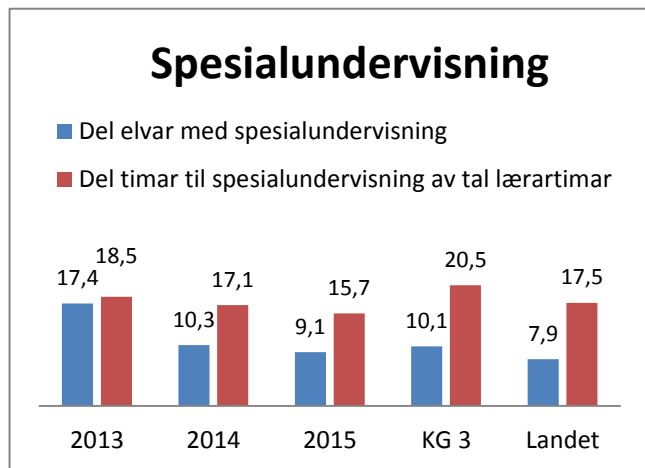
For å tilpasse drifta ved skulane til budsjetttrammene har det vore naudsynt å redusera bemanninga. Frå 1. oktober 2014 til 1. oktober 2015 har eining skule redusert tal årsverk til undervisning med 5 årsverk. Dette fører til færre undervisningstimar til elevane og auka gruppestorleik pr. lærar (lærartettleik). Det er gledeleg å sjå at nær 100 % av all undervisning vert gjort av tilsette med godkjent utdanning.

Tabellen under viser eit meir detaljer ressursbruken i skulane i Vaksdal dei siste åra:

Indikator og nøkkeltall	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Årsverk for undervisningspersonale	57,4	54,5	53,4	52,9	49,9	47,5	42,6
Antall elever per årsverk til undervisning	9,4	9,8	10,2	9,9	10,7	10,8	13,0
Antall assistentårsverk i undervisningen	11	10	10	11	11	11	10
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	46,5	46,8	47,3	41,8	44,1	43,6	48,4
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	18,4	19,0	19,3	21,1	21,1	22,1	23,5
Lærertetthet 1.-7. trinn	9,9	10,3	10,1	10,3	11,0	11,1	14,4
Lærertetthet 8.-10. trinn	11,4	12,5	13,9	12,3	13,4	13,2	13,9
Lærertetthet i ordinær undervisning	13,6	13,8	14,1	12,8	14,2	14,3	16,9
Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	97,2	97,9	94,2	96,7	99,4	96,0	99,7
Lærertimer som gis til undervisning	36 980	34 995	34 123	33 593	30 870	30 228	26 338
Undervisningstimer totalt per elev	75	72	70	72	66	66	54

Gjennom prosjektet Kvalitet i skulen har skulane og PPT dei siste åra hatt fokus på tidleg innsats og tilpassa opplæring. Det systematiske og gode samarbeidet mellom PPT og skule viser ytterlegare reduksjon i del av undervisningstimane som vert gjeve til spesialundervisning. Vaksdal har ein reduksjon som gjer at vi ligg lågare enn både kommunegruppa og landet elles. Når det gjeld del elevar som får spesialundervisning så er den òg redusert frå åra før. Vi ligg no under kommunegruppa, men framleis over landet elles.

PPT har om lag same tal saker som i 2014 og kan difor i større grad nytte ressursane sine til systemretta arbeid som PALS/DUÅ og ressursteam i skule og barnehage.

Vi har dei siste åra i større grad klart å vri spesialundervisning til tilpassa opplæring, slik målet er. PPT har dette året i hovudsak hatt ventelister på inntil 3 månader for oppstart av nye saker, ei ventetid som er i innafør lovverket.

I 2015 er det utarbeida eit folkehelseoversyn for Vaksdal kommune, deriblant for born og unge, og ungdomsskulane har gjennomført kartlegginga UngData. Informasjonen som ligg i dette materialet skal vera grunnlag for å planleggja felles tiltak på tvers av avdelingar, einingar og tenesteområde for å betra oppvekstvilkåra i kommunen.

Det er i 2015 utarbeida eit kvalitetsvurderingssystem for godt læringsmiljø og betre læringsutbytte i barnehagane og skulane i Vaksdal. Barnehage- og skuleeigar, det vil seie administrasjonen og politikarar, har ansvar for å følgje opp og forbetra kvaliteten på læringsmiljøet og læringsutbytte i tett dialog med barnehagar og skular. Målet med kvalitetsvurderinga er at borna og elevane skal få eit godt læringsmiljø og best mogeleg læringsutbytte.

Kvalitetsdialogane i barnehagane og skulane har hatt fokus på kva vi veit (frå forskning, resultat frå brukarundersøkingar, elevundersøkinga, nasjonale prøvar, observasjonar mm.), kva vi får til/kva vi

kan verta betre til og korleis vi kan endra praksis. Det har vore ulike tema på kvalitetsdialogane i barnehage og skule, men budsjettmåla har vore styrande. Ved å samanstille informasjon og data, har ein danna seg eit bilete av tilstanden i kommunen. Det er gjennomført kvalitetsdialogar i alle barnehagar og skular i 2015.

Kvalitetsvurderingssystemet og kvalitetsdialogar er eit resultat av leiarutdanningsprogrammet, i regi av Midthordland kompetanseregion og i samarbeid med KS-kosulent, der det er sett fokus på dei gode og kvalitetsutviklande møteplassane for betra kvalitet i barnehage og skule, kvalitetsvurdering som organisasjonslæring.

I barnehagane har det òg vore gjennomført kommunalt tilsyn i 2015. Fokus for tilsynet var barnehagen sitt innhald og eit utval lovparagrafar i høve personalet og ulike rutinar. Føremålet med tilsynet er å vera eit verkty for å sikra barn gode oppvekstvilkår og skal kvalitetssikra at barnehagen driv i høve lover, forskrifter og kommunale vedtak. Barnehagane viste gjennom tilsynet særst godt arbeid når det gjeld barnehagen sitt innhald og gode rutinar knytt til andre lovparagrafar. Eit mindre avvik i høve rutinar knytt til tuberkulose vart avdekket. Avviket er retta opp i og lukka. Tilsynet i barnehagane er eit samarbeid gjennom Midthordland kompetanseregion.

I tillegg til kvalitetsvurderinga i barnehage og skule og tilsyn i barnehage vert kvalitet i skule òg målt gjennom ulike undersøkingar og målingar som elevundersøkinga, nasjonale prøvar og grunnskulepoeng. Vidare følgjer resultat frå elevundersøking, nasjonale prøvar og grunnskulepoeng.

<i>Elevundersøkinga</i>	Årssteg	Vaksdal 2013/2014	Vaksdal 2014/2015	Vaksdal 2015/2016	Nasjonalt 2015/2016
<i>Trivsel*</i>	7.	4,5	4,3	4,2	4,4
	10.	4,2	3,8	4,3	4,2
<i>Mobbing*</i>	7.	1,0	1,4	1,1	1,2
	10.	1,3	1,3	1,1	1,2

* For *trivsel* er beste skår 5, medan for *mobbing* er beste skår 1.

Resultata for korleis elevane trivst på skulane i Vaksdal på 7. og 10. årssteg er framleis gode sjølv om ein ser ein nedgåande tendens på 7. årssteg. 10. årssteg skorar litt ujamt frå år til år, men for 2015 er trivnaden betre enn landet elles.

	Vaksdal 2010/2011	Vaksdal 2011/2012	Vaksdal 2012/2013	Vaksdal 2013/2014	Vaksdal 2014/2015	Landet 2014/2015
<i>Grunnskulepoeng*</i>	37,6	37,2	36,3	38,6	37,3	40,8

* Grunnskulepoeng er gjennomsnittskaraktar for elevane x 10

Grunnskulepoenga for elevane som går ut av 10. årssteg er framleis svake og medan resten av landet auka grunnskulepoeng, gjekk Vaksdal i 2015 litt tilbake. Det er arbeida med analyse av avgangskaraktarar og tiltak for å betra desse.

Gjennomsnitt skalapoeng, nasjonale prøvar 2015 - resultat frå 2014 i ( ) viss endringar til 2015

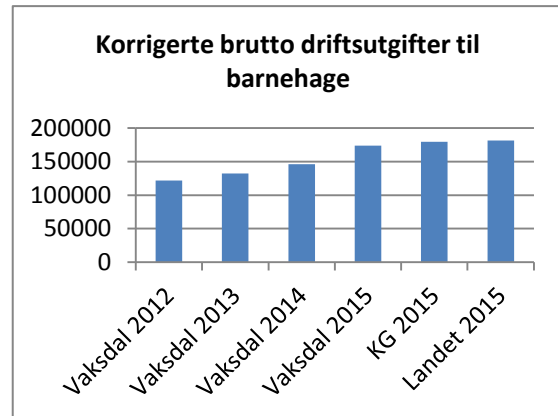
5. årssteg	Vaksdal	Hordaland	Landet	8. årssteg	Vaksdal	Hordaland	Landet
Lesing	46 (51)	49 (50)	50	Lesing	47 (48)	50 (49)	50
Rekning	49 (52)	50	50	Rekning	49 (52)	50 (49)	50
Engelsk	49 (51)	49	50	Engelsk	48 (49)	50 (49)	50

Tabellane over viser at skulane i 2015 skora lågare enn fylket og nasjonalt nivå på alle dei nasjonale prøvane både på 5. årssteg og 8. årssteg. Svakast resultat var det i lesing på 5. og 8. årssteg samanlikna med landet.

I tilstandsrapport som vert lagt fram våren 2016 vil ein gå grundigare inn i mål, tiltak og resultat i høve kvaliteten i skulane i Vaksdal, både når det gjeld læringsmiljø og læringsresultat.

Vi har bak oss første års drift av nye barnehagar på Vaksdal og Stanghelle. Det har gjort kvardagen til både borna og dei tilsette godt. Tal barn i barnehage har vore stabilt dei siste åra, med ein liten topp i 2014 (198). Nokre barn i kommunen går i barnehage i Modalen, nokre få i andre nabokommunar. Totalt 172 barn hadde plass i barnehagane i kommunen ved utgangen av 2015.

Førebels KOSTRA-tal for barnehage viser at Vaksdal har dei siste åra hatt ei jamn auke i ressursbruk. Tidlegare år har vi lagt ein del under både kommunegruppa og landet elles, medan barnehagane i 2015 nytta om lag same ressurs pr. barnehagebarn som kommunegruppa og resten av landet. Auke i tal born i 2014/2015, og då spesielt auke av born under 2 år, er noko av årsaka til auka trong for ressursar til bemanning.

Tabellen under viser del born i barnehagen i ulike aldersgrupper, del minoritetspråklege og opphaldstid samanlikna med kommunegruppa og landet elles.

	Vaksdal 2012	Vaksdal 2013	Vaksdal 2014	Vaksdal 2015	KG 3 2015	Landet 2015
Del barn 1-5 år med barnehageplass	82,9	82,0	87,3	82,3	89,8	90,4
Del barn 1-2 år m bhg.pl i f.t. barn 1-2 år	55,2	54,9	71,4	62,8	55,4	39,1
Del barn 3-5 år med bhg.pl i f.t. barn 3-5 år	91,8	93,0	94,7	95,9	71,2	50,4
Del minoritetspråklege born i f.t. innvandrar born 1-5 år	73,7	76,7	85,2	71,9	77,1	74,0
Del i bhg med opph.tid 33 t el.meir pr veke	87,7	91,1	91,7	91,3	93,7	96,7

Del born 1-5 år med barnehageplass viser ein nedgang med 5 % frå 2014 til 2015, og Vaksdal ligg under både kommunegruppa og landet elles.

Tabellen viser fordelinga av born i barnehagane i Vaksdal ved utgangen av 2015

	0 år (2015)	1 år (1.9 - 31.12.14)	1 år (1.1 - 31.8.14)	2 år (2013)	3 år (2012)	4 år (2011)	5 år (2010)	Sum
Dale bhg	0	0	0	3	7	11	12	33
Stamnes bhg	0	1	2	2	4	3	0	12
Knutatunet bhg	0	0	12	19	10	16	20	77
Vaksdal bhg	0	0	8	7	13	11	11	50
Modalen bhg	0	0	0	1	2	0	0	3
Sum	0	1	22	32	36	41	43	175
Busett i Vaksdal	55	47		39	37	43	43	264

Hausten 2015 hadde Vaksdal barnehage 3 avdelingar, Knutatunet barnehage 5 avdelinga, Dale barnehage 2 avdelingar og Stamnes barnehage 1 avdeling.

Barnehage

VISJON

I barnehagen vår vert alle sett og verdsett, me er blant dei beste på samarbeid mellom barnehage, heim og lokalsamfunn. Barnehagen er trygg, inkluderande, aktiv, kreativ og nytenkjande.

Økonomi

	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Barnehage	22 182 970	22 224 999	22 224 999	42 029	21 899 663

Eininga si utfordring har vore lønnskostnader, særleg variabel løn knytt til sjukefråver tidleg på året og etterslep på ferie og avspasering.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Føresette og born skal føle seg velkomen og ivaretatt i barnehagen

Dei tilsette har stort fokus på at born og føresette skal føle seg velkomne, og særleg i kvardagen der ein møter føresette i bringe- og hentesituasjon. Barnehagane freisa gjennom brukarundersøking hausten 2015 å få innspel frå føresette korleis deira oppleving var. Deltakinga var låg (24 %), men svara er gått gjennom med personalet og dei føresette og ein har laga plan for forbettringsområder. Dette gjeld i første rekkje informasjon om tilbodet og å leggje til rette for medverknad.

Fagområdet språk og kommunikasjon skal vera synleg i daglege aktivitetar og lek

Alle barnehagane driv jamlege språkgrupper etter metoden «Grep om begreper». I tillegg nyttar barnehagene òg andre metodiske opplegg og har fokus på dei gode samtalan i kvardagen. Barnehagane nyttar god visuell støtte i lokala og har god tilgang på bøker.

Skapa felles holdningar og arbeidsmåtar i personalet for å fremje meistring og positive relasjonar ho alle born

Barnehagane har fortsett satsinga på det systematisk arbeid med De Utrolige Årene i kvar barnehage med oppfølging og rettleiing. Ein kan sjå igjen arbeid og bruk av DUÅ saman med borna på alle avdelingane i barnahagane i Vaksdal. Hausten 2015 har PPT hatt kurs med ei oppsamlingsgruppe med DUÅ for dei få som mangla kurset. Dette skapar felles forståing og felles rutinar i samhandlinga med borna.

I det kommunale tilsynet 2015 var det hovudfokus på Barnehageloven § 2: «*Barnehagens innhold*». Alle barnehagane i Vaksdal oppfylte krava i lova og gjennom intervju med dei tilsette vart det skildra korleis barnehagen arbeida på ein god måte. Det vart vist til korleis ein i arbeidet tek omsyn til alder, funksjonsnivå, kjønn og ulike sosiale og kulturelle bakgrunnar. Tema for intervjuet var òg korleis barnehagen arbeider med å gje borna grunnleggjande kunnskapar, korleis ein formidla verdiar og kultur og korleis ein arbeida med å utjamne sosiale forskjellar. Ved synfaring i barnehagane kunne ein sjå igjen visuelt det dei tilsette hadde formidla i intervjuet. Planarbeidet i barnehagane er òg godt gjennomarbeida viser tilsynet.

Tilsette/HMT

Det har vore jamnleg fokus på sjukefråvæ i alle personalgrupper. Det er òg starta arbeidsmiljøgruppe i barnehagen og dette arbeidet er sær positivt. Likevel har sjukefråværet auka noko sidan førre år og resultatet enda på 1338 % i 2015, medan målet var 8 %. Barnehagen gjennomførte vernerundar i 2015 og dei fleste tilsette har hatt medarbeidersamtalar. Barnehagane hadde i 2015 42,5 årsverk.

Skule

Me er blant dei beste på samarbeid mellom skule, heim og lokalsamfunn. I skulen vår vert alle sett og verdsett, derfor har vi eit godt læringsmiljø med gode faglege resultat. Skulen er trygg, inkluderande, aktiv, kreativ og nytenkjande

Økonomi

	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Skule	50 142 706	50 100 002	50 100 002	-42 704	47 875 120

Den store budsjettauken frå 2014 til 2015 skuldast at midlar ført på fellesområde er flytt til skulane sitt ansvar, største postane her er skuleskyss og budsjett for gjesteelevar i Modalen kommune.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Foreldre/føresette opplever godt samarbeid med låg terskel for formell og uformell kontakt om elevane si faglege og sosiale utvikling.

Skulane arbeider systematisk med elevane sitt skulemiljø, jf. internkontroll §9a og dette fungerer godt. Ein nyttar eit årshjul som kvalitetsikrar at arbeidet vert gjennomført. Ved stadig utvikling av arbeidet med PALS (Positiv Adferd støttande Læringsmiljø og Samhandling) ser ein at kontakten frå skulen til føresette er i mykje større grad positivt retta no enn før. Likevel er det ei utfordring at ikkje alle skulane har gjennomført foreldregranskningar og at enkelte skular som har gjennomført den, har svært låg svarprosent frå føresette.

Elevane opplever seg trygge og anerkjente i skulekvardagen

Alle skulane nyttar no systematisk arbeid med PALS som verktøy for auka sosial utvikling og PPT gjev jamleg rettleiing. Skulane gjev gode tilbakemeldingar på at arbeidet med PALS fungera godt. Elevane si oppleving vert grundigare presentert i tilstandsrapport 2016.

Medarbeidarar i skulen skal vidareutvikla eigen praksis i medskaping med kollegaer for å fremja læring for elevane

Leiarane i skulen har delteke på eit opplæringsprogram knytt til å utvikla lærande møteplassar, KS konsulent har vore medspelar og arbeidet har vore nyttig og lærerikt. Alle skulane legg til rette for lærande møte, nokon òg på elev- og foreldrenivå. Det er òg oppretta nettverk for lærarar i faga norsk, engelsk og matematikk på tvers av skulane for å kunne styrka kompetanse og undervisningspraksis. Nettverksarbeidet vert evaluert ved nytt år.

Vurdering for læring starta ein opp med på planleggingsdag i august. PPT kom med svært mange gode innspel, som ein arbeider vidare med både på den enkelte skule og i nettverk.

Eksingedalen skule og Dale barne-og ungdomsskule deltek i den nasjonale ungdomstrinnsatsinga. Ein nyttar ekstern hjelp frå Høgskulen Stord/Haugesund, som leiar arbeidet. Ein har òg lokal ressurslærar som hjelper til internt. Lærarane får mellomarbeid som ein skal prøva ut til neste samling. Lesing i alle fag er satsingsområdet.

Tilsette/HMT

Vernerunde er gjennomført og HMT-plan er utarbeidd. IA- tiltaksplan er laga. Ikkje alle tiltak er gjennomførte. Sjukefråværet er lågare enn målsetjinga for einiga og samla for 2015 er den 4,8 %. Dette er vi særst nøgd med. Det er ikkje meldt inn avvik i høve ulukker og liknande.

Tenesteområde helse og omsorg

Tenesteområdet utfører tenester i heile skalaen for tenesteyting og femner om alle alders- og diagnosegrupper. Målsetnaden er at den enkelte i størst mogleg grad skal kunne delta og meistra daglege aktivitetar.

Økonomi

Tenesteområde helse og omsorg	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Felles helse og omsorg	2 108 730	5 000 000	3 000 000	2 891 270	11 028 819
Folkehelse og familie	25 124 070	26 149 885	24 129 885	1 025 815	24 200 875
Heimetenesta	51 353 618	51 945 135	51 999 999	591 517	52 973 177
Sjukeheimstenesta	50 690 487	50 015 010	48 015 010	-675 477	52 359 356
Sum	129 276 905	133 110 030	127 144 894	3 833 125	140 562 227

Tenesteområdet hadde eit stort meirforbruk 1.halvår, dette skuldast både meirkostnader innan folkehelse og familie (barnevern, Nav sosial) og manglande gjennomføring av planlagde tiltak i sjukeheimstenesta og heimetenesta. Pr. andre tertial var budsjettet justert med 6 mill, dette vart fordelt der avvika var størst på sjukeheimstenesta (2mill), folkehelse og familie(2mill) og med ein rest på fellesområde(2mill). Tenesteområda har i tillegg fått reduserte pensjonskostnader i 1015 grunna bruk av premiefondet.

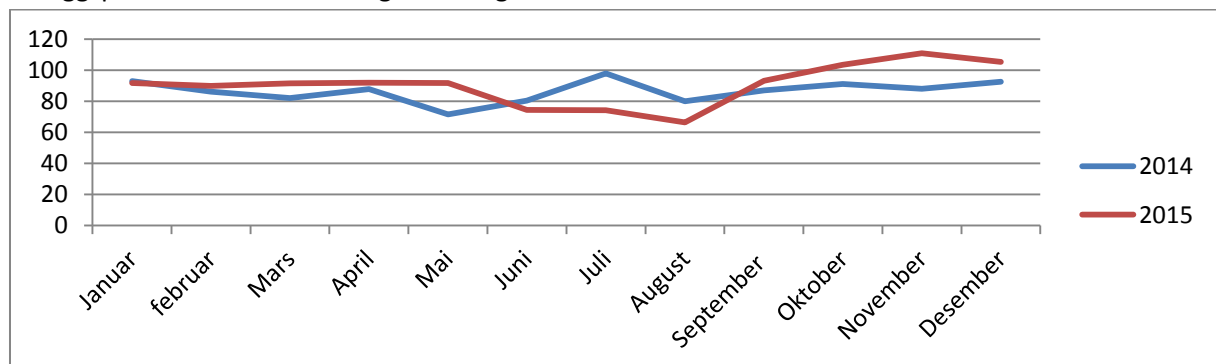
Den økonomiske utviklinga utover hausten var positiv og tiltaka som var sett i verk hadde effekt. Sjukeheimseininga enda på eit underskot på kr 675.400. Folkehelse og familie fekk inn ekstra integreringstilskot mot slutten av året som dekkja inn store delar av meirkostnader i andre tenester. Det medførte eit mindreforbruk på vel 1 mill.

Heimetenesta fekk meir refusjon for ressurskrevjande brukarar enn budsjettet og enda med eit mindreforbruk på kr 591.517.

Arbeidet med endringar og tilpassing av drifta har gitt effekt i 2015 og har sikra eit betre grunnlag for inngangen av 2016. Enkelte effektiviseringstiltak har vorte gjennomført som følgje av godt samarbeid mellom einingar, og dei tilsette har stått på og gjort ein imponerande jobb i desse prosessane.

Tenesteområde fekk eit overskot på 3,8 mill for året og nytta såleis om lag 2,2 mill av ekstraløyvinga på 6 mill.

Beleggsprosent korttidsavdelinga 2014 og 2015:

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Igangsetja nye tiltak og tenester med førebyggjande og rehabiliterande fokus og starta kvardagsrehabilitering.

Det vart planlegging, opplæring og oppstart av kvardagsrehabilitering, og i 2016 vert kvardagsrehabilitering innført som ei teneste.

Psykiatritenesta har starta to nye grupper for sine brukarar, og brukarane er fornøyde med tilbodet. Under prosjektet «Lev Vel i Vaksdal – Meistring og deltaking heile livet» vert det jobba med metodar, tilrettelegging og hjelpemiddel som skal virka førebyggjande og rehabiliterande.

Heimetenesta har teke i bruk enkle hjelpemiddel som bidreg til at brukarar vert meir sjølvhjelpne, t.d. ved dusjing. Sjukeheimstenesta har integrert varslingshjelpemiddel i dagleg drift på dei aktuelle avdelingane, t.d. bruk av sengematter og golvsensor.

Samarbeid med tenesteområde oppvekst for å betra oppvekstvilkåra i kommunen.

Me samarbeidar med tenesteområde oppvekst m.a. gjennom «Trafikksikker kommune» og rusførebyggjande og tverrfaglege team. Folkehelseoversyn for kommunen er utarbeida, og Vaksdal deltok i 2015 for første gong i «Ungdata»-undersøkinga som gir verdifull informasjon om korleis dei unge i kommunen har det. Tilskotsmidlar gjorde det mogeleg å oppretta kommunepsykologstilling (40 %) for barn og unge i kombinasjon med stilling i PPT. Kommunalsjefane har saman med helsesøster delteke på nettverk for folkehelse i regi av KS.

Arbeida vidare med tiltak og planar frå OU-arbeidet.

Forprosjektperioden til prosjektet «Lev Vel i Vaksdal» starta i juni 2015. Forprosjektet skal utgreia og planleggja utvikling av ressursbase for demens ved Vaksdal sjukeheim og Helsehus ved Daletunet. Fylkesmannen ga i 2015 tilskot på kr. 700.000,- til forprosjektet, og det vart inngått samarbeid med forskarar frå Senter for omsorgsforskning Vest, Senter for Nyskaping og Institutt for byggefag og elektro ved Høgskolen i Bergen. Tilskotsmidlar vart nytta til kompetanseheving for mange tilsette i einingane. Det har vore to store samlingar med fokus på utviklingsarbeid for alle tilsette i tenesteområdet i 2015. Tilsette har vore aktive på samlingane og har gitt gode attendemeldingar på opplegget.

Tilby personar med demens dagplass på eiga dagavdeling.

Vidare planlegging vert kobla til oppretting av Ressurssenter for demens ved Vaksdal sjukeheim. Personar med demens har som før tilbod om dagplass ved dei tre eksisterande dagavdelingane.

Ei tverrfagleg samansett gruppe som har gjennomgått kursrekkja i helsepedagogikk

Det vert jobba målretta med kompetanseheving i tråd med kompetanseplan, både gjennom kurs, kursrekkjer, vidareutdanning og deltaking i nettverk. Fleire tilsette har hatt kursrekkja i helsepedagogikk.

Kriseteamet har i løpet av året vorte profesjonalisert med tett samarbeid med RVTS (Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging). Det er tverrsektorielt samansett av 12 personar og har hatt to møte samt ein fagdag. Kriseteamet vart utkalla ein gong i 2015. Dei gjorde ein god jobb, og dei hadde tett og godt samarbeid med andre etatar.

Det har vore fleire hendingar i løpet av året som har gitt konsekvensar for drifta i einingane, fleire ras, stengde vegar og straumbrot. Einingane har takla dette godt, og rutinar vert følgde for å sikra at pasientar får naudsynt helsehjelp og omsorg.

Tre lærlingar og ein praksiskandidat har bestått fagprøve i helse- og omsorgsfaget.

Sjukefråværet har også i 2015 vore høgt. Det er lite korttidsfråvær, men høgt langtidsfråvær. Einingane har stort fokus på å følgja opp sjukemelde, og Arbeidslivssenteret og Bedriftshelsetenesta bidreg i dette arbeidet. Det er utarbeida handlingsplanar, og einingane har etablert arbeidsmiljøgrupper som skal jobba for godt arbeidsmiljø og auka jobbnærvær.

Heimetenesta

Brukarane av tenesta skal få bu heime så lenge som mogleg. Eininga har serviceerklæringar på dei ulike tenestene og tildeler tenester etter individuell vurdering. Eininga er tufta på verdiar som respekt, omsorg og likeverd.

Økonomi

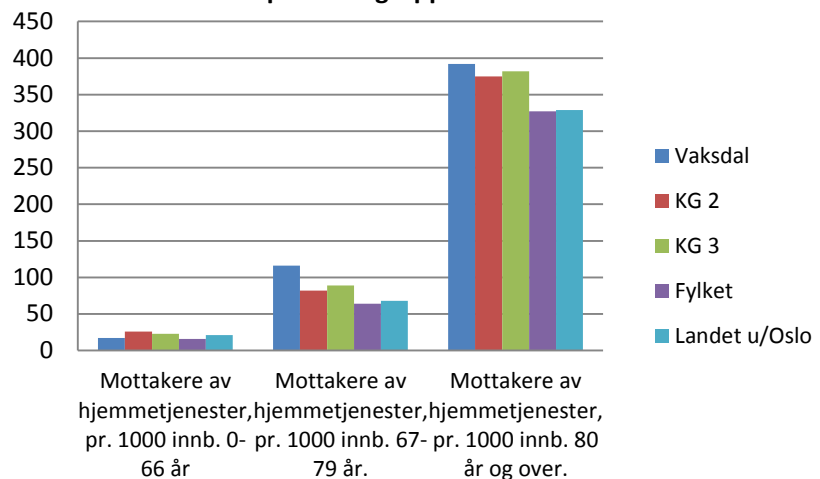
	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Heimetenesta	51 353 618	51 945 135	51 999 999	591 517	52 973 177

Første halvår var arbeidskrevjande med mange brukarar som hadde behov for helsehjelp. I same periode hadde eininga vakante stillingar, noko som førde til overtid og inntak av vikarbyrå. Det var behov for å tilpasse drifta til løyvingane og det vart sett i verk ulike tiltak for å redusera utgiftene. Med auka refusjon knytt til ressurskrevjande brukarar og tilbakebetaling frå KLP førte det til at eininga fekk eit overskot på kr 591.517,-

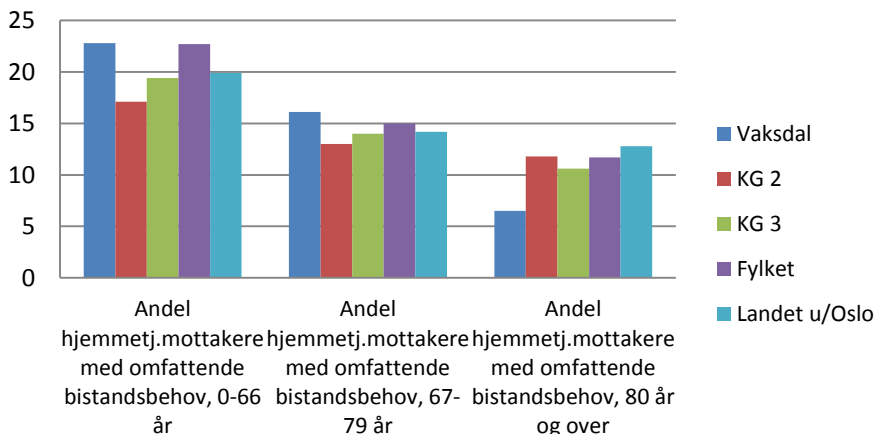
Vaksdal har framleis fleire tenestemottakarar i aldersgruppa 80+ enn kommunegruppe 2 og 3, fylket og landet og færre i alderen 0-66 år

Bistandsbehovet i gruppa 80 år og eldre er lågare i Vaksdal.

Heimetenester pr brukargruppe

Andelen heimebuande med omfattande bistandsbehov

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

- Dagsenter for heimebuande personar med demens skal vera i drift.
- Innføra kvardagsrehabilitering.
- Auka kompetanse innan helsepedagogikk.
- Betre utnytting av dataverktøyet PPS (sjukepleiarprosedyrar).
- Implementera teknologiske hjelpemiddel.
- Redusera sjukefråværet.

I byrjinga av året starta heimesjukepleien med nettbrett. Saman med innføring av multidose året før, førde dette til effektivisering av delar av tenesta. Starten av året var samstundes prega av stor arbeidsmengde og mange brukarar. Fram mot sommaren vart det ein reduksjon i brukarar, og ein kunne setja i verk ulike tiltak som saman med effektiviseringstiltaka førte til reduksjon i utgifter. Døme på dette er at ein har teke i bruk enkle hjelpemiddel som gjer at brukarar lettare kan hjelpe seg sjølv. Ein har gjort om på arbeidsmetodar slik at ein kan utnytte ressursane på ein betre måte, t.d. endra køyreruter, og ein har slutta å utføra enkelte oppgåver som ikkje er lovpålagte.

Det har vore opplæring i kvardagsrehabilitering saman med folkehelse og familie. Gjennom året er metoden testa ut på nokre brukarar, og i løpet av neste år vil metoden innførast som ei teneste. I samband med dette har fleire tilsette delteke på grunnkurs og vidaregåande kurs i helsepedagogikk.

Start av dagsenter for demente er utsett fordi det skal sjåas i samanheng med prosjektet «Lev Vel i Vaksdal» og etablering av Ressurssenter for demens ved Vaksdal sjukeheim. Det er holde oppdateringskurs innan legemiddelhandtering for sjukepleiarar og tilsette med medisinkurs.

Sjukefråværet i eininga har vore høgt med 13,8 %, og det har variert kva for avdeling som har hatt det høgaste fråværet gjennom året. Totalt er fråværet i 2015 litt lågare enn dei to føregåande åra.

Forvaltningsrevisjon i heimesjukepleien er utført på bestilling frå kontrollutvalet. Føremålet var å undersøkje om kommunen hadde tilfredstillande heimebaserte tenester i samsvar med mål, i kva grad organisering er føremålstenleg, og om dei økonomiske måla vert nådd. Ein såg også på om tildelinga av heimetenester er i samsvar med krav i forvaltningslova. Konklusjonen var at kostnadsutviklinga for heimetenestene har vore aukande, men at det var sett i gang mange gode tiltak knytt til å redusera kostnader og betra tenester. Forbettringspotensialet var i hovudsak knytt til å sikra oppdaterte rutinar, finna fleksible løysingar for å redusera køyretid, arbeida vidare med å finna og setja i verk tiltak for å redusera sjukefråværet og vurdere om det er trong for å avklara nærare Forvaltningskontoret sine oppgåver opp mot andre tenesteeiningar.

Tal brukarar av ulike tenester:

	2012	2013	2014	2015
Heimehjelp	204	201	194	197
Heimesjukepleie	220	231	255	183
Dagsenter	52	50	59	63
Tryggleiksalarm	148	156	162	155
Matombringning	43	68*	81*	83*
Avlastning	8	11	10	14
Støttekontakt	22	23	15	21
Omsorgsløn	15	14	14	14
Personleg assistent	9	9	11	10

*Inkludert middag i kantine på Daletunet

Tilsette/HMT

Vernerundar vart gjennomført i mars, og medarbeidarundersøking vart utført på våren. Det vart laga handlingsplanar knytt til desse. Medarbeidersamtaler er delvis blitt utført.

Tilsette	2012	2013	2014	2015**
Administrasjon/Forvaltning	4,4	4,1	4,1	3,7
Heimesjukepleie/praktisk bistand	39			
Heimesjukepleie		29,6	30	28,2
Praktisk bistand		8	8	8
Dagsenter				2,26
Elvevegen/Avlastning	19,1	20,5	20,5 (2,4)*	19 (2,4)*
BPA	3,1	3,6075	3,1075	2,1556
Totalt	65,6	67,2075	67,1075 (69,5075)	63,3156 (65,7156)

* 2,4 årsverk knytt til langturnus

** Årsverk ved årets slutt

Totalt er det ca. 100 tilsette i eininga, 8 av dei menn som arbeider i bueininga for funksjonshemma. Det er omtrent like mange tilsette i eininga som året før, men ein har redusert nesten 3,8 årsverk. Gjennomsnittleg stillingsstorleik er ca. 66%, høgast på bufellesskapet Elvavegen med ca. 82%. Her har ein i løpet av året hatt alternative turnus som er godkjent av Arbeidstilsynet.

Sjukefråveret	2012	2013	2014	2015
Heimetenesta	9,8	14,7	14,4	13,8

Sjukefråværet viser ein liten nedgang, men det er framleis høgt. Det er hovudsakleg langtidsfråværet som er høgt. Ein arbeider systematisk med sjukefråværoppfølging og tilrettelegging av arbeid.

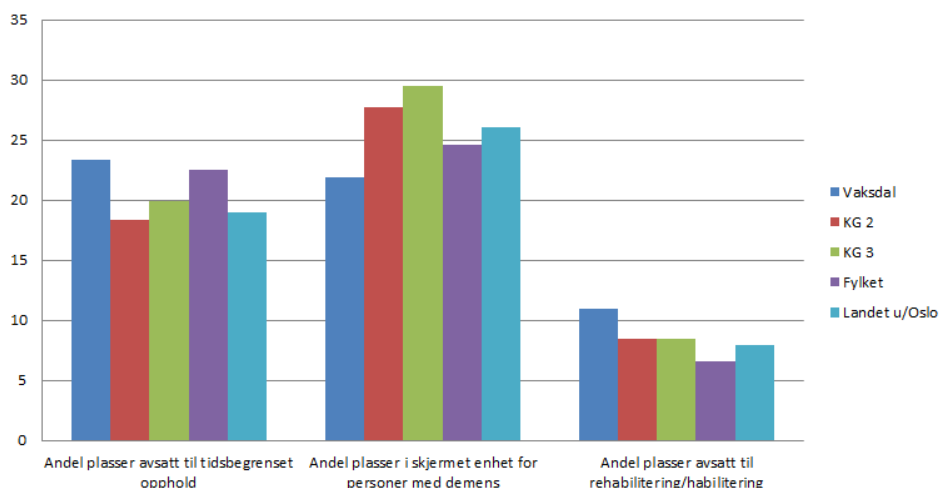
Sjukeheimstenesta

Eininga skal driftast innan kvalitetskrav og lovmessige og økonomiske føringar. Sjukeheimstenesta må leggja til rette for å oppfylle målsetninga om at alle skal få bu heime så lenge som mogleg.

Økonomi

	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Sjukeheimstenesta	50 690 487	50 015 010	48 015 010	-675 477	52 359 356

Grunna eit stort underskot i første halvår fekk eininga ei budsjettjustering ved 2. tertial på 2mill kr. Avrekninga frå KLP ga og positiv justering av rekneskapsavviket. Eininga har hatt eit stramt budsjett, og det har vore fokus på økonomistyring. I løpet av året er det redusert 4 sjukeheimplassar i samsvar med budsjettvedtaket. Samnanger kommune leigde ei sjukeheimsgruppe ved Vaksdal sjukeheim heile 2015.

Plasser korttid, demens og rehabilitering/habilitering

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

- Det skal arbeidast med alternative turnusar. Eininga deltek i nettverksarbeid.
  - Det skal arbeidast aktivt med utprøving av teknologiske hjelpemiddel.
  - Det skal innførast etiske refleksjonar i avdelingane. Deltek i nettverksarbeid.
  - Det skal gjennomførast brukarundersøking på korttidsavdelinga.
  - Det skal gjennomførast minimum eit pårørandemøte på sjukeheimane.
  - Me skal samarbeida godt med Samnanger og ta ut det potensialet som ligg i samdrift med dei.
  - Kvalitetskrav skal følgjast, og naudsynte prosedyrar skal gjennomgåast og ajourførast.
  - Redusera sjukefråver
- Det har vorte arbeida med alternative turnusar, og målsettinga er at minst ei avdeling prøver ut drift med alternativ turnus i 2016.
  - Teknologiske hjelpemiddel som m.a varslingsmatter er i bruk ved avdelingane, og tryggleiksalarmar driftast saman med heimetenesta.
  - Etiske refleksjonar er gjennomført og har vorte knytt opp til verdiarbeidet.
  - Brukarundersøking vart gjennomført i desember ved korttidsavdelinga.
  - Pårørandemøte er gjennomført på begge institusjonar. Det var godt oppmøte og engasjement. Samarbeidet med Samnanger er godt. Fleire høve med samdrift, til dømes rundt sjukepleiardekking.
  - Det har vore gjennomgang av prosedyrar og kvalitetskrav på avdelingsleiarnivå.
  - Sjukefråværet er framleis høgt i 2015 med 17,5 %..

Sjukeheimseininga held seg oppdaterte på lovverk og føringar og har plan for kompetanseutvikling. Deltaking i nettverk er også ein viktig del av dette. I 2015 har sjukeheimseininga delteke i nettverk for alternative arbeidstidsordningar, nettverk for velferdsteknologi og nettverk for lindrande behandling.

Ved utgangen av 2015 hadde kommunen 60 sjukeheims plassar, av dei var 16 korttids plassar. På korttidsavdelinga har ein brukt overbelegg (tomme rom) for å ta imot utskrivingsklare frå sjukehus.

Utskrivingsklare frå sjukehus, døgn å betala for:

	1. tertial 2015 (2014)	2. tertial 2015 (2014)	3. tertial 2015 (2014)
Tal døgn betalt for	80 (0)	9 (14)	16 (41)

Pasientar på korttidsopphold, snitt pr. mnd i kvart tertial:

	1. tertial 2015 (2014)	2. tertial 2015 (2014)	3. tertial 2015 (2014)
Pas. på korttids-opphold, snitt pr. mnd.	15,5 (10)	15,25 (7,75)	17 (10,75)
Innlagt frå sjukehus, snitt pr. mnd.	9,5 (5,5)	8 (4)	11 (6,5)
Tal pas. med demens	12 (4)	7 (2)	3, 25 (10)

Tilsette/HMT

Det har vorte gjennomført vernerundar i samsvar med kommunen sin HMT-plan. Medarbeidarsamtalar har stort sett vore gjennomført som planlagt, og det er god oppfølging i f.t. sjukefråvær.

Skademeldingar (2014 i parantes): Stikkskader: 1 (2), forflytning: 1 (1), forbrenning, 0 (1), andre: 0 (1).

Uøsnka hendingar (2014 i parantes): Manglande tlf/IKT samband/beredskap: 1 (0), personalrelaterte: 6 (4), skadeverk/tjuveri: 0 (0), feil utføring av rutinar: 6 (9), teknisk: 2 (4), data/telefoni: 2 (2), feil på utstyr: 3 (1), samarbeid / kommunikasjon: 1 (2), andre: 3 (3).

Når det gjeld sjukefråvær, har ein diverre ikkje klart å oppfylle målet. Også i 2015 var tendensen med høgt langtidsfråvær tydeleg (90% av sjukefråværet). Det har vore ei opphoping av alvorlege helsetilstandar med lange behandlingsforløp blant tilsette i høg stillingsprosent. Sjukemelde har vorte følgde opp etter retningslinjene.

Sjukefråver	2012	2013	2014	2015
Sjukeheimstenesta	12,0	8,3	16,2	16,5

Eininga hadde ved utgangen av 2015 64,8 årsverk, fordelt på 132 tilsette. I 2014 var det 72,9 årsverk.

Folkehelse og familie

Visjon for eininga: «Vi skal leggje til rette for og bidra til at folk i Vaksdal får best mogeleg livskvalitet.»

Folkehelse og familie vart ei eining i 2014. Oppstarten var noko krevjande med mange ulike avdelingar og fagmiljø som skulle tilpassa seg og samarbeida for å nå mål og visjon. Gjennom 2015 har me sakte men sikkert jobba oss fram til felles forståing for kva tenester me skal ha og korleis me skal arbeida og samarbeida internt og eksternt.

Økonomi

	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Folkehelse og familie	25 124 070	26 149 885	24 129 885	1 025 815	24 200 875

Eininga fekk i 2. tertial budsjettjustering på 2 millionar. God og systematisk jobbing med tiltak for å redusera overforbruk, vakante stillingar og god busettingsstrategi for flyktingar ga positivt årsavvik.

Av dei 2 mill eininga vart tilført vart 0,8 mill tilført til styrking av budsjett for økonomisk sosialhjelp, men det vart likvel eit meirforbruk her på om lag 0,4 mill. Dei øvrige 1,2 mill av styrkinga gjekk til barnevern, her vart meirforbruket i underkant av 0,9 mill.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

- Så tidleg som mogleg avdekka avvik og hjelpa born og unge, under dette familiar som står i fare for å utvikla problem.
- Oppnå betre samarbeid og effektivitet ved flytting og samlokalisering av tenester som barnevern, fysioterapi og ergoterapi. Gjennomgang av leigeavtalar.
- Finna fram til kommunar som har gode og framtidsretta tenester og læra av dei.
- Busetja flyktningar i samsvar med politiske vedtak.
- Utarbeida fagleg plattform for heilskaplege tenester for å byggja evne til å meistra eige liv.
- Sikra kvalitet i alle ledd i møte med tenestemottakar.
- Utarbeida opplegg for folkehelse i plan og folkehelsevurderingar i all kommunal sakshandsaming.

Folkehelse og familie deltek i rusførebyggjande team og i tverrfaglege team. Det vert arbeida innan tenesteområdet og på tvers av tenesteområde for å avdekka avvik og setja inn tiltak tidleg.

I 2015 flytta fysio- og ergoterapitenesta til Turbinen, inn i nye og egna lokale med gode mogelegheiter for satsing på både individuell oppfølging, trening og meistring og på grupper. Resten av tenestene vart samlokalisert på Heradshuset.

Fleire av tenestene er representert inn i underutvala under Samarbeidsrådet i Voss lokalsjukehusområde. Dette gjeld underutval for barn og unge si psykiske helse, for rus og psykiatri, for rehabilitering og for akuttmedisin. Vaksdal kommune deltek også i Fagleg forum for kommunalt flyktningearbeid (FFKF) og Norsk barnevernlederorganisasjon (NOBO).

Vaksdal kommune busette flyktningar etter vedtak i 2015. Dei fleste av flyktningane kom frå Syria.

Mange tilsette har teke kurs i helsepedagogikk for å få fokus over på førebygging, meistring og deltaking. I tillegg har eininga starta med Samspelmetoden Dialog som verktøy for god samhandling mellom tilsette og med brukarar. Fysio- og ergoterapitenesta har vore aktivt med i oppstart av kvardagsrehabilitering og har samarbeida med rus- og psykiatritenesta om oppstart av grupper der fysisk aktivitet og trening inngår. Brukarane har gitt gode attendemeldingar på desse gruppene.

Stadig fleire tilsette har teke i bruk bærbar pc for å effektivisera arbeidet. Smarttelefon med tilgang til kalender og mail og bruk av fleire modular på Visma er med å effektivisera arbeidet. Alle tenester har arbeidsverktøy for god og systematisk kartlegging av brukarar. Det er med å sikra at brukar møter profesjonalitet i alle ledd.

I tillegg til kontormøte på avdelingane hadde Folkehelse og familie ei stor fellessamling i 2015.

I 2015 vart det utarbeida Folkehelseoversyn for Vaksdal kommune, og undersøkinga Ungadata vart gjennomført for første gong i kommunen.

I 2015 hadde barneverntenesta tilsyn frå Fylkesmannen, og det vart påpeika avvik som ein jobba systematisk med å lukka. Arbeidet var lærerikt, og avvika vart lukka. Barnevernet har fokus på tidleg innsats i familien og nyttar meir tiltak i biologisk familie og mindre tiltak utanfor familien.

Rus- og psykiatritenesta ga i 2015 tilbod til om lag 85 personar, noko som er ein auke frå åra før. Sjølv med auke i brukarar utan auke i ressursar, hadde tenesta ingen ventelister. Kartleggingsverktøy vart teke i bruk i samarbeid med kommunepsykolog. Det vart starta to nye grupper i 2015. Psykososialt kriseteam vart kalla ut i samband med ei dødsulukke. Kriseteamet har rekruttert nye medlem og hatt opplæring og fokus på samarbeid.

NAV tenesta hadde gjennom året overforbruk på økonomisk sosialhjelp som ein ikkje klarde å henta inn att. NAV samarbeidar med andre tenester for å hindra fråfall frå vidaregåande skule.

Legetenesta: nytt telefonisystem fører til meir tilgjengeleg teneste og auke i tal timebestillingar via sms. Ventetida for legetime er vanlegvis under ei veke, og ein får ØH-hjelp på dagen.

Helsestasjon/skulehelsetenesta: det har vore 56 fødsalar i 2015. Alle har fått tilbod om heimebesøk, og alle har vore til 6 vekers kontroll. Alle spedborn og skuleborn vert vaksinert etter programmet. Skulehelsetenesta vert utført etter planen, og barn og unge vert følgt opp av psykiatrisk sjukepleiar på helsestasjonen og av barne- og ungdomsarbeidaren.

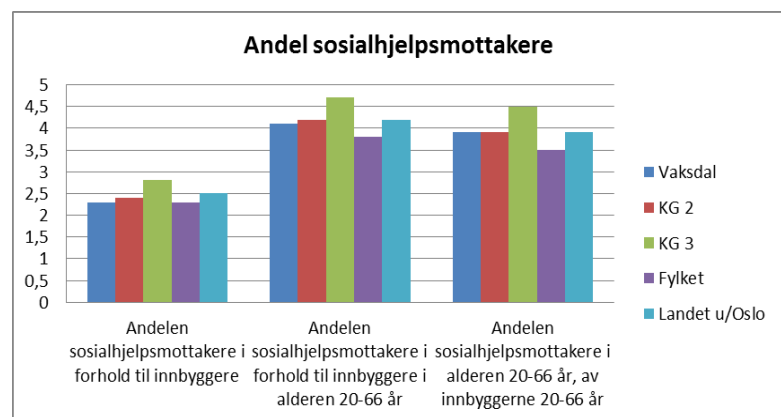
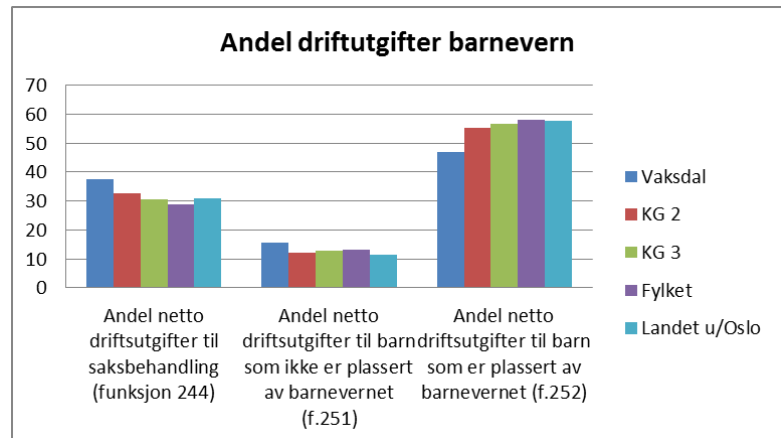
Ergo- og fysioterapitenesta driv individuell trening og oppfølging samt gruppetilbod. Dei har delteke i oppstart av kvardagsrehabilitering og i forprosjektet til «Lev Vel i Vaksdal»

Tilsette/HMT

Vernerundar er gjennomført, og handlingsplan er utarbeida. Medarbeidarsamtale er gjennomført. Gjennom 2015 har me hatt fleire vakante stillingar, men i 3. tertial har me fått fleire nyttilsette.

Sjukefråværet har gått gradvis nedover gjennom året, og fråværet er ikkje arbeidsrelatert. Eininga har eiga arbeidsmiljøgruppe som skal setja fokus på godt arbeidsmiljø og jobbnærvær. Bedriftshelsetenesta var inne hjå barneverntenesta i 2015, og me hadde ein god prosess som no er avslutta.

Sjukefråvær	2014	2015
Folkehelse og familie	11 %	11,3 %

Tenesteområdet samfunnsutvikling

Tenesteområde samfunnsutvikling samlar ulike fagmiljø som saman er viktige for folkevekst, næringsutvikling/entreprenørskap, omdømme og identitet. Gjennom heilskapleg og medveten tilnærming freistar me å utvikle samfunnet i ønska retning gjennom omfømme, idetitet og gode tenester. Rådmann leiar sjølv tenesteområde og vil gjennom det vera særleg engasjert i utviklingsarbeidet i kommunen.

Kommunen prioriterte i 2015 grøntanlegg i sentrumsområde med utbetring av grøntanlegg i sentrum av Dale og Vaksdal. Stanghelle padlebrygge vart opparbeidd med brygge og parkeringsareal.

Elveparken på Dale vart opna i juni-2015. Her er det etablert jungelløype, Bocciabane, bord og benkar i stein og innhegning for trening av hundar. Dette er eit prosjektsamarbeid mellom Dale Rotaryklubb, Dale hundeklubb og Vaksdal kommune. Tilskot er gjeve frå BKK, Rotary og Daleelva Eigedom. Det er søkt om spelemidlar til prosjektet.

Elveparken på Dale

Kulturpris 2015

Vaksdal kommune delar kvart år ut ein kulturpris. Prisen er ein gåvesjekk på kr. 10.000.- og eit maleri laga av kunstnaren Charles Lunde. I 2015 gjekk kulturprisen til Arne Johnsen

Kulturstipend 2014

Vaksdal kommune delar kvart år ut eit kulturstipend. Prisen er ein gåvesjekk på kr. 10.000.- og gjekk for 2014 (utdelt i 2015) til Sigurd Øygard Steinkopf.

Spelemidlar frå Hordaland fylkeskommune: Vaksdal kommune fekk i 2015 midlar til fylgjande prosjekt:

Turbinen fleirbrukshall styrketreningsrom kr 700 000

Agnavika badeplass, toalett kr 103 000

Stanghelle aktivitetspark BMX-sykkelløype kr 196 000

Tilskot

Vaksdal kommune har innanfor posten "ålment kulturarbeid" i 2015 blant anna gitt kr. 80.000.- til song- og musikk laga i kommunen, samt kr. 225.000.- til idrettsarbeid. I tillegg kjem tilskot til Vintertreffet på Vaksdal, og andre lokale kulturhendingar. Tettstadane Dale og Vaksdal får tilskot til 1. mai-feiringa, til saman kr. 10.000,-. Dei ulike 17. mai-komiteane får til saman kr. 15.000,-.

Prosjekt

- Tiltak for betre framkomst i Gatå på Dale
- Padlebrygge på Stanghelle fullført
- Forprosjekt Dale barne og ungdomsskule
- Planlegging Vaksdal vassverk
- Adresseprosjekt, ferdigstillast i 2016
- Stanghelle vest/Tettaneset, arbeid med realisering
- Snuplass for buss er opparbeidd på Myster
- Snuplass for bilar bustadfeltet i Otterstadneset
- Mobilutbygging Eksingedalen og Nordgrenda, 5 av 7 kom på 4G nett i 2015.
- Trafikksikringstiltak - innføring av 30 km/t fartsgrense og fartsdempande tiltak på Vaksdal og Boge.
- Den gamle kommunekaien på Vaksdal er reven og ny flytekai er etablert.
- Nytt vegkryss E16 til Stanghelle vart ferdigstilt. Byggherre SVV. Med det vart og det kommunale vegnettett retning Brekkjen lagt om med køyring gjennom undergang.
- Starta opp forprosjektering av 2 bustadområde på Døso på Stanghelle.
- Riving av barnehagen i Haldorbrekka på Stanghelle.

Samfunnsutvikling

Samfunnsutvikling samlar ulike fagmiljø som saman er viktig for folkevekst, næringsutvikling/ entreprenørskap omdømme og identitet. Samfunnsutvikling er organisert i avdeling for kommunalteknisk drift og avdeling for plan, kultur og forvaltning.

Fyrste halvår av 2015 var prega av fleire ras og vind som stengde vegar i kommunen. Mot slutten av året vedtok regjeringa å leggje K5 og statleg plan til grunn i planlegging av ny bane og veg mellom Arna og Voss. Det vart seld 6 tomtar i nytt bustadfelt på Vaksdal og høgare aktivitet på bustadmarknaden enn 2014.

I 2015 vart det mellom anna arbeid med Kommuneplan, Kulturplan, tilstandsregistrering kommunale bygg med strategi for eigedomsforvaltning og forprosjekt for ny barne og ungdomsskule på Dale.

Dei tilsette på Samfunnsutvikling leverte i 2015 ein god jobb, her representert med nokon av dei som brøyter vegane våre.

Økonomi

Tenestekområde Samfunnsutvikling	Rekneskap 2015	Rev.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Avvik 2015	Rekneskap 2014
Samfunnsutvikling	29 978 473	30 084 862	29 959 998	106 389	32 041 092
Samfunnsutvikling - sjølvkost	-3 008 447	-	-	3 008 447	-2 890 372
Sum	26 970 026	30 084 862	29 959 998	3 114 836	29 150 720

Kostnadane i 2015 vart lavare enn budsjettert. Eininga har hatt utfordringar med høgt sjukefråvær, men ved å kutte i vikarbruk samt halde stillingar vakant klarte ein å hente inn underskotet frå fyrste halvår. Dei samla gebyrinntekter frå byggesak samt kart og oppmåling var som budsjettert, og høgare enn 2013 og 2014.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Det har vore stor tenesteproduksjon for å gje kundane våre og den kommunale organisasjonen rask og god service. 2015 vart prega av aukande privat byggeaktivitet og låg kommunal byggeaktivitet.

KULTUR OG NÆRMILJØ

Kulturplan og kulturminneplan

I 2015 vart kulturminneplanen vedteken. Arbeid med kulturplanen starta opp våren 2015, og planen vart så godt som ferdigstilt i 2015. Begge desse planane vil vere nyttige verktøy i det vidare arbeidet på området.

Nærmiljø

Frivillige lag og organisasjonar er viktige institusjonar for eit godt nærmiljøet i bygdene våre, og nok eit år har eldsjelenene lagt ned eit fantastisk arbeid. Eldsjeler og dugnadsarbeid er viktig for å få til ei god samfunnsutvikling og skape godt bumiljø i bygdene og tettstadane. I 2015 samarbeide kommunen om dugnad i fleire bygder, og det gode samarbeidet mellom kommune, næringsdrivande og grunneigarar for Dale tettstad vart halde fram med.

Vaksdal folkebibliotek hadde ein liten tilbakegang i utlånet i 2015 i forhold til 2014. Totalt var det registrert 7.743 utlån i 2015, medan det i 2014 var registrert 8.512. Biblioteket hadde ei rekkje arrangement i 2015. Eit sentralt mål for 2015 var å skapa meir aktivitet i biblioteket. Det lykkas vi med. 2015 var et aktivt år med arrangement for biblioteket, med sjakkturneringer for både barn, unge og vaksne, eventyrstunder og litteraturarrangement for vaksne.

Ungdommens kulturmonstring

Ungdommens kulturmonstring (UKM) er eit kulturtiltak for born og unge i heile Noreg. Vaksdal kommune har vore med sidan 1996. I 2015 var det om lag 100 ungdommar som var med på den lokale monstringa i Dale Forsamlingshus og Turbinen. Av desse så vart det plukka ut 9 ungdommar som representerte kommunen under fylkesmonstringa på USF Verftet i Bergen.

Vaksdal kommune arrangerte villmarksleir for 20. gong. Tilbod til born og unge i alderen 9. – 12. år. 30 born deltok. Den nye turhytta Gullhorgabu har ført til kraftig auke i bruk av området frå Småbrekke og innover Militærvegen.

Vaksdal Kulturskule

Vidareførte det gode arbeidet med kulturtilbod til barn og unge. Kulturskulen satsar på synleggjering og rekruttering og starta opp to nye tilbod i 2015. Bandtilbodet på Vaksdal kom godt i gong, og mot slutten av året kom og Kreativ Verkstad i gong. Kreativ Verkstad er spesielt retta mot elevar i ungdomsskulen, og elevar i overgangen mellom barne- og ungdomsskule. Kulturskulen leverte og tenester til bebuarane på Daletunet og Vaksdal Sjukeheim. Dei nye tilboda er resultat av ei lita omdisponering av lærarressursar. Ressursbruken er stramma inn med sterkt fokus på aktivitet som kjem brukarane direkte til gode.

Turbinen

Både hall, styrkerom og møterom har vore mykje nytta også det andre bruksåret. Ein har opplevd auke i bruken på alle område. Drifta har gått bra og noko under budsjett, idrettslaga bidreg med mykje dugnad med omsyn til vakthald under aktivitetar. I november flytta fysioterapeutar og ergoterapeut inn i kontora i 3.etasje.

Landbruk:

Høvesvis 48 og 46 føretak søkte om produksjonstilskot ved januar- og augustomgangen i 2015. 30 føretak søkte om RMP-tilskot til ulike føremål. Det vart løyvd kr 70 000,- i SMIL-midlar, fordelt på 5 søknadar, og utarbeidd ny kommunal SMIL-strategi for bruk av midlane. Vidare er det gjeve dreneringstilskot til to bruk. Dei fire beitelaga i kommunen fekk midlar til organisert beitebruk i utmark for 8180 sauer, 281 storfe og 111 geiter.

Det er handsama 6 delings- og konsesjonssaker i 2015. Lokal gjødsselforskrift er utbeidd og vedteken politisk, og det er gjeve ut tre nummer av «Landbruksnytt». «Kompetanseprogrammet for nye og unge bønder vart start opp, og det er halde fleire temamøte om landbruk. Arbeid med «kjerneområdekartlegging jordbruk» vart òg starta opp i 2015. Årets avvirking i skogbruket var om lag 600 kbm., hovudsakleg gran. Fylkesmannen gjennomførte revisjon av landbruksverksemda. Det vart ikkje funne vesentlege avvik, Fylkesmannen var svært nøgd med tilsynet.

Viltforvaltning:

Det er 20 hjortevald i kommunen, ingen med bestandsplan. Det vart tildelt 257 løyve og felt 196 dyr, som gjev ei felling på 76 %. Kommunen har vore involvert i regionalt prosjekt om forvaltning av hjortebestanden, og halde eit informasjonsmøte om bruk av hjorteviltregisteret. Av fallvilt er det registrert 12 hjort, 1 elg, 1 oter og 2 revar. Vidare vart det gjennomført to offentlege ettersøk grunna påkøyrslar, og vi fekk melding om 5 ettersøk i regi av hjortevald/jaktfelt. Kommunen har arrangert jegerprøveeksamen for 15 kandidatar. Alle klarte prøven.

KOMMUNALTEKNISK DRIFT

Veg og grønt

Den 18. februar raste ei strekkje på om lag 25 meter av den kommunale vegen til Toskedalen ut ved Flothamn / Sverrestuen. Hendinga har førte til at dei om lag 20 fastbuande i området Gammersvik-Toskedal vart veglause. Det vart hyrt inn geolog for å få vurdert årsaken til at delar av fjellpartiet vegbana rasa ut, og vidare for å bestemme kva tiltak som måtte gjennomførast for å sikra området. I og med at ytre del av vegbana vert liggjande delvis i «lause lufta» vart det bygd ein armert betongkonstruksjon i ei lengd på om lag 25 meter.

Betongkonstruksjonen vart forankra i og på fjell. Totalkostnad 2,75 millionar kroner eks mva. Kommunen søkte fylkesmannen om ekstraordinære skjønsmidlar og fekk tildelt 1,73 millionar kroner. Vegen vart opna for køyrandetrafikk att, sist i mai månad.

I 2015 vart det utført nyasfaltering i Sædalen på Stanghelle samt reasfaltering på Helleflaten og Geitabakken. Delar av grusvegen Haugen/Fjellanger blei grusa med om lag 310 tonn grus.

Det vart gjort vedlikehald på ballbana ved skateparken på Stanghelle. Dette var eit samarbeid med dugnadfolk frå Stanghelle bygda som plukka stein og personell frå teknisk som la nytt grusdekke på bana, om lag 150 tonn banegrus.

Det blei opparbeidd nye parkeringsplasser for EL biler ved Heradshuset og me hadde arbeid med opparbeiding snuplass/rundkjøring på Myster. Uteområdet ved Vaksdal skule vart graven opp og drenering system blei etablert samt at nye drenerande masser blei til kjørt, arealet står no fram som nytt leikeområde med nye leikeapparat som vart montert på dugnad.

Avdelinga hadde også eit stort arbeid med opprydding/vekk kjøring av trevirke etter ras på Boge. I Dale sentrum blei fleire grøntareal opp rusta. Gamle planter blei fjerna, plantejord skiftet, duk og bark som no skal hindre oss i at ugras tar overhand for dei nye plantane er lagt ned.

Det vart grave 54 graver og 9 urnegraver for Kyrkjeleg fellesråd. I tillegg slått og vedlikehald av gravplassane.

Frå forfall til fornying

Strategi for eigedomsforvaltning i Vaksdal kommune

Eigedom

I 2015 har kommunen utført tilstandsrapportar på bygg og for oppvekst og helsebygg. Tilstandsregistrering av kommunale bygg vil saman med strategi for eigedomsforvaltning vil vere eit godt grunnlag for utarbeiding av vedlikehaldsplanar og prioritering.

Ein har dokumentert at det er eit stort vedlikehaldsetterslep på skulebygg, med Dale barne- og ungdomsskule som den største utfordringa. Som ein konsekvens av dette er det starta opp ein moglegheitsstudie for ny barne- og ungdomsskule på Dale i fire ulike alternativ (som for skulestruktur).

Det vart skifta ut 16 terrassar på omsorgsbustadene på Vaksdal, samtidig blei alle aldersbustadane malt. I Elvavegen ventilasjonen bygd om og nye kjøkkenventilatorar montert. To bustader i Elvavegen vart rehabilitert.

PPT/Barnevern vart flytta frå skulen til Heradshuset kor 5 kontor med fellesareal og toalett vart pussa opp. På Dale ungdomsskule vart det montert to nye ventilasjonsaggregat. På Dale omsorgssenter vart 2 bustader

rehabilitert. Dale og Vaksdal sjukeheim fekk skifta ut 90 gamle lysarmaturar med nye led lamper, dette vil gi reduksjon i straumutgifter og eit betre lys for brukarane. Uteområdet ved Daletunet fekk opprusta blomebedd og sansehagen vart tilrettelagt for rullestol.

I Vaksdal barnehage Jamne vart alt leikeutstyr demontert og remontert på dei andre barnehagar i Kommunen. På Dale barneskule blei det utført sikringstiltak med gjerde mot fjell og fallunderlag blei montert under leikeutstyr.

Alle bygg som har brannvarsling anlegg har hatt årskontrull av eksternt firma i tråd med krav. Alvorlege avvik er lukka og resterende punkter på lista vil bli lukka i løpet av mars månad.

Vaskeri og reinhald

Vaskeriet har i 2015 vaska tøy til 69 bebuarar, inkludert Samnanger heimen. Det er også blitt reingjort 101 senger for å avhjelpa personalet på korttidsavdelinga. Vaskeriet vaskar også arbeidstøy til heimetenesta, om lag 100 sett pr. veke, handdukar og laken til fysioterapeut og matter til kommunale bygg blir også reingjort av vaskeriet.

Det er blitt utført dagleg , periodisk og hovudreinhald etter reinhaldsplaner for det enkelte bygg. I Stanghelle Barnehage er alle golv skurd opp og voksa på nytt. På Eksingedalen skule er det utført hovudreinhald på heile skulen. På Daletunet omsorg senter er det i tillegg til reinhaldsplanen blitt utført ned vask av 101 rom på korttidsavdelinga. I tillegg til dette kommer 101 nattbord og klesskap for å avhjelpa personalet på Daletunet omsorgssenter.

Vassforsyning og avlaup.

Arbeidet med planlegging av nytt vassverk på Vaksdal med grunnvatn i Sædalen som ny vasskjelde er godt i gang. Vassprøvar er utført etter plan godkjent av Mattilsynet. Vatnet har halde god kvalitet og det er ikkje påvist større avvik gjennom året. I byrjinga av mai gjennomførte me ei beredskapsøving for i regi av DIHVA. Denne fekk me godkjent på.

Under stormen Nina mista vi straumen på Boge, i Klypekleiva og på Myster (Eidsland). På Boge starta aggregatet og haldt anlegget i gang utan problem. I Klypekleiva var straumen vekke i eit døger, men Tjødnane HB hadde ikkje problem med å forsyna Otterstadneset i denne tida. For Myster (Eidsland) er ein i gong med å planlegge tiltak som gjer vassverket mindre sårbart ved straumbrot.

Ardalsveien avlaupspumpestasjon vart rehabilitert og eine pumpa vart skifta ut. Vågslia avlaupspumpestasjon har også fått ei ny pumpe. I Eikhaugen avlaupspumpestasjon er det skifta løpehjul på begge pumpene. I Myster vasspumpestasjonstasjon har me skifta den eine pumpa og overhald og skifta pumpehjula i den andre. I Helle vasspumpestasjon har begge pumpene blitt overhald og skifta lager på motorane.

I samband med leiting etter avlaupsvatn på avveggar på Dale fann me eit avlaupsrør i frå Lia som gjekk inn på overvassleidninga. Her vart det lagt om og etablert ei ny avlaupskum slik at det kom inn på avlaupsanlegget. Det er også skifta ut ei avlaupskum i Holhovden på Dale som var dårleg.

På Stanghelle har det vore eit par mindre lekkasjar på vassleidningane. Hadde også eit større vassledningsbrot på hovedleidninga til Vaksdal på Øvre Boge som me fekk reparert ganske raskt. Elles har me drive ein del med lekkasjesøk på Vaksdal og Dale.

PLAN OG UTBYGGING

Plansaker

Rullering av kommuneplanen, samfunnsdel og arealdel, vart sett i verk. Reguleringsplaner eller reguleringsendring som vart starta opp, Vaksdal vassverk, Bustader Jamne, Stanghelle vest/Tettaneset og Bustader Døso.

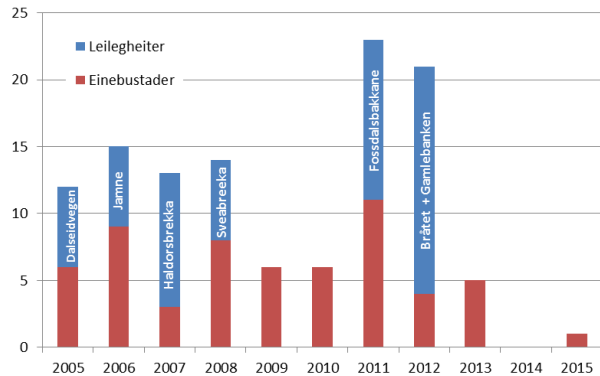

Byggjesaker

Det er motteke 83 og handsama i alt 77 byggje- og seksjoneringsaker. Dette er i all hovudsak tilbygg til bustad og hytter, samt oppføring av 5 nye hytter.

Det vart byggjemeld, og godkjend 5 nye bustader i 2015. Av desse er 2 i Eksingedalen 1 på Stanghelle, og 1 på Vaksdal, samt eit nytt våningshus i Bergsdalen. Tall på dispensasjonar frå plan er 6 stk.

Det er handsama 26 delingssaker. Den lovpålagde sakshandsamingstida er overhalde i meir enn 95 % av sakane.

Nye heilårsbustader tatt i bruk 2005 – 2015

Sal av eigedom

Det er selt 5 einebustad tomter på Tveitane, 4 nausttomter på Sildastadskjæret, to garasjetomter på Stanghelle, og nokre mindre areal. Eidsland skule er selt, men skøyte vert tinglyst i januar 2016. Kommunen sin del av to-mannsbustad i Postvegen på Dale er selt.

Kart- og oppmåling

Det er slutført 52 saker etter matrikkellova i 2015. Ved årsskiftet var det 10 ikkje-utførte saker. 49 oppmålingsforretningar som krev feltarbeid vart halde i løpet av året. I store deler av vintersesongen har avdelinga vore involvert i adresseprosjekt, VA-prosjekt, oppdatering av vegnett og årleg oppdatering av eigedomsskattetakst. Tenester, informasjon og rådgjeving internt og eksternt vart utført gjennom heile året. Nytt geovekstprosjekt vart starta opp i 2015 (laserscanning, ortofoto, FKB-B heile kommunen minus Osterøy), med planlagt leveranse i 2016. NN2000-prosjektet (nytt høgdegrunnlag) vart ferdigstilt i 2015, og Vaksdal kommune innførte nytt høgdegrunnlag 31.07.2015.

Gebyrinntekter for meklarinformasjon og oppmålingssaker var over budsjett, hhv 2,3% og 20,6%.

Brannvern

I 2015 har ein gjennomført fleire kompetansetiltak, mellom anna trening av røykdykkarar og utdanning av utrykingsleiarar. Brannvesenet har løyst dei situasjonane som har oppstått, men beredskapen på dagtid er framleis ei utfordring då mange av dei deltidstilsette arbeider utanfor kommunen. Det er difor eit stadig fokus å rekruttere fleire med arbeid i kommunen. Vaksdal kommune skal utgreie eit samarbeid med Bergen brannvesen etter vedtak i kommunestyret. Arbeidet er venta fullført i 2016.

Markering av oppstart nasjonalt Naudnett

Tilsette/HMT

Eininga har behov for variert og spesialisert kompetanse innanfor eit omfattande fagfelt.

Per 31. desember 2015 var det 109 tilsette i Samfunnsutvikling, av desse 35 deltidstilsette i brannvernet. Om ein ser bort i frå deltidstilsette brannmannskap er kvinneandelen 41 %.

Sjukefråværet er høgt, 11,5 % mot mål om 7 %.

Sjukefråvær samfunnsutvikling	2011	2012	2013	2014	2015
Kommunalteknisk drift	7,0 %	8,6 %	14,6 %	12,3 %	13,8 %
Plan, kultur og forvaltning	2,2 %	5,6 %	4,1 %	4,4 %	7,1 %
Totalt samfunnsutvikling	5,4 %	7,7 %	11,3 %	10,9 %	11,5 %

I 2015 vart det tilsett ein fagarbeidar på veg og grønt, kulturskulelærer samt brannmannskap. Ein tilsett gjekk av med pensjon. Vernerundar har vore gjennomført i 2015.

Vedlegg 2: Økonomisk oversyn

Regnskapsskjema 1A - drift	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Skatt på inntekt og formue	95 145 248	92 700 000	92 700 000	91 771 314
Ordinært rammetilskudd	142 298 131	144 380 000	144 380 000	142 818 026
Skatt på eiendom	34 329 376	34 000 000	34 000 000	35 855 044
Andre direkte eller indirekte skatter	3 353 008	3 100 000	3 100 000	3 352 448
Andre generelle statstilskudd	2 946 763	2 870 000	2 870 000	3 058 115
Sum frie disponible inntekter	278 072 526	277 050 000	277 050 000	276 854 947
Renteinntekter og utbytte	2 911 984	1 798 000	1 798 000	4 858 358
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 539 654	2 000 000	2 000 000	5 134 335
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	6 466 589	9 320 000	9 320 000	6 816 749
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 317 731	-	-	2 945 256
Avdrag på lån	12 078 588	11 900 001	11 900 001	10 777 454
Netto finansinnt./utg.	-15 411 270	-17 422 001	-17 422 001	-10 546 766
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	209 599	209 599	-	12 518 251
Til bundne avsetninger	3 653 837	3 050 000	3 050 000	8 242 950
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	279 599	279 599	-	13 339 660
Bruk av ubundne avsetninger	19 853	169 885	149 885	517 064
Bruk av bundne avsetninger	1 390 696	4 512 150	4 488 000	366 092
Netto avsetninger	-2 173 288	1 702 035	1 587 885	-6 538 385
Overført til investeringsregnskapet	6 629 602	6 629 150	6 205 000	150 000
Til fordeling drift	253 858 365	254 700 884	255 010 884	259 619 797
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	252 379 036	254 700 884	255 010 884	259 340 201
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1 479 329	-0	-0	279 596

Regnskapsskjema 1B - drift	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Politisk/Rådmann/Stab	25 915 159	24 180 992	28 580 992	30 881 290
Skule	50 142 706	50 100 002	50 100 002	47 875 120
Barnehage	22 182 970	22 224 999	22 224 999	21 899 663
Folkehelse og familie	25 124 070	26 149 885	24 129 885	24 200 875
Heimetenesta	51 353 618	51 945 135	51 999 999	52 973 177
Sjukeheimstenesta	50 690 487	50 015 010	48 015 010	52 359 356
Samfunnsutvikling	26 970 026	30 084 862	29 959 998	29 150 720
Sum	252 379 036	254 700 885	255 010 885	259 340 201

Regnskapsskjema 2A - investering	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Investeringer i anleggsmidler	29 241 248	31 155 202	35 750 000	58 022 477
Utlån og forskutteringer	3 122 926	2 000 000	2 000 000	1 282 662
Kjøp av aksjer og andeler	8 100 025	8 100 025	-	157 866
Avdrag på lån	2 302 971	1 400 000	1 400 000	11 822 131
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	3 681 266	-	-	1 640 411
Årets finansierungsbehov	46 448 436	42 655 227	39 150 000	72 925 547
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	21 808 105	24 537 972	27 995 000	40 182 936
Inntekter fra salg av anleggsmidler	3 391 000	754 555	-	2 310 000
Tilskudd til investeringer	2 016 606	-	-	4 666 000
Kompensasjon for merverdiavgift	4 453 543	3 500 000	-	10 141 265
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 650 363	1 450 000	4 950 000	5 988 758
Andre inntekter	315 000	315 000	-	2 004
Sum ekstern finansiering	34 634 617	30 557 527	32 945 000	63 290 962
Overført fra driftsregnskapet	6 629 602	6 629 150	6 205 000	150 000
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	5 184 217	5 468 550	-	9 484 585
Sum finansiering	46 448 436	42 655 227	39 150 000	72 925 547
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Differanse mellom Skjema 2A og 2B utgjør kr 88.619,-

Av dette er kr 46.405 som var tilleggsarbeider som vart fakturert Kyrkja

Kr 41.762,- er salsomkostninger

Kr 452,- er tap på formidlingslån

Regnskapsskjema 2B - investering	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
IKT og datasikkerhetsløsninger	485 075	1 200 000	1 200 000	1 214 688
Kyrkja - investering	517 800	200 000	200 000	827 145
Heradshus - datakabling	-	200 000	200 000	-
Heradshus - ombygging	-	150 000	150 000	-
Ek innskudd KLP	8 100 025	8 100 025	-	157 866
Forprosjekt Helse og omsorg		800 000	800 000	-
Ombygging/oppgradering kommunale bustader	386 436	500 000	500 000	-
Prosjekt: Innovasjon i omsorg		500 000	500 000	-
Samlokalisering Folkehelse og familie		450 000	450 000	96 031
Tilstandsvurdering sjukeheimar og omsorgsbustader	1 970 126	1 970 126	-	-
Investeringar skulebygg m/lån	5 027 124	3 600 226	2 500 000	1 086 453
Opprusting uteområde skular/barnehage	334 410	200 000	200 000	28 650
Digitalisering barnehage	153 694	200 000	200 000	-
Strakstiltak Dale Barne- og Ungdomsskule	944 166	810 000	-	-
Eigedomsforvaltning byggtjenester	205 517	37 083	500 000	-
Bustader Lavik		-	3 700 000	-
Snuplass - Otterstadneset	244 950	250 000	250 000	-
Snuplass - Myster	148 550	150 000	150 000	-
Tettanaset bu-visjon	1 071 057	1 072 000	11 250 000	418 750
Senterplassen		300 000	300 000	-
Andre møteplassar/grøntanlegg/nærmiljø	252 218	200 000	200 000	187 787
Stamnes Sentrum		500 000	500 000	172 652
Digitale kartverk/arkiv	230 000	200 000	200 000	182 521
Trafikksikringsplan	1 703 252	1 493 592	250 000	1 577 079
Prosjekt rassikring	140 043	150 000	150 000	68 770
Prosjekt Gateadresser	523 133	320 000	200 000	348 652
Klimaplan - midlar	121 560	100 000	100 000	-
Opprusting Kaier	3 350 105	1 119 445	600 000	72 500
Samfunnsutvikling - samlokalisering, oppussing	199 465	200 000	200 000	-
Bustader Døso	45 269	1 000 000	1 000 000	-
Bekledning brannvesen	361 153	400 000	400 000	-
Kommunale bruer - oppgradering		300 000	300 000	-
Rullering av Kommuneplan	378 353	500 000	500 000	-
Riving av gamle Stanghelle barnehage	636 872	700 000	700 000	-
Kommunale vassverk	185 647	1 500 000	1 500 000	1 162 239
Avlaup (kloakkar)	495 050	1 500 000	1 500 000	766 417
Nytt vassverk Vaksdal	1 228 947	2 000 000	2 000 000	-
Avløpssanering Vaksdal	-	1 000 000	1 000 000	-
Høgdebasseng Myster	-	300 000	300 000	-
Asfaltering Gammersvik - Grøsvik	-	-	780 000	
Asfaltering Sædalen Stanghelle	215 000	215 000	215 000	-
Sikring Mur Boge	136 250	105 000	105 000	
Ombygging 5 etg. Heradshuset	769 055	790 055	-	-
Mobildekning Eksingedalen	24 150	24 150	-	-
Boliger Tveitane	160 095	-	-	1 846 048
Bhg Tveitane	256 560	-	-	6 382 830
Bhg Stanghelle	211 277	-	-	25 300 372
Naustetomt Stanghelle	328 525	328 525	-	-
Båtplasser Stanghelle	476 800	-	-	235 200
Fleirbrukshall	53 161	-	-	4 502 413
Kulturhall	203 943	-	-	439 979
Tak kyrkja Bergsdalen	627 855			
Veg Tveitane	971 805	-	-	5 756 645
Toskedalsvegen	3 378 181	3 620 000	-	2 270 491
Prosjekt 2014		-	-	3 078 164
	37 252 653	39 255 227	35 750 000	58 180 342

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	18 479 597	19 668 996	19 668 996	18 040 928
Andre salgs- og leieinntekter	24 211 105	23 264 868	23 288 675	22 613 153
Overføringer med krav til motytelse	45 792 426	27 508 173	27 189 977	46 853 656
Rammetilskudd	142 298 131	144 380 000	144 380 000	142 818 026
Andre statlige overføringer	13 900 324	9 981 800	10 291 800	10 483 515
Andre overføringer	17 571 616	17 750 000	17 750 000	21 582 526
Skatt på inntekt og formue	95 145 248	92 700 000	92 700 000	91 771 314
Eiendomsskatt	34 329 376	34 000 000	34 000 000	35 855 044
Andre direkte og indirekte skatter	3 353 008	3 100 000	3 100 000	3 352 448
Sum driftsinntekter	395 080 832	372 353 837	372 369 448	393 370 610
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	200 824 298	196 098 985	194 038 282	201 818 181
Sosiale utgifter	59 785 491	58 437 962	63 868 665	62 834 067
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	61 687 369	60 852 774	60 192 774	61 923 168
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	37 274 008	29 980 935	28 780 935	34 582 903
Overføringer	20 118 277	16 913 044	14 251 838	26 331 958
Avskrivninger	16 099 172	14 000 000	14 000 000	15 214 150
Fordelte utgifter	-9 583 008	-10 717 161	-10 717 161	-8 370 150
Sum driftsutgifter	386 205 607	365 566 539	364 415 333	394 334 278
Brutto driftsresultat	8 875 225	6 787 298	7 954 115	-963 668
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	2 911 984	1 798 000	1 798 000	4 858 358
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 539 654	2 000 000	2 000 000	5 134 335
Mottatte avdrag på utlån	61 741	30 000	30 000	4 290 991
Sum eksterne finansinntekter	7 513 379	3 828 000	3 828 000	14 283 685
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	6 466 589	9 320 000	9 320 000	6 816 749
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 317 731	-	-	2 945 256
Avdrag på lån	12 078 588	11 900 001	11 900 001	10 777 454
Utlån	124 982	30 000	30 000	55 000
Sum eksterne finansutgifter	22 987 890	21 250 001	21 250 001	20 594 459
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-15 474 511	-17 422 001	-17 422 001	-6 310 774
Motpost avskrivninger	16 099 172	14 000 000	14 000 000	15 214 150
Netto driftsresultat	9 499 886	3 365 297	4 532 114	7 939 708
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	279 599	279 599	-	13 339 660
Bruk av disposisjonsfond	19 853	169 885	149 885	517 064
Bruk av bundne fond	5 162 469	6 143 967	4 643 000	2 837 801
Sum bruk av avsetninger	5 461 921	6 593 451	4 792 885	16 694 525
Overført til investeringsregnskapet	6 629 602	6 629 150	6 205 000	150 000
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	1 809 599	209 599	-	12 518 251
Avsatt til bundne fond	5 043 250	3 120 000	3 120 000	11 686 383
Sum avsetninger	13 482 451	9 958 749	9 325 000	24 354 634
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1 479 356	-1	-1	279 599

Økonomisk oversikt - investering	Regnskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Regnskap 2014
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	3 391 000	754 555	-	2 310 000
Andre salgsinntekter	315 000	315 000	-	-
Overføringer med krav til motytelse	511 730	50 000	3 550 000	1 275 251
Kompensasjon for merverdiavgift	4 453 543	3 500 000	-	10 141 265
Statlige overføringer	2 016 606	-	-	216 000
Andre overføringer	-	-	-	4 450 000
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	2 004
Sum inntekter	10 687 879	4 619 555	3 550 000	18 394 520
Utgifter				
Lønnsutgifter	105 870	-	-	48 222
Sosiale utgifter	27 718	-	-	14 052
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	21 966 841	31 155 202	35 750 000	46 043 299
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-	-
Overføringer	4 971 795	-	-	10 341 265
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordelte utgifter	2 169 023	-	-	1 575 640
Sum utgifter	29 241 248	31 155 202	35 750 000	58 022 477
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	2 302 971	1 400 000	1 400 000	11 822 131
Utlån	3 122 926	2 000 000	2 000 000	1 282 662
Kjøp av aksjer og andeler	8 100 025	8 100 025	-	157 866
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	2 042 230	-	-	623 479
Avsatt til bundne investeringsfond	1 639 037	-	-	1 016 932
Sum finansieringstransaksjoner	17 207 188	11 500 025	3 400 000	14 903 070
Finansieringsbehov	35 760 556	38 035 672	35 600 000	54 531 027
Dekket slik:				
Bruk av lån	21 808 105	24 537 972	27 995 000	40 182 936
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	2 138 633	1 400 000	1 400 000	4 713 506
Overført fra driftsregnskapet	6 629 602	6 629 150	6 205 000	150 000
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	1 900 025	1 900 025	-	1 006 518
Bruk av bundne driftsfond	1 016 932	-	-	5 497 351
Bruk av ubundne investeringsfond	2 267 260	3 568 525	-	2 980 717
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-
Sum finansiering	35 760 556	38 035 672	35 600 000	54 531 027
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Oversikt - balanse	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
EIENDELER		
Anleggsmidler	981 057 290,83	931 614 776,63
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	456 896 685,01	446 883 414,76
Utstyr, maskiner og transportmidler	21 778 639,06	20 986 682,44
Utlån	9 072 209,05	9 025 968,81
Konserninterne langsiktige fordringer	23 702 312,71	22 800 705,62
Aksjer og andeler	30 902 799,00	22 802 774,00
Pensjonsmidler	438 704 646,00	409 115 231,00
Omløpsmidler	216 347 913,62	217 981 457,89
Herav:		
Kortsiktige fordringer	28 548 950,69	23 818 755,37
Konserninterne kortsiktige fordringer	4 100,00	1 700,00
Premieavvik	45 703 205,12	53 648 653,77
Aksjer og andeler	13 141 894,00	13 854 277,00
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	69 608 550,00	65 944 199,98
Derivater	253 030,00	873 238,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	59 088 183,81	59 840 633,77
SUM EIENDELER	1 197 405 204,45	1 149 596 234,52
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	351 591 108,99	317 373 239,66
Herav:		
Disposisjonsfond	67 423 401,64	67 533 680,73
Bundne driftsfond	37 079 499,35	37 198 717,94
Ubundne investeringsfond	39 561 643,16	39 786 673,85
Bundne investeringsfond	4 629 878,68	4 007 773,68
Regnskapsmessig mindreforbruk	1 479 355,76	279 598,91
Regnskapsmessig merforbruk	-	-
Udisponert i inv.regnskap	-	-
Udekket i inv.regnskap	-	-
Kapitalkonto	206 078 701,12	173 228 165,27
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift	1 370 615,34	1 370 615,34
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves	-6 031 986,06	-6 031 986,06
Langsiktig gjeld	797 662 590,72	780 798 716,88
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	539 695 249,72	530 529 816,88
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Sertifikatlån	55 560 000,00	45 810 000,00
Andre lån	41 041 805,00	51 790 346,00
Konsernintern langsiktig gjeld	161 365 536,00	152 668 554,00
Kortsiktig gjeld	48 151 504,74	51 424 277,98
Herav:		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	38 110 247,76	39 150 858,63
Derivater	-89 747,51	-22 338,13
Konsernintern kortsiktig gjeld	10 131 004,49	12 295 757,48
Premieavvik	-	-
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 197 405 204,45	1 149 596 234,52
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	34 523 918,13	34 286 863,40
Herav:		
Ubrukte lånemidler	22 683 999,36	22 412 103,87
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-
Andre memoriakonti	11 839 918,77	11 874 759,53
Motkonto for memoriakontiene	-34 523 918,13	-34 286 863,40

Vedlegg 3: Noter rekneskap 2015

Rekneskapsprinsipp

Rekneskrapene til Vaksdal kommune vert utarbeidd i tråd med rekneskapsprinsipp som framkjem av kommunelova § 48. rekneskapsforskrifta § 7, samt god kommunal rekneskapsskikk. Som det framkjem av forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 7, er all tilgang og bruk av midlar i året som vedkjem kommunen si verksemd i drifts- eller investeringsrekneskapen (anordningsprinsippet). Det skal ikkje førekoma rekneskapsføring av tilgang og bruk av midlar som berre vert ført i balanserekneskapen.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er rekneskapsført brutto, det vil sei at det ikkje er gjort frådrag for tilhøyrande inntekter til utgiftene- og omvendt. Videre er dei tatt med i årsrekneskapen for vedkomande år, enten dei er betalt eller ikkje. For utgifter og inntekter som enkeltvis ikkje kan fastsetjast eksakt for tidspunktet for rekneskapsavlegginga, vert det registrert eit anslått beløp. Justering i henhold til eksakt beløp vert føretatt påfølgjande år.

For lån er den delen av lånet som faktisk er bruk, som vert ført i investeringsrekneskapen. Ubrukte lånemidlar er registrert som memoriapost

Klassifiserings- og vurderingsreglar for anleggsmidlar, omløpsmidlar og gjeld

I tråd med forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 8, er anleggsmidlar eigedelar bestemt til varig eige eller bruk for kommunen i balanserekneskapen. Eigedelar som ikkje oppfyller kravet til vari eige eller bruk, vert klassifisert som omløpsmidlar. Anleggsmidlar vurdert til anskaffingskost om omløpsmidlar til det lågaste av anskaffingskost og verkeleg verdi (lågaste verdis prinsipp). Lågaste verdis prinsipp vert fråvike i tilfeller der det er i tråd med god kommunal rekneskapsskikk for rekneskapsføring av sikring.

Anleggsmidlar med avgrensa levetid, vert avskrive med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet.

Avskrivingsperioden er i tråd med forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 8 andre ledd.

Avkriving starter seinast året etter at anleggsmiddelet er anskaffa eller tatt i bruk. Ved verdifall som ikkje er forbigåande , vert anleggsmiddelet nedkrive til verkeleg verdi.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidlar vert vurdert til verkeleg verdi.

Gled som er tatt opp med formål i tråd med kommunelova § 50 vert klassifisert som langsiktig. Anna gjeld er kortsiktig.

Langsiktig gjeld vert vurdert til opptakskost, og vert oppskriven ved varig auking i forpliktinga.

Kortsiktig gjeld vert vurdert til høgaste av opptakskost og verkeleg verdi. Dette vert fråvike i tilfeller der det er i tråd med god kommunal rekneskapsskikk for rekneskapsføring av sikring. Der kortsiktig gjeld vert vurdert likt som

Markedsbaserte finansielle omløpsmidlar vert det vurdert til verkeleg verdi.

Tap på fordringar

Kundefordringar vert vurdert til pålydande verdi med frådrag for mulige tap. Det vert årleg føreteken ein gjennomgang av kundemassen og konstaterte tap skal utgiftsførast. I tillegg vert det føreteken ein konkret gjennomgang av kundemassen for å kunne føreta ei avsetjing på kundar der risikoen for tap føreligg.

Meirverdiavgift

For dei relevante tenestekområda vert det nytta reglar i tråd med meirverdiavgiftslova. Dette gjeld vann, avlaup, renoasjon, feiing og kraft. For øvrige tenestekområde vert det kravd meirverdiavgiftskompensasjon.

Sjølvkostutrekningar

Sjølvkost er fastsett i tråd med retningslinjer av Kommunal- og Regionsdepartementet som framkjem i dokument H2140.

Pensjonar

Pensjonar vert ført i tråd med rekneskapsforskrifta § 13 om rekneskapsføring av pensjon.

Organisering					
Vaksdal kommune er organisert i to-nivå med rådmann og 6 einingar.					
Vi har ett kommunalt foretak pr. 31.12.15: Vaksdal kommunale arbeids- og opplæringscenter					
Interkommunale samarbeid mv:					
<u>Business Region Bergen (BRB)</u>					
Hordaland Fylkeskommune, Bergen Kommune og kommunane i Bergensregionen har etablert aksjeselskapet BRB for å drive regional næringsutvikling, etablerarteneste profilering og markedsføring. I tillegg skal BRB ha eit aktivt forhold til regionens nettverksorganisasjonar og samhandle FoU-miljøa. Vaksdal kommune har 20 aksjar i selskapet.					
<u>BIR AS</u>					
Askøy, Bergen, Fusa, Kvam, Os, Osterøy, Samnanger, Os, Sund, Vaksdal					
<u>BKK AS</u>					
Bergen. Askøy, Lindås, Fjell, Sund, Kvam, Meland, Radøy, Voss, Meland, Øygarden, Austrheim, Vaksdal, Gulen, Fedje, Høyanger, Masfjorden, Granvin					
<u>Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) \$27</u>					
Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) er et interkommunalt samarbeidsorgan som har til oppgave å sikre, tilrettelegge og stå for daglig drift av bade- og friluftsområder i Bergensregionen. Rådet, som ble etablert i 1937, har følgende medlemskommuner: Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Fjell, Fusa, Lindås, Meland, Os, Radøy, Sund, Tysnes, Samnanger, Vaksdal og Øygarden.					
Osterfjorderådet \$27	Modalen, Østerøy, Vaksdal				
IUA Bergen \$27	Kommunane i Hordaland + 2 i Sogn og Fjordane				
LVK \$27	Kraftkommunar				
<u>DIHVA (IKS), driftsalliansen for Vann og Avløp</u>					
Askøy, Bergen, Eidfjord, Fjell, Fusa, Gulen, Jondal, Kvam, Kvinnherad, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Os					
<u>Interkommunalt arkiv (IKS):</u>		Alle kommunar i Hordaland, unntatt Bergen			
<u>Vertskommunesamarbeid \$28a/b:</u>					
Krisesenter:	Bergen er vertskommune				
Barnevern Modalen/Vaksdal:	Vaksdal er vertskommune				
IKT drift:	Osterøy er vertskommune				
Interkommunal legevakt natt/helg:	Voss er vertskommune				
110-sentral:	Bergen er vertskommune				

1. Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen til kommunen viser kor likvid kommunen er. Vidare uttrykkjer endringa i

Konto	Balanserekneskap	31.12.2014	31.12.2015	Endring
x.x	Omløpsmidlar	217 981 458	216 347 914	-1 633 544
x.x	Kortsiktig gjeld	51 424 278	48 151 505	-3 272 773
	Arbeidskapital	166 557 180	168 196 409	1 639 229
	Drifts- og investeringsrekneskap år 2014	Beløp	Sum	
<i>Anskaffing av midlar</i>				
	Inntekter driftsrekneskap	395 080 832		
	Inntekter investeringsrekneskap	10 687 879		
	Innbetaling ved eksterne finanstransaksjonar	31 460 117		
	Sum anskaffing av midlar	437 228 828	437 228 828	
<i>Bruk av midlar</i>				
	Utgifter driftsrekneskap	386 205 607		
	Utgifter investeringsrekneskap	29 241 248		
	Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar	36 513 812		
	Avskrivninger			
	Sum bruk av midlar	451 960 666	451 960 666	
	Avskrivninger	16 099 172		
				*)
	Anskaffing - bruk av midlar		1 367 333	
	<i>Endring ubrukte lånemidlar</i>			
x.x	IB konto	22 412 104		
x.x	UB konto	22 683 999		
	Endring ubrukte lånemidlar	271 895	271 895	
*) Auking framgår som (+), og reduksjon framgår som (-).				
	Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsrekneskap		1 639 229	
	Differanse endring arbeidskapital balanse og drifts-/investeringsrekneskap		-0	

2. Ytingar til leiande personar og revisor						
Ytingar til leiande personar framkjem under. Med leiande personar meiner ein rådmann og						
					2014	2015
	Løn og anna godtgjering til rådmann				874 698	870 297
	Løn og anna godtgjering til rådmann for verv i kommunal samanheng					
	Løn og anna godtgjering til ordførar				757 932	783 600
	Løn og anna godtgjering til ordførar for verv i kommunal samanheng					
					2014	2015
	Revisjon				146 297	204 277
	Rådgjeving				151 876	210 679
	Sum				298 173	414 956

3. Pensjonsforplikting					
Pensjonsforplikting-, midlar og utgifter vert rekneskapsført i tråd med forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 13.					
Netto pensjonskostnad					
Under framkjem berekna pensjonskostnader i året. Pensjonskostnad i året er endringa i forplikting frå byrjinga til slutten av året.					
Netto pensjonskostnad i året		Beløp			
Nåverdi pensjonsopptening i året		23 205 716			
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting		20 342 415			
Forventa avkasting på pensjonsmidlane		-19 066 645			
Netto pensjonskostnad		24 481 486			
Premieavvik					
Pensjonspremie til betaling i året		25 696 369			
Administrasjonskostnad		-2 196 095			
Avregning frå tidlegare år		-24 481 486			
Premieavvik i året		-981 212			
Arbeidsgjevaravgift premieavvik		-138 351			
Premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift i året		-1 119 563			
Pensjonsmidlar, pensjonsforplikting og berekna akkumulert premieavvik					
Under framkjem balanseført premieavvik til framtidig amortisering. I tråd med endringane i rekneskapsforskrifta frå 2011,					
Amortisering av premieavvik tidlegare år		Premieavvik 7 år	Premieavvik 10 år	Premieavvik 15 år	Sum
Akkumulert premieavvik per 31.12. i fjor		4 410 578	19 313 605	23 295 593	
Tidlegare amortisert premieavvik					
Premieavvik per 01.01. i år		4 410 578	19 313 605	23 295 593	47 019 776
Premieavvik i året		-981 212			-981 212
Amortisering i året av premieavvik tidlegare år		-630 083	-2 428 903	-2 923 729	-5 982 715
Premieavvik per 31.12. i år		2 799 283	16 884 702	20 371 864	40 055 849
Arbeidsgjevaravgift premieavvik		394 699	2 380 743	2 872 433	5 647 875
Premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift		3 193 982	19 265 445	23 244 297	45 703 724
Under framkjem balanseførte pensjonsforpliktingar og pensjonsmidlar. Pensjonsforpliktinga er berekna ut frå langsiktige forutsetjingar om					
Balanse 31.12	2015	2014	2013	2012	2011
Brutto bokført pensjonsforplikting	-527 215 252	-515 525 910	-464 958 364	-416 149 957	-382 550 827
Bokførte pensjonsmidlar	438 705 100	409 115 231	377 890 155	341 532 386	318 067 459
Netto pensjonsmidlar	-88 510 152	-106 410 679	-87 068 209	-74 617 571	-64 483 368
Arb.gjevaravg. av netto pensjonsforplikt	-12 479 931	-15 003 906	-12 276 617	-10 521 078	-9 092 155
Berekningsforutsetjingar					
Berekningsforutsetjingane er regulert i rekneskapsforskrifta § 13.5					
Selskap	Diskonteringsrente	Lønsvekst	G-regulering	Avkasting	
DnB	4 %	2,97 %	2,97 %	4,65 %	
SPK	4 %	2,97 %	2,97 %	4,35 %	
KLP	4 %	2,97 %	2,97 %	4,65 %	

4. Varige driftsmidler (anleggsmidler)

Anleggsmidler vert vurdert i tråd med rekneskapsforskrifta § 8. Følgjande anleggsmiddelgrupper vert nytta for avskrivning:

Anleggsmiddel-gruppe	Avskrivings-plan	Eigedelar				
Gruppe 0	0 år	Tomter og andre ikke avskrivb. anl.midler				
Gruppe 1	5 år	Edb-utstyr, kontormaskiner og liknande.				
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og				
Gruppe 3	20 år	Brannbilar, parkeringsplassar, trafikklys,				
Gruppe 4	40 år	Bustader, skular, barnehagar,				
Gruppe 5	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg,				
Anleggsmidler						
Konto XXX-XXX	Gruppe 0	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5
Anskaffingskost 01.01	27 025 228,00	2 173 465,75	14 028 106,69	15 331 187,85	287 287 758,96	122 024 349,95
Tilganger ila. året	274 939,37	373 697,41	3 120 956,21	3 103 034,68	17 333 356,15	5 016 573,05
Avganger ila. året	1 223 818,00				1 094 340,00	
Anskaffingskost 31.12	26 276 349,37	2 547 163,16	17 149 062,90	18 434 222,53	303 526 775,11	127 040 923,00
Akk. avskrivning per 01.01	0,00	963 158,00	1 480 491,00	1 382 032,00	10 363 733,00	3 190 583,00
Avskrivning i året	0,00	585 874,00	1 791 519,00	1 331 356,00	9 147 030,00	3 243 393,00
Nedskrivning						
Akk. avskrivning per 31.12	0,00	1 549 032,00	3 272 010,00	2 713 388,00	19 510 763,00	6 433 976,00
Bokført verdi per 31.12.	26 276 349,37	1 961 289,16	15 357 543,90	17 102 866,53	294 379 745,11	123 797 530,00

5. Aksjar og andelar (anleggsmidler)			
Finansielle anleggsmidler:			
<i>Selskap</i>	<i>Balanseført verdi 31. 12. 15</i>	<i>Marknadsverdi</i>	<i>Eigarandel</i>
KLP	9 595 396,00		Egenkapitaltilskudd
BIR AS	805 000,00		805 aksjer er 1,61%
A/S Biblioteksentralen	1 800,00	1 800,00	6 andeler à 300,-
Vaksdal næringspark A/S	3 500 000,00		3500 aksjer er 100%
Kommunekraft A/S	1 000,00	2444,14	1 aksje
BKK A/S	15 492 603,00		549 a-aksjer
Business Region Bergen AS	20 000,00		20 aksjer à 1000,-
Modalen - Eksinged. billag A/S	678 000,00		88 aksjer
Vaksdal næringsselskap A/S	602 000,00		602 aksjer 67,55%
Vaksdal Senter	202 000,00		
Fjord Norge A/S	5 000,00	4 199,12	1 aksje
Sum	30 902 799,00	8 443,26	
Det er kjøpt aksjer og andelar for kr. 940.210,- i KLP samt innskudd ved overgang fra DnB til KLP samt innskudd ved overgang fra DnB til KLP på kr. 7.159.815,-			

6. Langsiktig gjeld og avdrag på lån

Kommunen si lånegjeld											
PR. 31.12.2015											
Side 1 av 2											
LÅNE NR.	KONTONR.	LÅNGJEVAR	FØREMÅL	OPPT. ÅR	OPPHAVELEG	RENTE	AVDR. TID	LÅNET VAR 01.01.2015	AVDRAG I ÅRET	LÅNET ER 31.12.2015	RENTES
HUSBANKLÅN											
13536688	2 451 923	Husbanken	Vidare utlån	2001	1 000 000,00	3,10 %	18år	316 654,00	316 654,00	0,00	
13551797	2 451 928	Husbanken	Vidare utlån	2005	2 000 000,00	3,10 %		1 468 228,00	72 061,00	1 396 167,00	
13553816	2 451 929	Husbanken	Etableringslån	2006	2 000 000,00	3,10 %		1 556 499,00	69 392,00	1 487 107,00	
13555096	2 451 930	Husbanken	Startlån, videretild.	2007	2 000 000,00	3,10 %	25 år	1 850 846,00	78 083,00	1 772 763,00	
13556309	2 451 931	Husbanken	Startlån, videretild.	2009	2 000 000,00	3,10 %	25 år	1 664 120,00	64 272,00	1 599 848,00	
13557479	2 451 932	Husbanken	Startlån	2009	3 000 000,00	3,10 %	25 år	2 520 675,00	95 699,00	2 424 976,00	
13559349	2 451 934	Husbanken	Videre utlån	2011	5 000 000,00	2,477 %	25 år	4 461 174,00	270 687,00	4 190 487,00	
13559974	2 451 935	Husbanken	Videre utlån	2012	10 500 000,00	2,477 %	25 år	8 259 724,00	287 743,00	7 971 981,00	
13561828	2 451 936	Husbanken	Videre utlån	2014	1 640 000,00	2,485 %	25 år	1 615 657,00	0,00	1 615 657,00	
13560901	2 451 937	Husbanken	Videre utlån	13/ 14	1 500 000,00	2,485 %	25 år	578 755,00	578 755,00	0,00	
13561828	2 451 938	Husbanken	Videre utlån	2014	2 000 000,00	1,990 %	25 år	2 000 000,00	439 017,00	1 560 983,00	
13563068	2 451 939	Husbanken	Videre utlån	2015	2 000 000,00	1,990 %	25 år		30 608,00	1 969 392,00	
13551467	2 451 951	Husbanken	Postvegen	2004	700 000,00	3,100 %	18 år	384 991,00	46 668,00	338 323,00	
13559398	2 451 953	Husbanken	Fossdalsbakkane	2012	14 261 000,00	1,985 %		11 829 774,00	145 314,00	11 684 460,00	
								38 507 097,00	2 494 953,00	38 012 144,00	
1501.9900. Og art 3501 Renteutgifter Husbank-lån											
909 386,59											
KOMMUNALBANKEN											
20040629	2 476 823	Kommunalbanken	Dale skuleanlegg	2004	12 498 000,00	2,25 %	20 år	7 937 000,00	833 200,00	7 103 800,00	
20070315	2 476 860	Kommunalbanken	lån til budsjett 06/07	2007	4 000 000,00	2,25 %	20 år	4 000 000,00	3 468 964,00	531 036,00	
20060217	2 476 869	Kommunalbanken	Vaksdal sjukeheim	2008	2 000 000,00	2,25 %	20 år	394 054,00	394 054,00	0,00	
20090691	2 476 874	Kommunalbanken	Inv. 2009	2009	5 000 000,00	2,25 %	20 år	4 166 700,00	166 660,00	4 000 040,00	
20100548	2 476 875	Kommunalbanken	Refinansiering	2010	56 000 000,00	3,81 %	25 år	47 040 000,00	2 240 000,00	0,00	refinansiert
20100299	2 476 876	Kommunalbanken	Refinansiering	2010	25 400 000,00	3,59 %	20 år	19 685 000,00	635 000,00	0,00	refinansiert
20100663	2 476 877	Kommunalbanken	Refinansiering	2010	34 330 130,00	3,16 %	22 år	28 088 290,00	1 560 460,00	26 527 830,00	
20110888	2 476 879	Kommunalbanken		2011	6 000 000,00	2,25 %		5 400 000,00	823 020,00	4 576 980,00	
20130057	2 476 880	Kommunalbanken		2013	37 500 000,00	2,80 %		35 957 510,00	1 261 660,00	34 695 850,00	
20150461	2 476 881	Kommunalbanken	inv. 2015	2015	19 445 000,00	1,75 %				19 445 000,00	
20150446	2 476 882	Kommunalbanken	Refinansiering	2015	64 485 000,00	1,66 %				64 485 000,00	
								152 668 554,00	11 383 018,00	161 365 536,00	
1502.9900.870 og 3504 Renteutgifter Kommunalbank-lån											
4 213 778,00											
Lån nr. 20070315 er avdragsfritt i låneperioden som er 20 år.											
KOMM.KREDITTT/KLP BANKEN											
83175037635	2 484121	KLP liv	Inv 2010	2010	13 000 000,00	4,20 %	20 år	10 725 000,00	325 000,00		refinansiert
								10 725 000,00	325 000,00	0,00	
Renteutgifter lån hjå Kommunekreditt											
257 177,00											
SERTIFIKATLÅN											
10714744	2 432 017	DNB	Inv 2014	2014	45 810 000,00	1,857 %		45 810 000,00		0,00	refinansiert
2484121	2 432018	Nordea	Refinansiering	2015	55 560 000,00	1,244 %				55 560 000,00	
								45 810 000,00	0,00	55 560 000,00	
Renteutgifter lån sertifikatlån											
952 127,06											
ANDRE LÅN											
RV 596	2 455 000	Modalen komm	Forsk. Fylket	2009	2 800 000,00			2 375 758,00	0,00	2 375 758,00	
Rv 596	2 457 001	Vaksdal Næringss	Forsk. Fylket	2009	735 542,00			624 096,00	0,00	624 096,00	
	2 457 010	Sg Finans	Leasing	2011	368 250,00			87 601,00	81 133,00	6 468,00	
	2 457 011	Santander	Leasing	2011	229 180,00			53 868,00	50 999,00	2 869,00	
	2 457 012	Santander	Leasing	2011	216 812,00			66 926,00	46 456,00	20 470,00	
								3 208 249,00	178 588,00	3 029 661,00	
Sum								250 918 900,00	14 381 559,00	257 967 341,00	6 332 468,59

Avdrag lån:			
Avdrag		Rekneskap 2014	Rekneskap 2015
Betalt avdrag eks. utlån		10 777 454	12 078 588
Berekna minste lovlege bidrag		9 790 847	8 664 775
Differanse		986 607	3 413 813
<i>Berekna minimumsavdrag (forenkla metode)</i>			
A. Avskriving i året		16 099 172	
B. IB Anleggsmidler		465 000 195	
C. IB Lånegjeld		250 268 900	
Minimumsavdrag (A/B*C)		8 664 775	
Langsiktig gjeld i tråd med kommunelov § 50 nr. 6:			
		Rekneskap 2014	Rekneskap 2015
Total lånegjeld UB		250 268 900	257 967 341
Startlån UB		26 292 332	25 989 361
Lånegjeld eks. startlån		223 976 568	231 977 980
Avdragsutgifter eks. startlån		10 777 454	12 078 588

7. Garantiansvar

Garantiansvaret innbefattar garantiar for tilsette sine lån, samt øvrege garantiar som kommunen har ansvar for. Eventuelle tap på garantiar eller innfriing av garantiar vert redegjort for under, samt eventuelle verknader på seinare års budsjett/rekneskap.

<i>Garanti gitt til</i>		<i>Opprinneleg garanti</i>	<i>Garantibeløp per 31.12</i>	<i>Utløp</i>	
BIR A/S		4 011 681,00	3 800 540,00	01.03.2050	
Sum garantier		4 011 681,00	3 800 540,00		

8. Finansielle egedelar og forpliktingar vurdert til verkeleg verdi, herunder MFO

I driftsrekneskapen er det urealiserte/påløpte rentekostnader			-156 758,00				
Plassering i:	Urealiserte renter	Verdi etter markedskurs	Påløpte renter	Markedsverdi			
	(tap og gevist)	i balansen pr. 31.12.15		pr. 31.12.15			
Aksjer	-1 751 808,00	13 141 894,00		15 871 951,00			
Obligasjoner	-394 800,00	69 608 550,00	156 758,00	69 765 308,00			
Sum	-2 146 608,00	82 750 444,00	156 758,00	85 637 259,00			

[illegible]

10. Opplysninger om egenkapitalkontoene				
Gjeld andre egenkapitalkontoar enn det som framkjem av avsetjingar over. Opplysningane som skal gjevast er:				
a. Endring rekneskapsprinsipp				
b. Rekneskapsmessig meirforbruk, herunder oversikt over inndekking				
FRA BALANSEN:				
	Kapittel	Saldo 01.01	Saldo 31.12	Endring
Egenkapital	2.5	317 373 240	351 591 109	34 217 869
Kapitalkonto	2.5990	173 228 165	206 078 701	32 850 536
Sum endring for avstemming mot drifts og kapitalregnskapet				1 367 333
FRA DRIFTSREGNSKAPET				
	ARTER	Fra drift		
Sum bruk av avsetninger	930-960	5 461 921		
Årets regnsk.m. merforbruk	980	-		
Avsetninger	530-570	13 482 451		
Årets regnsk.m. mindreforbruk	580	1 479 356		
Overføring til investeringsregnskapet	570	6 629 602		
SUM DIFF. DRIFT		2 870 284		2 870 284
FRA INVESTERINGSREGNSKAPET				
Sum finansiering	910-970	35 760 557		
Overført fra drift	970	6 629 602		
Bruk av lån	910	21 808 105		
Aksjesalg og mottatte avdrag	920,929	2 138 633		
Sum finansieringstrans.	510-560	17 207 188		
Avdrag på lån	510	2 302 971		
Utlån/kjøp av aksjer	520,529	11 222 951		
Udisponert i investering	580	0		
SUM DIFF. INVESTERING		(1 502 951)		(1 502 951)
Differanse endring arbeidskapital balanse og drifts-/investeringsregnskap				
				0

11. Kapitalkontoen				
Kapitalkontoen skildrar kor mykje kommunen har brukt av sin eigenkapital til å finansiera anleggsmidlar. Dette framkjem som differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidlar og langsiktig gjeld justert for ubrukte lånemidlar.				
Saldo 01.01.2015	-173 228 165,27			
<i>Auking av kapitalkonto (kreditposterar)</i>				
Aktivering av fast eigedom og anlegg	-25 727 903,25			
Reversert nedskriving av fast eigedom og anlegg				
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidlar	-3 494 653,62			
Kjøp av aksjar og andelar				
Reversert nedskriving av aksjar og andelar				
Utlån	-3 230 907,44			
Aktivert eigenkapitalinnskott pensjonskasse	-8 100 025,00			
Avdrag på eksterne lån	-14 381 559,00			
Auking pensjonsmidlar	-46 312 478,00			
Reduksjon pensjonsforpliktingar	-37 391 872,16			
<i>Reduksjon av kapitalkonto (debetposterar)</i>				
Avgang fast eigedom og anlegg	2 318 158,00			
Av- og nedskriving av fast eigedom og anlegg	13 721 779,00			
Avgang utstyr, maskiner og transportmidlar				
Av- og nedskriving av utstyr, maskiner og transportmidlar	2 377 393,00			
Avgang aksjar og andelar				
Nedskriving av aksjar og andelar				
Avdrag på utlån	2 200 374,17			
Avskriving utlån	82 685,94			
Reduksjon eigenkapitalinnskott pensjonskasse				
Bruk av midlar frå eksterne lån	21 808 104,51			
Reduksjon pensjonsmidlar	16 723 063,00			
Auking pensjonsforpliktingar	46 557 305,00			
Urealisert kurstap utenlandslån				
Saldo 31.12.2015	-206 078 701,12			
Dale 31.12.15/11.03.2016				

12. Investeringsoversikt

Oversikt som viser årets og tidlegare års utgifter knytt til investeringar, samt vedtekne utgiftsrammer for større investeringsprosjekt framkjem her.

Investering	Oppstartsår	Forventa ferdigstilling	Utgifter i år	Utgifter føregående år	Sum utgifter
Ek innskudd KLP	2015	2015	8 100 025,00	157 866,00	8 257 891,00
IKT og datasikkerhetsløsninger	2015	2015	14 387,00	-	14 387,00
DVPro Timeregistrering	2015	2015	205 516,66		205 516,66
Uteområder skuler	2014	2016	334 410,00	28 650,00	363 060,00
Prosjekter med rentekom. Skuler	2010	2017	5 971 289,77	798 790,30	6 770 080,07
Ombygging 5 etg. Heradshuset	2015	2015	769 054,82		769 054,82
Samlokalisering 4 etg.	2015	2017	199 465,00		199 465,00
Andre bygg	2014	2015	185 262,31		185 262,31
Tilstandsrapport Helse	2015	2016	1 970 125,95		1 970 125,95
Oppgradering elvavegen	2015	2016	201 173,47		201 173,47
Pasientvarslingssystem	2014	2015	312 372,50	233 323,75	545 696,25
Alarmsystem daletunet	2015	2016	158 215,00		158 215,00
Mobildekning Eksingedalen	2014	2017	24 150,00		24 150,00
Tettaneset	2010	2019	1 071 057,08	1 188 560,00	2 259 617,08
boliger Tveitane	2014	2016	160 095,37		
Riving Stanghelle Bhg	2015	2015	636 872,00		636 872,00
Bhg Tveitane	2011	2016	256 560,38	29 048 830,48	29 305 390,86
Bhg Stanghelle	2012	2016	211 277,47	41 539 960,80	41 751 238,27
Digitalisering bhg	2015	2016	153 693,75		153 693,75
Bustader Døso	2015	2017	45 269,00		45 269,00
Naustetomt Stanghelle	2015	2015	328 525,00		328 525,00
Fossdalsbakkane, overvann	2015	2015	45 425,00		45 425,00
Båtplasser Stanghelle	2014	2015	476 800,00	235 200,00	712 000,00
Ladestasjon el-biler	2015	2016	121 560,00		121 560,00
Stanghelle Idrettspark	2013	2015	37 676,25	558 469,64	596 145,89
Kajakkanlegg Stanghelle	2015	2015	214 541,97		214 541,97
Fleirbrukshall	2013	2016	53 160,75	65 099 569,35	65 152 730,10
Kulturhall	2014	2020	203 943,00	439 979,00	643 922,00
Tak kyrkja Bergsdalen	2014	2015	627 855,00	627 145,00	1 255 000,00
Mur kyrkjegarden Vaksdal	2014	2015	517 800,00	200 000,00	717 800,00
Rasvurdering	2014	2015	140 042,98	169 224,50	309 267,48
Kommuneplan	2015	2017	378 353,23		378 353,23
Digitale kartverk	2011	2020	230 000,00	510 871,00	740 871,00
Prosjekt Gateadresser	2014	2015	523 133,13	348 651,50	871 784,63
Vassverk	2014	2015	1 414 593,73	1 447 835,50	2 862 429,23
Avlaup	2014	2015	449 625,00	604 502,00	1 054 127,00
Bekledning brannvesen	2015	2016	361 152,88		361 152,88
Veglys, trafiksikringsplan	2014	2016	1 322 851,75	1 581 760,20	2 904 611,95
Veg Tveitane	2013	2014	971 804,73	6 488 100,00	7 459 904,73
Gjerde Boge	2015	2015	136 250,00		136 250,00
Gato Dale	2015	2015	305 399,84		305 399,84
Snuplass Ottersadn og Myster	2015	2015	393 500,02		393 500,02
Kom.veg Sædalen Stanghelle	2015	2015	215 000,00		215 000,00
Toskedalsvegen	2015	2015	3 378 181,31		3 378 181,31
Trafiksikringsplan	2015	2016	75 000,00		75 000,00
Kai Vaksdal	2014	2015	3 046 944,71	72 500,00	3 119 444,71
Kai Stanghelle	2015	2016	303 160,17		303 160,17
Sum			37 252 552,98	151 379 789,02	188 632 342,00

13. Sjølvkost

SE EGEN NOTE FRA MOMENTUM

Sjølvkost vert definert som den meirkostnad kommunen vert påført ved å produsera ei bestemt vare eller
[Tilsvarende oversikt for kvart tenestekområde må utarbeidast.]

Sjølvkostområde		Rekneskap i år	Budsjett i år	Rekneskap i fjor
Brukarbetaling/inntekt				
Kalkulatorisk renteinntekt				
Sum inntekter		0	0	0
Direkte kostnader				
Indirekte kostnader				
Avskrivning				
Kalkulatorisk rentekostnad				
Sum utgifter		0	0	0
Resultat sjølvkost		0	0	0
Dekningsgrad (%)				
Avsetjing til bundne fond				

14. Mellomverande med KF/kommunelov § 27

Vaksdal kommunale arbeids- og opplæringscenter KF				
(AO-SENTERET)				
Overføring til AO-senteret i 2015 er på kr. 1.461.480,-.				
31.12.2014		31.12.2015		
Fordringer	Gjeld	Fordringer	Gjeld	
20 747,14	70 997,00	29 393,00	77 032,00	

Vedlegg 4: Kommunestyre 2015 – saker

Møtedato	Sakstittel	Saksnr	Status
16.02.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	01/2015	Ok
16.02.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	02/2015	Ok
16.02.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	03/2015	Ok
16.02.2015	RULLERING AV KOMMUNEPLANEN - OPPSTARTSVEDTAK OG FRAMLEGG TIL PLANPROGRAM TIL HØYRING	04/2015	Ok
16.02.2015	VA-NORM	05/2015	Ok
16.02.2015	VAL AV NY VARAMEDLEM TIL FORLIKSRADET	06/2015	Ok
16.02.2015	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR	07/2015	Ok
16.02.2015	OVERFØRING AV SKATTEOPPKREVINGA TIL STATEN - HØYRINGSUTTALE	08/2015	Høyringsuttale
02.03.2015	ARBEIDSDAG I KOMMUNESTYRET - KOMMUNESTRUKTUR	09/2015	-
23.03.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	10/2015	Ok
23.03.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	11/2015	Ok
23.03.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	12/2015	Ok
23.03.2015	FRAMLEGG TIL KOMMUNAL STRATEGI FOR TILSKOT TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET (SMIL) 2015 - 2018. OFFENTLEG HØYRING	13/2015	Ok
23.03.2015	KOMMUNEDELPLAN HELSE OG OMSORG - FASTSETTING AV PLANPROGRAM	14/2015	Ok
23.03.2015	RISIKO- OG SÅRBARHEITSANALYSE FOR VAKSDAL KOMMUNE	15/2015	Ok, avvik lukket
23.03.2015	DRØFTINGSSAK OM KOMMUNESTRUKTUR	16/2015	Ok
23.03.2015	HØYRINGSUTTALE NOU 2014:13 KAPITALBESKATNING I EIN INTERNASJONAL ØKONOMI	17/2015	Høyringsuttale
04.05.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	18/2015	OK
04.05.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	19/2015	OK
04.05.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	20/2015	OK
04.05.2015	KOMMUNESTRUKTUR - PROSJEKTRAPPORT FOR SONDERINGSFASEN	21/2015	Iverksatt
04.05.2015	REKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR VAKSDAL KOMMUNE 2014	22/2015	Iverksatt
04.05.2015	KONSESJONSSØKNAD FOR MARKÅNI KRAFTVERK	23/2015	Iverksatt
04.05.2015	KONSESJONSSØKNAD FOR MOKO KRAFTVERK	24/2015	Iverksatt
04.05.2015	KONSESJONSSØKNAD FOR SÆDALEN KRAFTVERK	25/2015	Iverksatt
04.05.2015	SØKNAD OM KONSESJON FOR BOGE 3	26/2015	Opmoding om ny
04.05.2015	SØKNAD OM KONSESJON FOR SKARVAGROI KRAFTVERK	27/2015	Iverksatt
04.05.2015	SØKNAD OM ODDMUNDSDALEN KRAFTVERK	28/2015	Iverksatt
04.05.2015	NVE HØYRING 6 SMÅKRAFTSAKER I VAKSDAL	29/2015	Iverksatt
04.05.2015	SAL AV EIDSLANDET SKULE	30/2015	Iverksatt
04.05.2015	FINANSIERING - VØLA AV UTRASA VEGBANE PÅ KOMMUNAL VEG TIL TOSKEDALEN	31/2015	Iverksatt
04.05.2015	STRAKSTILTAK DALE BARNE OG UNGDOMSSKULE	32/2015	Iverksatt
04.05.2015	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR	33/2015	OK
22.06.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	34/2015	OK
22.06.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	35/2015	OK
22.06.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	36/2015	OK

22.06.2015	STRATEGI FOR SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET (SMIL) I VAKSDAL KOMMUNE, 2015 -2018	37/2015	Iverksatt
22.06.2015	ENDELEG FRAMLEGG TIL LOKAL FORSKRIFT OM SPREIING AV HUSDYRGJØDSEL I VAKSDAL KOMMUNE, HORDALAND	38/2015	Iverksatt
22.06.2015	FRAMLEGG TIL AVTALE OM OVERTAKING AV EIGEDOM GNR 46 BNR 6 I STAMNES SENTRUM	39/2015	
22.06.2015	PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLAN - ETTER HØYRING	40/2015	OK
22.06.2015	FORSLAG TIL PLANPROGRAM TIL HØYRING OG KUNNGJERING OM OPPSTART FOR REGULERINGSPLAN FOR VAKSDAL VASSVERK	41/2015	OK
22.06.2015	REVIDERING AV POLITIVEDTEKTER FOR VAKSDAL KOMMUNE - SLUTTHANDSAMING	42/2015	Ok
22.06.2015	KJØP AV TOMT MED NAUST GNR. 20, BNR. 478 PÅ STANGHELLE I SAMARBEID MED BERGEN OG OMLAND FRILUFTSRÅD	43/2015	Ok
22.06.2015	TRAFIKKSIKRINGSTILTAK VAKSDAL OG BOGE - FINANSIERING	44/2015	Ok
22.06.2015	TERTIALRAPPORT VAKSDAL KOMMUNE 1.TERTIAL 2015	45/2015	Ok
22.06.2015	RÅDMANN'S FRAMLEGG TIL ØKONOMIPLAN 2016 - 2019	46/2015	Under
22.06.2015	REKNESKAP OG ÅRSMELDING 2014 FOR VAKSDAL KOMMUNEAL E ARBEIDS- OG OPPLÆRINGSSENTER KF	47/2015	Ok
22.06.2015	UTBYGGING STANGHELLE VEST - TETTANESSET	48/2015	pågår
22.06.2015	TILSTAND BYGG FOR OPPVEKST	49/2015	Ok
22.06.2015	BUSETTING AV FLYKTNINGAR	50/2015	Ok
22.06.2015	AVTALE MED MODALEN KOMMUNE OM FORDELING AV DRIFTS- OG KAPITALUTGIFTER VED MODALSTUNET	51/2015	Under gjennomføring
22.06.2015	KOMMUNESTRUKTUR - PROSJEKTPLAN FOR SONDERINGSFASEN - ENDELEG HANDSAMING	52/2015	Under gjennomføring
22.06.2015	OVERORDNA BEREDSKAPSPLAN FOR VAKSDAL KOMMUNE	53/2015	Under
22.06.2015	STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR BERGENSREGIONEN 2015 - 2020 - RULLERING	54/2015	Ok
22.06.2015	TRYGG E16 OG BERGENSBANE - UTTALE FRÅ VAKSDAL KOMMUNE	55/2015	Uttale
22.06.2015	INTERPELLASJON FRÅ SV TIL KOMMUNESTYRET 22.06.2015	56/2015	
12.10.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	57/2015	-
12.10.2015	KOMMUNESTYREVALET 2015 - GODKJENNING AV VALET I VAKSDAL KOMMUNE	58/2015	-
12.10.2015	VAL AV FORMANNSKAP/PLAN- OG ØKONOMIUTVAL FOR PERIODEN 2015 - 2019	59/2015	-
12.10.2015	VAL AV ORDFØRER FOR PERIODEN 2015 - 2019	60/2015	-
12.10.2015	VAL AV VARAORDFØRER FOR PERIODEN 2015 - 2019	61/2015	-
12.10.2015	VAL AV KONTROLLUTVAL FOR PERIODEN 2015 - 2019	62/2015	-
12.10.2015	VAL AV UTVAL FOR LEVEKÅR FOR PERIODEN 2015 - 2019	63/2015	-
12.10.2015	VAL AV VALNEMND FOR PERIODEN 2015 - 2019	64/2015	-
12.10.2015	VAL AV REPRESENTANTAR TIL KS SITT FYLKESMØTE	65/2015	-
09.11.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	66/2015	-
09.11.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	67/2015	-
09.11.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	68/2015	-
09.11.2015	FORVALTNINGSREVISJON HEIMETENESTA	69/2015	Ok
09.11.2015	SELSKAPSKONTROLL VAKSDAL KOMMUNE	70/2015	Ok
09.11.2015	ÅRSMELDING KONTROLLUTVALET I VAKSDAL FOR 2014	71/2015	-

09.11.2015	FRAMLEGG TIL AVVIKLING (OMDANNING) AV STIFTINGA FISKEFOND FOR BERGSDALSVASSDRAGET OG FLATABØELVA.	72/2015	Ok
09.11.2015	TERTIALRAPPORT VAKSDAL KOMMUNE 2.TERTIAL 2015	73/2015	Ok
09.11.2015	VAL TIL UTVAL OG NEMNDER FOR VALPERIODEN 2015 - 2019	74/2015	-
09.11.2015	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR	75/2015	-
14.12.2015	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	76/2015	-
14.12.2015	GODKJENNING AV MØTEBOK	77/2015	-
14.12.2015	REFERATSAKER OG MELDINGAR	78/2015	-
14.12.2015	EIGEDOMSSKATT 2016	79/2015	Ok
14.12.2015	RENOVASJONGSGBYR FOR 2016	80/2015	Ok
14.12.2015	FEIE- OG TILSYNSGBYR FOR 2016	81/2015	Ok
14.12.2015	SLAMTØMMEGBYR FOR 2016	82/2015	Ok
14.12.2015	VASS- OG AVLAUPSGBYR FOR 2016	83/2015	Ok
14.12.2015	BETALINGSSATSAR HEIMETENESTER, OPPHALD I INSTITUSJON M.M. FOR 2016	84/2015	Ok
14.12.2015	GBYR FOR HANDSAMING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVA, MATRIKKELOVA MM. FOR 2016.	85/2015	Ok
14.12.2015	BUDSJETT 2016 - HOVUDVEDLEGG	86/2015	Ok
14.12.2015	RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL BUDSJETT 2016	87/2015	Ok
14.12.2015	DIVERSE - ÅRSVSLUTNING 2015	88/2015	Ok
14.12.2015	BUDSJETT 2016 FOR AO-SENTERET - GODKJENNING	89/2015	Ok
14.12.2015	GODKJENNING AV KULTURMINNEPLAN 2015-2018 FOR VAKSDAL KOMMUNE	90/2015	Ok
14.12.2015	DRIFTSMODELL FOR TURBINEN FLEIRBRUKSHALL	91/2015	Ok
14.12.2015	VERTSKOMMUNESAMARBEID MED BERGEN BRANNVESEN	92/2015	Utsatt
14.12.2015	FORSLAG TIL ENDELEG PLANPROGRAM FOR VAKSDAL VASSVERK	93/2015	Ok
14.12.2015	TENESTEAVTALE 8 - SAMHANDLING INNAN SVANGERSKAPS- FØDSELS- OG BARSELOMSORG	94/2015	Ok
14.12.2015	BUSETTING AV FLYKTNINGAR I 2016 - NY OPPMODING	95/2015	Ok
14.12.2015	HØYRINGSSVAR TIL PLANPROGRAMMET FOR REGIONAL TRANSPORTPLAN FOR HORDALAND	96/2015	Uttale
14.12.2015	SØKNAD OM KONSESJON FOR BOGE 3 - NY VURDERING	97/2015	Ok
14.12.2015	FLYKTNINGESITUASJONEN - BEHOV FOR MOTTAKSPASSAR	98/2015	Ok

Vedlegg 5: KOSTRA

Dekningsgrad	Vaksdal	KG 2	KG 3	Fylket	Landet u/Oslo
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	82,3	91	89,8	91,1	91,1
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,1	8,9	10,1	7,6	7,9
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,7	12,7	13,8	10,1	10,5
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,9	10,4	10,1	8,7	9
Andel mottakere av hjemmetjenester over 67 år	..	..	..	..	..
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	96,4	93	93,4	94,4
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	17,2	13,7	15,5	14,4	13,1
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	3,9	3,9	4,5	3,5	3,9
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	5,9	:	:	4,2	4,8
Syssel-, gangveier/turster mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb.	2	108	140	29	51
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	29	25	28	19	21
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	..	..	..	0,73	0,74

Prioritering	Vaksdal	KG 2	KG 3	Fylket	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	124 148	127 891	138 290	134 648	130 734
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	112 974	121 314	130 891	103 285	102 960
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	3 187	3 162	3 794	2 220	2 382
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	28 834	19 724	21 138	15 932	16 224
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2 216	2 458	2 756	3 377	3 220
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	6 770	9 412	10 311	8 213	8 323
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	4 403	6 266	7 330	3 798	4 197

Finansielle nøkkeltall	Vaksdal	KG 2	KG 3	Fylket	Landet u/Oslo
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,2	1,3	2,2	2,5	2,3
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,4	1,7	2,9	2,9	2,7
Frie inntekter i kroner per innbygger	57 562	56 208	57 770	49 057	49 762
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	199,8	220,5	220,2	202,2	212,2
Arbeidskapital ex. premieavik i prosent av brutto driftsinntekter	31	11,9	19	10,6	17,7
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	49 092	64 036	72 640	51 488	54 218

Produktivitet/enhetskostnader	Vaksdal	KG 2	KG 3	Fylket	Landet u/Oslo
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	173 844	170 277	179 362	190 839	176 965
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	122 894	122 059	134 208	109 213	106 726
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn	13,9	12,5	11,2	14,9	14,1
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	220 746	208 761	222 961	246 671	237 179
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	909 178	986 462	1 054 599	1 021 491	1 024 333
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	3 073	3 801	3 293	3 823	3 324
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 636	4 240	3 323	3 422	3 743
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	1 760	2 333	2 489	2 262	2 551
Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	98 864	75 276	88 690	157 476	124 462

Vedlegg 6: Meldingar

Tilstadsrapport for grunnskulen i Vaksdal 2016

Melding om brannvernet 2015

Sjølvkost Momentum etterkalkyle- note

Rapport aksjar og obligasjonar pr 31.12.2015

Rapport gjeldsportefølgjen pr 31.12.2015

Til kommunestyret i Vaksdal kommune

MELDING FRÅ REVISOR

Fråsegn om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Vaksdal kommune som viser kr 253.858.365 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 1.479.329. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2015, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, og ei beskriving av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta, og andre noteopplysningar.

Administrasjonssjefens ansvar for årsrekneskapen

Administrasjonssjefen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ein dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følge av misleg framferd eller feil.

Revisors oppgåver og plikter

Oppgåva vår er, på grunnlag av revisjonen vår, å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna International Standards on Auditing. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisors skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misleg framferd eller feil. Ved ei slik risikovurdering tar revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunen si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir ein dekkande framstilling. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er formålstenlege, og om rekneskapsestimata som er utarbeidde av leiinga, er rimelege, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Konklusjon

Vi meiner at årsrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlege ein dekkande framstilling av den finansielle stillinga til Vaksdal kommune per 31. desember 2015 og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Presisering

Aksjar i Vaksdal Næringspark AS burde etter vår oppfatning vore nedskrive med kr 2,8 millionar til kr 0,7 millionar. Motposten til nedskrivinga er kapitalkonto. Tilhøvet har ikkje betydning for vår konklusjon om rekneskapen.

Utsegn om andre tilhøve*Konklusjon om budsjett*

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er skildra ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er skildra ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Bergen, 21. april 2016

Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Vaksdal kommune
Att.: Rådmann
Konsul Jebsensgate 16

5722 DALEKVAM

Revisjonsrapport nr. 3 (journalføres)

21. april 2016

REVISJONSRAPPORT 2015

1 Innleiing

Vi har avslutta revisjonen av rekneskapen for 2015. Vi vil i det høve gje ei kort utgreiing for utført revisjon i år og for tilhøve som vi ynskjer å ta opp. Rapporten omhandlar tilhøve som vi meiner bør vere av interesse for leiinga i kommunen.

I vår revisjon har vi gjennomført dei revisjonshandlingane vi har sett som naudsynte for å få stadfesta at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar og for å avgje vår revisjonsmelding.

Deloitte utfører risikobasert revisjon. Dette vil seie at kontrollmetodar og kontrollomfang vert tilpassa risikoen i organisasjonen og rutinar. Vi kartlegg og vurderer difor dei viktigaste økonomi- og rekneskapsrutinane for å identifisere kor det er størst risiko for feil i rekneskapsrapporteringa.

Basert på utført revisjon har vi notert oss enkelte tilhøve vi meiner kommunen si leiing bør vere merksame på. Vi vil presisere at det er leiinga i kommunen som er ansvarleg for å etablere og oppretthalde ein tilfredsstillande intern kontroll. Som ein del av dette må leiinga sjå til at rekneskapsføringa er i samsvar med lover og forskrifter og at formues forvaltninga er ordna på ein trygg måte.

2 Uavhengigheit og objektivitet

Vi stadfestar at revisjonsteamet tilfredsstillar dei krava til uavhengigheit og objektivitet for revisorar som reviderer kommunal og fylkeskommunal verksemd, og som går fram av § 79 i kommunelova og som er nærare konkretisert i forskrift om revisjon av kommunar og fylkeskommunar §§ 13 og 14.

3 Revisjonen gjennom året

Ved vår revisjon gjennom året har vi på nokre utvalde rekneskapsområde kartlagt og testa vesentlege interne kontrollar. I tillegg har vi nytta analysar og kontrolltestar som grunnlag for å vurdere kvaliteten på årsrekneskapen. Vidare har vi utført direkte kontroll av utvalde postar i rekneskapen.

Vi har ikkje avdekka tilhøve som var av ein slik karakter eller storleik at dei fører til uvisse med omsyn til den framlagde årsrekneskapen.

3.1 Reiserekningar

Manglar knytt til reiserekningar vart teke opp i revisjonsrapport nummer 2. Vi ser ei forbetring i 2015 samanlikna med 2014, men det er framleis avdekka nokre manglar og slurv ved utfylling. Forskrift til skattebetalingsloven §§ 5.6 og 5.9 stiller ein del krav til opplysningar ved reise-godtgjersle. Følgjande skal vera med:

- Arbeidstakar sitt namn, adresse og underskrift
- Dato og klokkeslett for avreise og heimkomst for kvar reise
- Formålet med reisa
- Kva arrangement arbeidstakaren har delteke på
- Framstilling av reiserute
- Tal på køyrde kilometer
- Namn på passasjer det vart kravd tillegg for
- Namn og type på overnattingsstad
- Oversikt over andre utlegg
- Originale kvitteringar skal leggjast ved

Kommunen har teke i bruk elektroniske reiserekningar i slutten av 2015 og vi forventar difor at vi ikkje finn manglar eller avvik når rekneskapen for 2016 blir revidert.

3.2 Rutinar bank

Ved vår gjennomgang av kommunen sine rutinar knytt til utbetalningar frå bank, observerer vi at det berre er krav om ein godkjennar for å utføra utbetalningar. Ei slik einefullmakt utset kommunen for uynskt risiko. I tillegg har kommunen manglande arbeidsdeling. Ein tilsett kan både foreta utbetalningar frå bank og utarbeide avstemming av den same bankkontoen. Kommunen bør difor vurdere rutineane på fullmaktsstrukturen slik at arbeidsdeling føreligg. Vi viser og til revisjonsrapport nummer 2 der forholdet vart teke opp.

4 Revisjonen av årsoppgjeret

Revisjonen av årsrekneskapen har i stor grad vore retta mot å verifisere balansepostane pr. 31.12.2015. Vi har lagt vekt på å kontrollere at inntekter og gjeld er fullstendig og at eigedelar og utgifter er gyldige og eksisterer. I tillegg har vi kontrollert større inntektspostar som skattar, rammeoverføringar og andre statlege tilskot, og vesentlege utbetalningar, som løn, tilskot og avdrag. Vi har og utført kontrollar av estimat som pensjon og avskrivningar.

Vi har gjennom våre revisjonshandlingar ikkje funne vesentlege formelle eller materielle feil i den framlagde rekneskapen. Vi vil likevel kommentere enkelte tilhøve nedanfor.

4.1 Avstemming av balansepostar

Etter bokføringslova § 11 første ledd skal det ved utarbeiding av årsrekneskapen leggjast fram dokumentasjon av alle balansepostar, med mindre dei er ubetydelege. Dette medfører at kommunen er pliktig til å avstemma alle vesentlege balansepostar.

For aksjar som ikkje er notert på børs må balanseverdien dokumenterast enten ved verdsetjing eller som et minimum; egenkapital i selskapet multiplisert med talet på aksjar. Ved indikasjon på nedskriving må administrasjonen si vurdering dokumentarast. Vi har ikkje

motteke vurdering av verdien på Vaksdal Næringspark AS. Balanseverdien av aksjane er kr 3.500.000 medan eigenkapitalen i Vaksdal Næringspark AS er kr 666.000 per 31.12.2014. Aksjeposten burde etter vår meining vore nedskriven til verkeleg verdi kr 666.000. Tilhøvet er omtalt i revisjonsmeldinga.

I tillegg er konto 2131001 sjukepengar ikkje avstemt. Ved utgangen av 2015 er saldo på denne kontoen MNOK 1,8. Vi har i samtalar med administrasjonen ikkje avdekka vesentlege feil, men ber om at den nemnde konto blir avstemt hausten 2016.

4.2 Namn på rekneskapslinjer

Balanserekneskapen skal vise status for kommunen sine eigedelar, gjeld og eigenkapital ved utgangen av rekneskapsåret. Oppstillinga skal vera i høve til vedlegg 3 til rekneskapsforskrifta. Balanserekneskapen skal minst vise beløp for siste avlagde årsrekneskap i tillegg til rekneskapen for i år. I rekneskapen for kommunen er andre kortsiktige fordringar feilaktig klassifisert som derivat. Vi gjer og merksam på at fleire av kommunen sine langsiktige lån feilaktig er klassifisert som konsernintern gjeld. Vi ber kommunen rette opp dette for 2016. Dette var også eit punkt i fjor og vi ynskjer difor at dette rettast før vi kjem ut på interimrevisjon hausten 2016.

4.3 Kontoklassifisering

Konto 1909 Gevinst finansielle instrumenter inneheld meir enn gevinst ved sal av verdipapir, til dømes renteinntekter, verdiregulering og utbytte. Det vil gjere rekneskapen meir oversiktleg å rapportere dette på ulike kontoar.

Konto 1508 Tap finansielle instrumenter inneheld meir enn tap ved sal av verdipapir til dømes reduksjon av marknadsverdi. Det vil gjere rekneskapen meir oversiktleg å rapportere dette på ulike kontoar.

5 Andre tilhøve

5.1 Skriftlege rutinar

Det er krav i medhald av bokføringsforskrifta § 6 at det skal utarbeidast dokumentasjon av rekneskapssystemet og informasjon om korleis dette kan etterprøvast.

Ved vår revisjon gjennom året har vi på nokre utvalde rekneskapsområde kartlagt og testa vesentlege interne kontrollar. Kommunen har mykje på plass per desember 2015. Det som framleis manglar er skriftlege rutinar for avsetjingar ved årslutt, innkjøpsstrategisk dokument (under arbeid). Sjå også kommentar lenger opp angående rutinar bank.

Dokumentasjon av oppdaterte og korrekte rutinar er viktig mellom anna for å sikre at aktivitetar blir gjennomført effektivt i samsvar med interne retningslinjer og på ein trygg måte. Manglande korrekt skriftleg dokumentasjon aukar risikoen for feil i rekneskapen og at kommunen kan misse inntekter den har krav på. Revisjonen vert og meir tidkrevjande som følge av manglande oppdatert dokumentasjon av rutinar og fullmaktstilhøve.

6 Avslutning

Dersom noko skulle vere uklårt i framstillinga ovanfor, eller at det er trong for hjelp i samband med tilrådde tiltak eller andre tilhøve, står vi gjerne til teneste.

Vi vil avslutningsvis nytta høve til å takke for samarbeidet!

Med venleg helsing
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Kopi: Kontrollutvalet

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
12/2016	Kontrollutvalet	PS	27.04.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Roger Erlandsen	FE - 210, TI - &14	16/529

REKNESKAP OG ÅRSMELDING VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS- OG OPPLÆRINGSSENTER KF FOR 2016 - UTTALE FRÅ KONTROLLUTVALET

Vedlegg:

Regnskap 2015 for AO-senteret
Årsmelding for AO-senteret KF 2015
Beretning AO senteret

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet har behandla Vaksdal kommunale arbeids og opplæringscenter sin årsrekneskap for 2015. Grunnlaget for behandlinga var den avlagte årsrekneskapen og årsmeldinga for 2015, og revisor si beretning for 2015.

Kontrollutvalet meiner at presentasjonen av årsrekneskapen med tilhørende spesifikasjonar og noter tilfredsstillar brukarenes informasjonsbehov, og gir uttrykk for Vaksdal kommunale arbeids og opplæringscenter si økonomiske situasjon for år 2015.

Kontrollutvalet viser for øvrig til revisjonsberetninga, og har ut over dette ingen merknader til rekneskapen til Vaksdal kommunale arbeids og opplæringscenter for året 2015.

Årsmeldinga vert teken til etterretning.

Saksopplysningar:

Gjennomgang av rekneskapen v/administrasjonen og Deloitte.

ÅRSREKNESKAP 2015

**VAKSDAL KOM. ARBEIDS- OG
OPPLÆRINGSSENTER**

ÅRSREKNESKAP 2015

INNHALD

1.	Økonomisk oversikt – drift	s. 2
2.	Økonomisk oversikt-investering	s. 3
3.	Oversikt balanse	s. 4
4.	Note 1, endring i arbeidskapital	s. 5
5.	Note 2, pensjonsforplikting	s. 6
6.	Note 3, varige driftsmidler	s. 8
7.	Note 4, avsetjingar og bruk av avsetjingar	s. 9
8.	Note 5, opplysningar om eigenkapitalkontoene	s. 10
9.	Note 6, kapitalkontoen	s. 11
10.	Note 7, mellomverande med kommunen	s. 12
11.	Detaljert driftsrekneskap	s. 13
12.	Detaljert investeringsrekneskap	s. 17
13.	Detaljert balanse	s. 19

Økonomisk oversikt - drift

2 AO-Senteret KF - 2015

12.04.2016

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgs- og leieinntekter	586.467,44	632.550,00	632.550,00	457.643,01
Overføringer med krav til motytelse	3.052.829,00	2.998.020,00	2.998.020,00	3.485.752,00
Rammetilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Skatt på inntekt og formue	0,00	0,00	0,00	0,00
Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	3.639.296,44	3.630.570,00	3.630.570,00	3.943.395,01
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	2.357.803,90	2.387.700,00	2.387.700,00	2.551.597,23
Sosiale utgifter	694.627,89	735.520,00	735.520,00	745.983,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	527.183,91	506.350,00	506.350,00	596.580,01
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	0,00	1.000,00	1.000,00	1.636,00
Avskrivninger	85.982,00	0,00	0,00	85.982,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsutgifter	3.665.597,70	3.630.570,00	3.630.570,00	3.981.778,24
Brutto driftsresultat	-26.301,26	0,00	0,00	-38.383,23
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	595,14	0,00	0,00	2.644,88
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	595,14	0,00	0,00	2.644,88
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	276,00	0,00	0,00	-622,45
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	276,00	0,00	0,00	-622,45
Resultat eksterne finanstransaksjoner	319,14	0,00	0,00	3.267,33
Motpost avskrivninger	85.982,00	0,00	0,00	85.982,00
Netto driftsresultat	59.999,88	0,00	0,00	50.866,10
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	101.510,10	101.510,10	0,00	385.716,31
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	50.644,00
Bruk av bundne fond	4,00	0,00	0,00	0,00
Sum bruk av avsetninger	101.514,10	101.510,10	0,00	436.360,31
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	101.510,10	101.510,10	0,00	385.716,31
Avsatt til bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum avsetninger	101.510,10	101.510,10	0,00	385.716,31
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	60.003,88	0,00	0,00	101.510,10

Økonomisk oversikt - investering

2 AO-Senteret KF - 2015

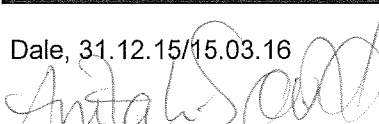
12.04.2016

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	0,00	0,00	0,00	0,00
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Utgifter				
Lønnsutgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av aksjer og andeler	93.903,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	93.903,00	0,00	0,00	0,00
Finansieringsbehov	93.903,00	0,00	0,00	0,00
Dekket slik:				
Bruk av lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	93.903,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	93.903,00	0,00	0,00	0,00
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS- OG OPPLÆRINGSSENTER KF

Tekst	Regnskap 2015	Regnskap 2014
EIENDELER		
Anleggsmidler	5 154 279,13	4 780 979,13
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	551 316,13	584 940,13
Utstyr, maskiner og transportmidler	157 075,00	209 433,00
Utlån	0,00	0,00
Aksjer og andeler	93 903,00	0,00
Pensjonsmidler	4 351 985,00	3 986 606,00
Omløpsmidler	1 199 480,44	1 325 698,29
Herav:		
Kunder	131 634,00	131 479,00
Kortsiktige fordringer	155 476,60	145 447,00
Premieavvik	303 019,84	434 241,31
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	609 350,00	614 530,98
SUM EIENDELER	6 353 759,57	6 106 677,42
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	29 721,78	99 582,06
Herav:		
Disposisjonsfond	658 309,72	650 702,62
Bundne driftsfond	0,00	4,00
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	60 003,88	101 510,10
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv. Regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv. Regnskap	0,00	0,00
Likviditetsreserve	0,00	0,00
Kapitalkonto	-688 591,82	-652 634,66
Langsiktig gjeld	5 842 870,95	5 433 613,79
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	5 842 870,95	5 433 613,79
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	481 166,84	573 481,57
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	481 166,84	573 481,57
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	6 353 759,57	6 106 677,42
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	0,00	0,00
Herav:		
Ubrukte lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto for memoriakontiene	0,00	0,00

Dale, 31.12.15/15.03.16

 Styreleiar

 Leiar

1. Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen til kommunen viser kor likvid kommunen er. Vidare uttrykkjer endringa i

Konto	Balanserekneskap	31.12.2014	31.12.2015	Endring
x.x	Omløpsmidlar	1 325 698	1 199 480	-126 218
x.x	Kortsiktig gjeld	573 482	481 167	-92 315
	Arbeidskapital	752 217	718 314	-33 903

Drifts- og investeringsrekneskap år 2014		Beløp	Sum
<i>Anskaffing av midlar</i>			
	Inntekter driftsrekneskap	3 639 296	
	Inntekter investeringsrekneskap	-	
	Innbetaling ved eksterne finanstransaksjonar	595	
	Sum anskaffing av midlar	3 639 892	3 639 892
<i>Bruk av midlar</i>			
	Utgifter driftsrekneskap	3 665 598	
	Utgifter investeringsrekneskap	93 903	
	Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar	276	
	Avskrivninger		
	Sum bruk av midlar	3 759 777	3 759 777
	Avskrivninger	85 982	85 982
			*)
Anskaffing - bruk av midlar			-33 903

<i>Endring ubrukte lånemidlar</i>			
x.x	IB konto	-	
x.x	UB konto	-	
	Endring ubrukte lånemidlar	-	-

*) Auking framgår som (+), og reduksjon framgår som (-).

Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsrekneskap			-33 903
Differanse endring arbeidskapital balanse og drifts-/investeringsrekneskap			0

2. Pensjonsforplikting

Pensjonsforplikting-, midlar og utgifter vert rekneskapsført i tråd med forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar § 13. Kommunen si

Netto pensjonskostnad

Under framkjem berekna pensjonskostnader i året. Pensjonskostnad i året er endringa i forplikting frå byrjinga til slutten av året.

Netto pensjonskostnad i året	Beløp
Nåverdi pensjonsopptening i året	288 673
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	217 640
Forventa avkasting på pensjonsmidlane	-187 932
Netto pensjonskostnad	318 381
Premieavvik	
Pensjonspremie til betaling i året	283 710
Administrasjonskostnad	-38 694
Avregning frå tidlegare år	-318 381
Premieavvik i året	-73 365
Arbeidsgjevaravgift premieavvik	-10 344
Premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift i året	-83 709

Pensjonsmidlar, pensjonsforplikting og berekna akkumulert premieavvik

Under framkjem balanseført premieavvik til framtidig amortisering. I tråd med endringane i rekneskapsforskrifta frå 2011,

Amortisering av premieavvik tidlegare år	Premieavvik 7 år	Premieavvik 10 år	Premieavvik 15 år	Sum
Akkumulert premieavvik per 31.12. i fjor	-59 429	-351 560	30 404	
Tidlegare amortisert premieavvik				
Premieavvik per 01.01. i år	-59 429	-351 560	30 404	-380 585
Premieavvik i året	73 365			73 365
Amortisering i året av premieavvik tidlegare år	8 490	33 721	-571	41 640
Premieavvik per 31.12. i år	22 426	-317 839	29 833	-265 580
Arbeidsgjevaravgift premieavvik	3 162	-44 815	4 206	-37 447
Premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift	25 588	-362 654	34 039	-303 027

Under framkjem balanseførte pensjonsforpliktingar og pensjonsmidlar. Pensjonsforpliktinga er berekna ut frå langsiktige forutsetjingar om avkasting,

Balanse 31.12	2015	2014	2013	2012	2011
Brutto bokført pensjonsforplikting	-5 658 534	-5 254 799	-3 816 490	-4 511 346	-3 772 362
Bokførte pensjonsmidlar	4 351 987	3 986 606	3 603 305	3 132 236	2 461 991
Netto pensjonsmidlar	-1 306 547	-1 268 193	-213 185	-1 379 110	-1 310 371
Arb.gjevaravg. av netto pensjonsforplikting	-184 223	-178 815	-30 059	-194 455	-184 762

Berekningsforutsetjingar

Berekningsforutsetjingane er regulert i rekneskapsforskrifta § 13.5

Selskap	Diskonteringsrente	Lønsvekst	G-regulering	Avkasting
KLP		4 %	2,97 %	4,65 %

3. Varige driftsmidler (anleggsmidler)

Anleggsmidler vert vurdert i tråd med rekneskapsforskrifta § 8. Følgjande anleggsmiddelgrupper vert nytta for avskrivning:

Anleggsmiddel-gruppe	Avskrivings-plan	Eigedelar
Gruppe 1	5 år	Edb-utstyr, kontormaskiner og liknande.
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidlar og liknande.
Gruppe 3	20 år	Brannbilar, parkeringsplassar, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjonar, forbrenningsanlegg og liknande.
Gruppe 4	40 år	Bustader, skular, barnehagar, idrettshallar, vegar og leidningsnett og liknande.
Gruppe 5	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sjukeheimar og andre institusjonar, kulturbygg, brannstasjonar og liknande.

Anleggsmidler

Konto XXX-XXX	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5
Anskaffingskost 01.01		794 373,13			
Tilganger ila. året					
Avganger ila. året					
Anskaffingskost 31.12	-	794 373,13	-	-	-
Akk. avskrivning per 01.01					
Avskrivning i året		85 982,00			
Nedskrivning					
Akk. avskrivning per 31.12	-	85 982,00	-	-	-
Bokført verdi per 31.12.	-	708 391,13	-	-	-

4. Avsetjingar og bruk av avsetjingar

I tråd med rekneskapsforskrifta § 5 punkt 6 framgår det nedanfor ei oversikt over samla avsetjingar og bruk av avsetjingar i rekneskapsåret, både for kommunen og for den enkelte fondstype. Vi skil mellom samla avsetjingar og bruk av avsetjingar i kommunen i året, og inngåande og utgåande balanse samt samla avsetjingar og bruk av avsetjingar per fondstype.

Avsetjingar og bruk av avsetjingar	Beløp	Henvising note
<i>Avsetjingar:</i>		
Avsetjingar til disposisjonsfond	101 510	
Avsetjingar til bundne driftsfond	-	
Avsetjingar til ubundne investeringsfond	-	
Avsetjingar til bundne investeringsfond	-	
Sum avsetjing til fond	101 510	
Dekking av tidlegare års rekneskapsm. Meirf.		
Rekneskapsmessig mindreforbruk		
Sum avsetjing til fond	101 510	
<i>Bruk av avsetjing:</i>		
Bruk av disposisjonsfond	93 903	
Bruk av bundne driftsfond		
Bruk av ubundne investeringsfond		
Bruk av bundne investeringsfond	-	
Sum bruk av avsetjingar	93 903	
<i>Til avsetjing neste år:</i>		
Rekneskapsmessig meirforbruk		
Netto avsetjingar	7 607	

	Pr. 01.01.	Avsetjing	Bruk	Pr. 31.12.
Disposisjonsfond	650 702,62	101 510,10	93 903,00	658 309,72
Bundne driftsfond				-
Ubundne investeringsfond				-
Bundne investeringsfond				-
Sum fond	650 702,62	101 510,10	93 903,00	658 309,72

5. Opplysningar om eigenkapitalkonto

Gjeld andre eigenkapitalkontoar enn det som framkjem av avsetjingar over. Opplysningane som skal gjevast er:

- Endring rekneskapsprinsipp
- Rekneskapsmessig meirforbruk, herunder oversikt over inndekking

FRA BALANSEN:

	Kapittel	Saldo 31.12.2014	Saldo 31.12.2015	Endring
Egenkapital	2.5	99 582	139 469	39 887
Kapitalkonto	2.5990	(652 635)	(578 845)	73 790
Sum endring for avstemming mot drifts og kapitalregnskapet				(33 903)

FRA DRIFTSREGNSKAPET

	ARTER	Fra drift	
Sum bruk av avsetninger	930-960	101 514	
Årets regnsk.m. merforbruk	980	-	
Avsetninger	530-570	101 510	
Årets regnsk.m. mindreforbruk	580	60 004	
Overføring til investeringsregnskap	570		
SUM DIFF. DRIFT		60 000	60 000

FRA INVESTERINGSREGNSKAPET

Sum finansiering	910-970		
Overført fra drift	970		
Bruk av lån	910		
Aksjesalg og mottatte avdrag	920,929		
Sum finansieringstrans.	510-560		
Avdrag på lån	510		
Utlån/kjøp av aksjer	520,529	93 903	
Udisponert i investering	580	-	
SUM DIFF. INVESTERING		(93 903)	(93 903)

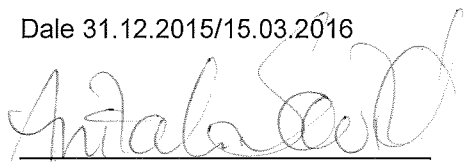
Differanse endring arbeidskapital balanse og drifts-/investeringsrekneskap	-

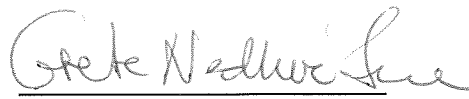
6. Kapitalkontoen

Kapitalkontoen skildrar kor mykje kommunen har brukt av sin eigenkapital til å finansiera anleggsmidlar. Dette framkjem som differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidlar og langsiktig gjeld justert for ubrukte lånemidlar.

Saldo 01.01.2015	652 634,66
<i>Auking av kapitalkonto (kreditposterar)</i>	
Aktivering av fast eigedom og anlegg	
Reversert nedskriving av fast eigedom og anlegg	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidlar	
Kjøp av aksjar og andelar	(93 903,00)
Reversert nedskriving av aksjar og andelar	
Utlån	
Aktivert eigenkapitalinnskot pensjonskasse	
Avdrag på eksterne lån	
Auking pensjonsmidlar	
Reduksjon pensjonsforpliktingar	(359 956,84)
<i>Reduksjon av kapitalkonto (debitposterar)</i>	
Avgang fast eigedom og anlegg	
Av- og nedskriving av fast eigedom og anlegg	33 624,00
Avgang utstyr, maskiner og transportmidlar	
Av- og nedskriving av utstyr, maskiner og transportmidlar	52 358,00
Avgang aksjar og andelar	-
Nedskriving av aksjar og andelar	-
Avdrag på utlån	-
Avskriving utlån	-
Reduksjon eigenkapitalinnskot pensjonskasse	
Bruk av midlar frå eksterne lån	
Reduksjon pensjonsmidlar	403 835,00
Auking pensjonsforpliktingar	
Urealisert kurstap utenlandslån	
Saldo 31.12.2015	688 591,82

Dale 31.12.2015/15.03.2016

 Styreleiar

 Leiar

7. Mellomverande med kommunen

Overføring fra Vaksdal kommune i 2015 er på **kr. 1.432.379,-**.

Kommunen er skuldig AO-senteret pr. 31.12.15 nto. **kr. 81.699,-**.

DRIFTSREKNESKAP 2015

2 AO-Senteret KF (2015) - År/Periode 2015 1 - 12

12.04.2016

	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Regnskap 2014
Ansvar: 3870 AO - SENTERET KF DAGSENTER			
3010 FAST LØN	618.430,08	654.000,00	610
3016 FAST LØN REINHALDSPERSONALE	27.223,61	17.500,00	15
3021 VIKARLØN V/SJUKDOM	2.154,35	12.000,00	92
3061 ANNA LØN/HONORAR	25.380,00	20.000,00	16
3068 SENIORBONUS	16.000,00	8.000,00	0
3086 MØTEGODTGJERSLE	585,00	0,00	0
3090 AVSKRIVING PÅ PREMIEAVVIK	16.100,00	0,00	10
3091 PENSJONSPREMIE - FELLESORDNING	60.649,94	117.720,00	121
3095 PREMIEAVVIK PENSJON	21.831,07	0,00	-18
3096 KOLLEKTIV GRUPPELIVSFORSIKRING	1.252,46	3.000,00	2
3099 ARBEIDSGJEVARAVGIFT	104.070,18	109.500,00	92
3100 KONTORMATERIELL	434,53	500,00	0
3115 MATVARER	2.977,80	1.000,00	-0
3121 VELFERDSTILTAK	3.002,00	2.400,00	0
3122 MOTIVASJONSKOSTNADER	1.690,83	1.000,00	3
3123 ARBEIDSTØY	0,00	500,00	0
3124 PRODUKSJONSMATERIELL - RÅVARER	1.020,20	1.000,00	0
3126 REINGJERINSMATERIELL	4.708,38	2.400,00	2
3129 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	577,60	1.000,00	2
3130 POST OG BANKTENESTE	1.852,50	500,00	2
3133 PORTO	0,00	100,00	0
3135 ABONNEMENTSAVGIFT OG TELJARSTEG	3.597,91	1.500,00	3
3146 GÅVER OG REPRESENTASJONER	295,00	250,00	0
3153 KURSAVGIFT	945,00	4.500,00	2
3162 KØYREGODTGJERSLE	781,60	500,00	0
3165 ANDRE OPPGAVEPLIKTIGE GODTGJERSLE	2.795,00	4.000,00	3
3171 ÅRSAVGIFTER, FORSIKRING TRANSPORTMIDL	-2.365,78	5.000,00	4
3172 DRIVSTOFF OG REKVISITA	3.699,88	3.000,00	7
3173 VEDLIKEHALD/SERVICE AV TRANSPORTMIDL	0,00	6.000,00	9
3180 ENERGI	15.452,39	10.000,00	9
3186 REISEFORSIKRING	-128,00	200,00	0
3188 YRKESSKADEFORSIKRING	-3.049,50	2.100,00	10
3190 HUSLEIGE	53.518,50	70.300,00	49
3195 EIGEDOMSGEBYR(VAR)	0,00	0,00	0
3197 LISENSER/AVGIFTER	16,00	0,00	2
3200 INNVENTAR OG UTSTYR	878,40	1.000,00	0
3230 VEDLIKEHALD OG BYGGTENESTE	0,00	300,00	0
3240 VEDLIKEHOLD OG DRIFT AV MASKINER	200,80	0,00	0
3245 DRIFT-/SERVICEAVTALER DATASENTRALAR	590,40	1.500,00	0
3247 DRIFTS-/SERVICEAVTALAR KONTORMASKINER	0,00	1.000,00	0
3270 KONSULENTTENESTER	0,00	7.000,00	0
3471 Tap på krav	0,00	0,00	2
3500 Renteutgifter	276,00	0,00	0
3508 PROVISJONER	0,00	0,00	-1
3540 Avsetjing til driftsfond	101.510,10	101.510,10	386
3590 AVSKIVNINGAR	85.982,00	0,00	86
Sum utgifter	1.174.936,23	1.171.780,10	1.521
3624 SALSINNTEKTER U/AVGIFT	2,77	0,00	0
3628 PURREGEBYR OG ØREDIFF	230,16	0,00	0
3650 SAL AV VARER OG TJENESTER M/AVGIFT	0,00	-2.050,00	0
3655 SAL AV TENESTER UTFØRT FOR KOMMUNEN	0,00	-10.000,00	0
3711 REFUSJON SJUKEPENGAR	-27,00	-29.520,00	-144
3780 REFUSJON FRÅ EIGEN KOMMUNE	-1.011.075,00	-1.028.700,00	-962
3900 RENTER	-595,14	0,00	-3

2 AO-Senteret KF (2015) - År/Periode 2015 1 - 12

12.04.2016

	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Regnskap 2014
3930 BRUK AV TIDLEGARE ÅRS OVERSKOT	-101.510,10	-101.510,10	-386
3950 BRUK AV BUNDNE FOND	-4,00	0,00	0
3990 MOTPOST AVSKIVNINGAR	-85.982,00	0,00	-86
Sum inntekter	-1.198.960,31	-1.171.780,10	-1.580
 Sum ansvar: 3870 AO - SENTERET KF DAGSENTER	 -24.024,08	 0,00	 -59
 Ansvar: 3880 VARIG TILRETTELagt ARBEIT (VTA)			
3010 FAST LØN	1.422.185,21	1.439.900,00	1.296
3016 FAST LØN REINHOLDSPERSONALE	19.753,73	17.500,00	37
3021 VIKARLØN V/SJUKDOM	99.509,81	40.000,00	161
3025 VIKARLØN V/FERIE	13.560,30	50.000,00	0
3061 ANNA LØN/HONORAR	81.968,38	89.000,00	80
3068 SENIORBONUS	20.000,00	28.000,00	20
3086 MØTEGODTGJERSLE	0,00	1.300,00	0
3087 TAPT ARBEIDSFORTJENESTE	0,00	1.000,00	0
3090 AVSKRIVING PÅ PREMIEAVVIK	25.540,00	0,00	20
3091 PENSJONSPREMIE - FELLESORDNING	181.556,48	259.100,00	246
3095 PREMIEAVVIK PENSJON	51.533,93	0,00	-36
3096 KOLLEKTIV GRUPPELIVSFORSIKRING	2.176,34	5.000,00	2
3099 ARBEIDSGJEVARAVGIFT	229.917,49	241.200,00	236
3100 KONTORMATERIELL	0,00	2.500,00	2
3115 MATVARER	28.113,64	16.500,00	13
3121 VELFERDSTILTAK	12.767,00	4.000,00	0
3122 MOTIVASJONSKOSTNADER	1.146,26	1.500,00	4
3123 ARBEIDSTØY	877,60	5.000,00	2
3124 PRODUKSJONSMATERIELL - RÅVARER	116.801,92	150.000,00	142
3126 REINGJERINSMATERIELL	6.330,64	2.400,00	5
3129 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	1.456,63	5.000,00	15
3130 POST OG BANKTENESTE	0,00	500,00	1
3133 PORTO	208,80	200,00	0
3135 ABONNEMENTSAVGIFT OG TELJARSTEG	1.378,33	2.000,00	7
3146 GÅVER OG REPRESENTASJONER	0,00	500,00	0
3153 KURSAVGIFT	15.544,26	11.500,00	9
3162 KØYREGODTGJERSLE	1.006,83	1.000,00	0
3165 ANDRE OPPGAVEPLIKTIGE GODTGJERSLE	6.470,00	4.000,00	6
3170 TRANSPORT	205,56	0,00	0
3171 ÅRSAVGIFTER, FORSIKRING TRANSPORTMIDL	4.122,78	5.000,00	5
3172 DRIVSTOFF OG REKVISITA	12.241,71	13.000,00	9
3173 VEDLIKEHALD/SERVICE AV TRANSPORTMIDL	10.594,00	10.000,00	20
3180 ENERGI	36.216,47	30.000,00	29
3186 REISEFORSIKRING	128,50	0,00	0
3188 YRKESSKADEFORSIKRING	3.960,00	3.900,00	2
3190 HUSLEIGE	101.202,50	70.300,00	63
3195 EIGEDOMSGBYR(VAR)	0,00	0,00	2
3196 KONTIGENTAR	19.461,00	16.000,00	11
3197 LIENSER/AVGIFTER	6.630,40	0,00	25
3200 INNVENTAR OG UTSTYR	6.738,40	9.000,00	55
3203 REIDSKAP OG VERKTØY	3.377,60	0,00	0
3230 VEDLIKEHALD OG BYGGTENESTE	13.692,06	6.000,00	17
3240 VEDLIKEHOLD OG DRIFT AV MASKINER	33.482,61	0,00	0
3245 DRIFT-/SERVICEAVTALER DATASENTRALAR	0,00	1.500,00	2
3247 DRIFTS-/SERVICEAVTALAR KONTORMASKINER	590,40	1.000,00	1
3270 KONSULENTTENESTER	0,00	15.000,00	0
3471 Tap på krav	0,00	1.000,00	0
Sum utgifter	2.592.447,57	2.560.300,00	2.510

2 AO-Senteret KF (2015) - År/Periode 2015 1 - 12

12.04.2016

	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Regnskap 2014
3624 SALSINNTEKTER U/AVGIFT	-0,75	0,00	0
3650 SAL AV VARER OG TJENESTER M/AVGIFT	-577.814,36	-550.000,00	-371
3653 PORTOINNTEKTER M. MVA	-254,80	-500,00	-0
3654 SALSINNTEKTER M/AVGIFT	0,00	0,00	-1
3655 SAL AV TENESTER UTFØRT FOR KOMMUNEN	-8.630,46	-70.000,00	-86
3701 REFUSJON FRÅ ARBEIDSMARKNADSETATEN	-1.472.480,00	-1.457.200,00	-1.370
3711 REFUSJON SJUKEPENGAR	-98.418,00	-51.100,00	-161
3712 FØDSELSPENNGAR	6.197,00	0,00	0
3730 REFUSJON FRÅ FYLKESKOMMUNAR	-22.440,00	-3.000,00	-37
3780 REFUSJON FRÅ EIGEN KOMMUNE	-454.586,00	-428.500,00	-470
3940 BRUK AV DISP. FOND	0,00	0,00	-51
Sum inntekter	-2.628.427,37	-2.560.300,00	-2.547
Sum ansvar: 3880 VARIG TILRETTELagt ARBEIT (VTA)	-35.979,80	0,00	-38
Ansvar: 3890 ARBEID MED BISTAND			
3010 FAST LØN	0,00	0,00	205
3016 FAST LØN REINHOLDSPERSONALE	0,00	0,00	9
3090 AVSKRIVING PÅ PREMIEAVVIK	0,00	0,00	3
3091 PENSJONSPREMIE - FELLESORDNING	0,00	0,00	37
3095 PREMIEAVVIK PENSJON	0,00	0,00	-5
3096 KOLLEKTIV GRUPPELIVSFORSIKRING	0,00	0,00	1
3099 ARBEIDSGJEVARAVGIFT	0,00	0,00	35
3100 KONTORMATERIELL	0,00	0,00	1
3123 ARBEIDSTØY	0,00	0,00	1
3126 REINGJERINSMATERIELL	0,00	0,00	0
3130 POST OG BANKTENESTE	0,00	0,00	1
3135 ABONNEMENTSAVGIFT OG TELJARSTEG	0,00	0,00	1
3160 SKYSS OG KOSTGODTGJERSLE	0,00	0,00	1
3165 ANDRE OPPGAVEPLIKTIGE GODTGJERSLE	0,00	0,00	1
3170 TRANSPORT	0,00	0,00	0
3180 ENERGI	0,00	0,00	3
3186 REISEFORSIKRING	0,00	0,00	0
3188 YRKESKADEFORSIKRING	0,00	0,00	0
3190 HUSLEIGE	0,00	0,00	16
3196 KONTIGENTAR	0,00	0,00	10
3197 LIENSER/AVGIFTER	0,00	0,00	16
3247 DRIFTS-/SERVICEAVTALAR KONTORMASKINER	0,00	0,00	0
3270 KONSULENTTENESTER	0,00	0,00	0
Sum utgifter	0,00	0,00	336
3701 REFUSJON FRÅ ARBEIDSMARKNADSETATEN	0,00	0,00	-341
Sum inntekter	0,00	0,00	-341
Sum ansvar: 3890 ARBEID MED BISTAND	0,00	0,00	-5
Ansvar: 3999 OVERSKOT/UNERSKOT			
3580 REKNESKAPSMESSIG MINDREFORBRUK	60.003,88	0,00	102
Sum utgifter	60.003,88	0,00	102
Sum ansvar: 3999 OVERSKOT/UNERSKOT	60.003,88	0,00	102
TOTALT	0,00	0,00	0

INVESTERINGSREKNESKAP 2015

2 AO-Senteret KF (2015) - År/Periode 2015 1 - 12

12.04.2016

	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Regnskap 2014
Ansvar: 3870 AO - SENTERET KF DAGSENER			
Objekt: 99 INTERN DISPONERING			
Teneste: 172 PENSJON			
4529 AKSJEKJØP	93.903,00	0,00	0
Sum utgifter	93.903,00	0,00	0
Sum teneste: 172 PENSJON	93.903,00	0,00	0
Teneste: 880 INTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJC			
4940 BRUK AV DISP. FOND I INV.	-93.903,00	0,00	0
Sum inntekter	-93.903,00	0,00	0
Sum teneste: 880 INTERNE FINANSIERINGSTRANSAI	-93.903,00	0,00	0
Sum objekt: 99 INTERN DISPONERING	0,00	0,00	0
Sum ansvar: 3870 AO - SENTERET KF DAGSENER	0,00	0,00	0
TOTALT	0,00	0,00	0

BALANSEREKNESEKAP 2015

Oversikt - balanse

2 AO-Senteret KF - 2015

12.04.2016

	Regnskap 2015	Regnskap 2014
EIENDELER		
Anleggsmidler	5.154.279,13	4.780.979,13
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	551.316,13	584.940,13
2270000 PRODUKSJONSLOKALE - VEDBU	325.054,72	345.369,72
2271000 PRODUKSJONSLOKALE - VEDBU 2012	226.261,41	239.570,41
Utstyr, maskiner og transportmidler	157.075,00	209.433,00
2243701 SU 57925	157.075,00	209.433,00
Utlån	0,00	0,00
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	93.903,00	0,00
2214100 KLP EK-TILSKUDD	93.903,00	0,00
Pensjonsmidler	4.351.985,00	3.986.606,00
2204100 PENSJONSMIDLAR	4.351.985,00	3.986.606,00
Omløpsmidler	1.199.480,44	1.325.698,29
Herav:		
Kortsiktige fordringer	287.110,60	276.926,00
2131000 KORTSIKTIG FORDRING STAT OG TRYK	132.790,00	117.900,00
2131001 REFUSJON SJUKEPENGES/FØDSELSP	144,00	19.878,00
2131411 §11.1 FRÅDFRAG INNGÅANDE MVA 25%	4,00	0,00
2135000 FORDRING PÅ EIGEN KOMMUNE	21.806,00	11.669,00
2137502 FORSKOT LØN	732,60	-4.000,00
2139911 GRUNNLAG FOR ING.MVA 25%	16,00	0,00
2139920 MOTKONTO GRUNNLAG ING.MVA	-16,00	0,00
2177559 KUNDER	131.634,00	131.479,00
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	303.019,84	434.241,31
2191400 ARB.GJ. AVGIFT PREMIEAVVIK	37.560,97	53.662,52
2191402 AVVIK ARBGJ.AVG. PENSJONSPREMIE	-114,92	0,00
2194100 PREMIEAVVIK PENSJON	265.573,79	380.578,79
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	609.350,00	614.530,98
2100000 KONTANTKASSE	528,50	528,50
2102000 SPAREBANKEN VEST KTO. 3530 22 461	493.356,77	515.604,75
2102009 CAFÉ PANORAMA	0,00	4,00
2102010 SPAREBANKEN VEST KTO. 3530.22583	15.580,73	15.439,73
2109800 SKATTETREKK KTO. 3530 22 46333	99.884,00	82.954,00
SUM EIENDELER	6.353.759,57	6.106.677,42
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	29.721,78	99.582,06
Herav:		
Disposisjonsfond	658.309,72	650.702,62
2569900 Ubundne driftsfond	398.933,84	327.406,74
2569910 AMORTISERINGSFOND	259.375,88	323.295,88
Bundne driftsfond	0,00	4,00
2519800 CAFÉ PANORAMA	0,00	4,00
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	60.003,88	101.510,10
2595099 REKNESKAPSMESSIG MINDREFORBR	60.003,88	101.510,10
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	-688.591,82	-652.634,66
2599000 KAPITALKONTO	-688.591,82	-652.634,66
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	5.842.870,95	5.433.613,79
Herav:		

Oversikt - balanse

2 AO-Senteret KF - 2015		12.04.2016
Pensjonsforpliktelser	5.842.870,95	5.433.613,79
2401400 ARB.GJ.AVGIFT PÅ PENSJONSFORPLIK	184.236,95	178.814,79
2404100 PENSJONSFORPLIKTELSE	5.658.634,00	5.254.799,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	0,00	0,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	481.166,84	573.481,57
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	479.610,87	573.481,57
2321400 SKATTETREKK I LØN	93.871,00	81.838,00
2321410 PÅLEGGSTREKK I LØN	3.641,00	0,00
2321420 ARB.GJ.AVGIFT 1. - 6. TR.	3.736,05	55.438,66
2321421 MVA-OPPGJER FYLKESKATTESJEFE	18.691,43	12.979,92
2321490 ARB.G.AVG. Feriepenger 2010	37.956,15	38.586,00
2324110 FORSIKRINGSTREKK I LØN	-2.792,63	-5.408,93
2327590 AVSETTE FERIEPENGEGEAR I 2014	269.192,14	0,00
2327599 PÅLØPTE FERIEPenger 2013	0,00	273.659,66
2329930 UTGIFTSF. KRAV Å BET. ETTER 31/12.	-235,24	9.492,03
2329990 REMITTERING/LEVERANDØRGJELD	55.550,97	106.896,23
Derivater	1.555,97	0,00
2347500 KONTIGENTTREKK FAGFORBUNDET	1.555,97	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	6.353.759,57	6.106.677,42
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	0,00	0,00
Herav:		
Ubrukte lånemidler	0,00	0,00
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto for memoriakonti	0,00	0,00

Årsmelding 2015

Vaksdal kommunale Arbeids og opplæringscenter KF

Vaksdal kommunale Arbeids og opplæringscenter KF
Dalegården
5722 Dalekvern

org.nr: 987 503 365
tlf: 56596778

e-post:
grete.nedkvitne@vaksdal.kommune.no
AO-senter@vaksdal.kommune.no

Bedrifts art/bransje

AO senteret KF er eit kommunalt føretak. Føretaket har eige styre som er oppnemnt av Vaksdal kommunestyre samt ein representant frå dei tilsette.

AO senteret KF har 5 ordinært tilsette. AO senteret KF er tiltaksarrangør for NAV arbeid og Vaksdal kommune.

AO senteret hadde ved utgangen av 2015: 10 VTA plassar og 5 kommunale plassar (dagsenterplassar) fordelt på 6 brukarar. I løpet av året har 1 elev frå Rogne vidaregåande skule med særskilde behov hatt arbeidspraksis og 2 personar har vore utplassert frå NAV i arbeidspraksis.

Bedrifta er organisert i ASVL (Arbeidssamvirkenes Landsforening)
Equass sertifisert i 2014 (internasjonal kvalitetssikring.)

AO senteret KF har hatt den same bemanninga i 2014 som året før.

Dagleg leiar	100%
Miljøterapeut	80%
Assistent	100%
Fagarbeidar	200%

Styre for AO senteret KF:

Medlemmer:

Anita Sævild (styreleiar)
Magne Hestad (nestleiar)
Evelyn Boge
Roald Hesjedal
Mai Britt Risnes Iversen

Varamedlemmer

Ann Marit Mehus Lie
Jan Hansen
Eirik Haga
Line Eide Vik
Daniel Nilsen

Dagleg leiar har møte, tale og forslagsrett.

1 representant for arbeidstakarane har observatørrett.

Likestilling:

Føretaket tilstrebar full likestilling mellom kjønna. Styret av føretaket består av 2 kvinner og 3 menn. Dagleg leiar er kvinne.

Av dei ordinært tilsette er 3 kvinner og 2 menn.

Styret finner det ikkje naudsynt å sette i gang særskilte tiltak på området.

Produktområde:

Vedproduksjon: Sal av ved i heile mål eller oppkappa og pakka i sekk.

Tekstilarb:

Eigenproduksjon innan maskinsaum, vev, strikkemaskin o.a. Tøva tøfler, pulsvarmarar og skjerf er varer som vert selt i eigen butikk og på nettet. Nytt av året er at nokon av produkta vert selt hjå Petersen handleri.

Trearb:

Produksjon av treartiklar vert berre gjort på bestilling. Då det ikkje er kapasitet til å opptrethalda kontinuerleg produksjon.

Kantine/Catering:

Kantinedrifta for tilsette i heradshuset vart nedlagt frå 01.01.2015 fordi tilbodet vart lite nytta. Har i staden satsa meir på catering med base på AO senteret

Catering:

Baking og levering av div gjærbakst, kaker og frukt.

Utegruppa:

Slår plenar, ryddar busker og kratt hjå eldre og sjuke.

Arbeid for andre:

Pakking av kvalpepakker for Felleskjøpet, tillaging av merkelappar for Gilde Evanger. Monteringsarbeid for DoN. Postteneste for Vaksdal kommune.

Varig tilrettelagt arbeid:

I løpet av 2015 har ein arbeidstakar gått ut av tiltaket VTA og ein har kome til. Ved utgangen av 2015 var det ingen ledige plassar på VTA, ein person på venteliste.

Kommunale plassar (dagsenter):

Ved utgangen av 2015 var det 6 personar som hadde kommunal plass.

Visjon:

AO senteret har ein visjon om å skapa trygge og gode arbeidsplassar som gjev

- auka livskvalitet
- vekst
- utvikling
- vedlikehald av personlege ressursar

Virkemidla er produksjon av varer og tjenester.

Målsetjing for bedrifta:

- Effektiv kostnadsstyring og budsjettbalanse
- Fokus på miljøarbeid og kvalitetspolitikk
- Oppretthalda fokus på den enkelte arbeidstakar slik at han opplever aksept, meistring, utvikling og inkludering.
- Fornøyde kundar/samarbeidspartar. Me strekkjer oss så langt som mulig for å imøtekomma krav og forventningar som våre kundar/samarbeidspartar måtte ha. Samtidig som våre arbeidarar skal ivaretakast slik at dei trivest og har det bra, og får brukt si arbeidsevne.
- Innvolvera dei tilsette aktivt i planlegging og evaluering av tenester.

Bedrifta har nært samarbeid med NAV, bueining for funksjonshemma, psykiatritenesta i kommunen, vaksenopplæringa og andre relevante samarbeidspartar.

Økonomisk resultat for 2015:

Føretaket hadde eit godt driftsresultat for 2015. Inntektene kjem i hovudsak frå tilskot frå NAV Voss og Vaksdal kommune, men føretaket har og inntekter frå sal av eigenproduserte varer og tenester.

I 2015 fekk føretaket fylgjande tilskot:

NAV gav AO senteret KF tilskot med kr 1.472.480,- og Vaksdal kommune gav tilskot på kr 454586,- for gjennomføring av 10 plassar på tiltaket Varig tilrettelagd arbeid i skjerma virksomheit

Vaksdal kommune gav kr 1.011.075,- i tilskot til gjennomføring av 5 kommunale plassar.

Fylkeskommunen gav kr 22.440,- i tilskot til 1 elev som har hatt praksisplass hjå oss.

Eigne inntekter vart på kr 586.444,- som er ein oppgang på kr 128.719,- frå 2014, som i hovudsak skuldast auka aktivitet i utegruppa (ved, hagerydding, plenklypping og liknande), samt pakking for Felleskjøpet og matlevering har teke seg opp att

Netto driftsresultat enda på kr 60.003,88, av dette er 42.656,-eit negativt premieavvik. Vi står igjen med reelt overskot på kr 102.666,34 .

Satsingar framover:

Oppretting av dagsenter for psykisk utviklingshemma

Vidareføra arbeidet med planar for utvikling av AO senteret.

Dagsenter for utviklingshemma i Vaksdal kommune er lokalisert saman med AO senteret.KF. Framover ser det ut som at ein har behov for fleire dagsenterplassar fordi fleire av dei tilsette har høg alder og får eit større hjelpebehov, nokon nærmar seg pensjonsalder, som gjer at dei misser retten til VTA plass. Det er og fleire unge som snart er ferdig med skule og har behov for eit tilbod, enten VTA eller dagsenter. Det er visse utfordringar med samdrift mellom dagsenter og arbeidsdrift som VTA og AB plassar. Brukarar på dagsenter har større behov for skjerming og rolegare lokale enn det ein får på ein arbeidsplass.

Saka vart oversendt til rådmann og kommunalsjef i 2014, men er ikkje kome vidare.

Opplæring/kurs:

Alle ordinært tilsette har vore på dagskurs «frå motstand til mestring»

Ein har fått utvida sertifikat til stor tilhengar.

Vidare drift:

Det ligg til rette for vidare drift av verksemda.

Helse, miljø og tryggleik:

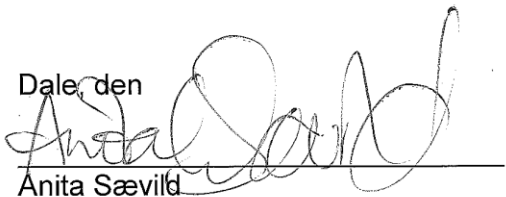
Det er faste rutinar på vernerundar og kontroll av brann og elektriske anlegg. Me er tilslutta IA-avtalen.

Det har i rekneskapsåret ikkje vore skadar eller ulukker.

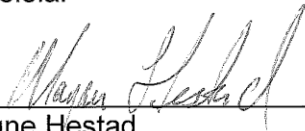
Bedrifta forureinar ikkje det ytre miljø.

Sjukefråværet var i 2015 på 9,1% mot 15,7% i 2014. Nedgangen skuldast mindre langtidssjukefråvær.

Dale, den

Anita Sæviid
Styreleiar

Magne Hestad
Styremedlem

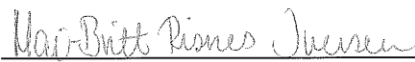

Roald Hesjedal
Styremedlem

Evelyn Boge
Styremedlem

for

Mai Britt Risnes Iversen
Styremedlem

Grete Nedkvitne
dagleg leiar

Til kommunestyret i Vaksdal kommune

REVISORS BERETNING

Uttalelse om særregnskapet

Vi har revidert særregnskapet for Vaksdal kommunale Arbeids- og opplæringscenter KF som viser et netto driftsresultat på kr 60.000 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 60.004. Særregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for særregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide særregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et særregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette særregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at særregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i særregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at særregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foretakets utarbeidelse av et særregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foretakets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av særregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er særregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Vaksdal kommunale Arbeids- og opplæringscenter KF per 31. desember 2015, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold*Konklusjon om særbudsjett*

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for særregnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i særregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om særregnskapet er konsistente med særregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, 20. april 2016

Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Kopi: Kontrollutvalget

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
13/2016	Kontrollutvalet	PS	27.04.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Roger Erlandsen	FA - S11	15/77

FØRESPURNAD I SAMANHENG MED BOGE 3 KRAFTVERK

Framlegg til vedtak:

Saksopplysningar:

I samanheng med at formannskapet sommeren 2015 tilrådet konsesjon til Boge 3 kraftverk, blei det spekulert i regions- og rikspressa om mogleg kobling mellom at formannskapet (etter fullmakt frå kommunestyret) snudde kommunestyret sitt vedtak i saka og likevel rådet til konsesjon, og at Trond Mohn gir pengegaver til formål i kommunen.

Kontrollutvalet har teke i mot melding frå ordfører i kommunen og ein innbygger om å sjå på dette.

I ettertid har nytt kommunestyre i vedtak av den 14.12.2015 endra kommunens tilråding til å likevel gå imot konsesjon for Boge 3.

Saka blei diskutert i KU-møtet 27. januar d.å., og det blei då vedteke at ordfører og rådmann blir invitert til neste møte i KU, der dei kan gi orientering rundt saksgang, og bakgrunn for at Formannskapet valgte å endre tilrådinga i saka.